

ΓΕΝΙΚΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΒΕΛΛΑΣ
ΤΑΞΗ: Β' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ: Α'

**ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: «ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ:
ΕΝΑ ΜΗΝΥΜΑ ΑΝΘΡΩΠΙΑΣ-ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ
ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ».**

**ΥΠΟ ΤΗΝ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΤΩΝ:
ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑ (ΠΕ02)
ΦΕΖΟΠΟΥΛΟ ΜΙΛΤΟ (ΠΕ 20)**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο	
Ο ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ	4
1) Τι είναι ο εθελοντισμός	4
2) Τομείς δραστηριοποίησης των εθελοντών	4
3) Κίνητρα εθελοντών	4
4) Εμπόδια ενασχόλησης	5
5) Τι αποκομίζει ο εθελοντής	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο	
Ιστορία του Εθελοντισμού	7
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΣΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	
1. ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	7
2. ΠΡΟΣΚΟΠΙΣΜΟΣ	8
3. ΟΔΗΓΙΣΜΟΣ	8
4. UNESCO	8
5. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ	9
6. ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ	9
7. ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ	10
8. ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΜΝΗΣΤΙΑ	10
9. UNICEF	11
10. GREENPEACE	11
11. ACTIONAID	11
12. WWF	12
13. ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ	12
Κεφάλαιο 3 ^ο	
Διάδοση των εθελοντικών κινήσεων στην Ελλάδα	13
1. ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	13
2. ΠΡΟΣΚΟΠΙΣΜΟΣ	18
3. ΟΔΗΓΙΣΜΟΣ	18
4. ΕΛΕΠΑΠ	19
5. UNISEF	19
6. ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ	19
7. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ «Η ΑΝΟΙΧΤΗ ΑΓΚΑΛΙΑ»	20
8. ΚΕΘΕΑ ΣΤΡΟΦΗ	20
9. ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΩΡΙΑ S.O.S	21
10. ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ	22
11. ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ	22
12. ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	23
13. ΕΛΠΙΔΑ	24
14. MAKE A WISH	25
15. ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΝΟΙΚΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ	26
16. ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ	27
17. ΔΩΡΗΤΕΣ ΟΡΓΑΝΩΝ	28
18. ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ	29
19. ΘΕΟΦΙΛΟΣ (Φιλανθρωπικός Οργανισμός, Στήριξη στην Πολύτεκνη Οικογένεια)	29
20. LET'S DO IT GREECE	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο	
Οι εθελοντικές οργανώσεις στα Γιάννενα	31
1. ΕΕΣ	31
2. ΠΡΟΣΚΟΠΙΣΜΟΣ	34
3. ΟΔΗΓΙΣΜΟΣ	35
4. ΕΛΕΠΑΠ Ιωαννίνων	35
5. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ ΤΟΥ Γ.Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ Γ. ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ	41
6. ΣΧΕΔΙΑ	43
7. ΡΑΓΟΥΡΙΣΤΑΣ	44
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
1. Οι δράσεις του σχολείου μας	49
2. Συνεντεύξεις των μαθητών	55
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	58

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η εργασία αυτή με τίτλο **ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ: ΕΝΑ ΜΗΝΥΜΑ ΑΝΘΡΩΠΙΑΣ-ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ** εκπονήθηκε στο πλαίσιο του μαθήματος *Ερευνητικής Εργασίας της Β' Λυκείου*. Ο λόγος που επιλέξαμε να ασχοληθούμε με το θέμα του εθελοντισμού είναι το γεγονός ότι αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο του ανθρωπισμού και ειδικότερα σε εποχές κρίσης σαν την τωρινή, οι εθελοντικές δράσεις μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στην ανακούφιση των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Επιπλέον ο Εθελοντισμός αποτελεί βασική εκδήλωση κοινωνικής αλληλεγγύης στην οποία πρέπει να είναι εκπαιδευμένος κάθε σύγχρονος πολίτης. Απώτερος στόχος μας ήταν η ενίσχυση της κοινωνικής συνείδησης των μαθητών μέσα από την κριτική και βιωματική ερμηνεία των πληροφοριών καθώς και η κατάκτηση όχι μόνο της «μεταγνώσης» («μαθαίνω πώς να μαθαίνω») αλλά και της «συναισθηματικής νοημοσύνης» (γνώση και συναισθηματική εμπλοκή).

Από τη βιβλιογραφική έρευνα που κάναμε διαπιστώσαμε ότι το θέμα «Εθελοντισμός» έχει απασχολήσει και άλλες ομάδες project. Οι εργασίες αυτές επικεντρώνονταν κυρίως σε ιστορικές αναδρομές του θέματος και σε γενική παρουσίαση των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ). Ως εκ τούτου κρίναμε σκόπιμο να αφιερώσουμε ένα τμήμα της εργασίας μας σε ιστορική αναδρομή και προτιμήσαμε να επικεντρωθούμε κυρίως στις δράσεις του εθελοντισμού και τη διάδοσή του στην τοπική κοινωνία των Ιωαννίνων.

Οι μαθητές χωρίστηκαν σε 3 ομάδες και η καθεμία από αυτές ανέλαβε να συγκεντρώσει και να αποδελτιώσει τη βιβλιογραφία που αφορά τις διάφορες πτυχές του θέματος, που στην εργασία αυτή οργανώνονται σε τέσσερα μέρη. Όλες οι ομάδες συμμετείχαν στις συνεντεύξεις και στις εθελοντικές δράσεις που οργανώθηκαν με τοπικές ομάδες (ομαδο-συνεργατική προσέγγιση).

Σ' αυτή μας την προσπάθεια μας βοήθησαν ιδιαίτερα το προσωπικό και οι συνεργάτες της τοπικής εφημερίδας «Πρωινός Λόγος» (ιδιοκτησία I.&E. Κουτσολιόντου) παρέχοντάς μας υλικό και βιβλιογραφία σχετική με το θέμα μας. Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλονται στον συντάκτη του Πρωινού Λόγου Κώστα Αγόρη, που μάς παραχώρησε τη συνέντευξη της Νατάσας Μπέγκα και του Κώστα Τσάγκα.

Ευχαριστούμε την τοπική οργάνωση *Paguristas* και ιδιαίτερα τον κ. Παύλο Χήτα και την κ. Ευτυχία Σωτηριάδου για την προθυμία τους να επισκεφτούν το σχολείο μας και να μας παράσχουν όλες τις σχετικές πληροφορίες καθώς και για την ευκαιρία που μας έδωσαν να συμμετάσχουμε σε κάποιες από τις δράσεις τους.

Επίσης ευχαριστούμε τον κ. Θωμά Τσίγκο, εθελοντή από την Ομάδα Συντονισμού της Ηλείου της εθελοντικής οργάνωσης *Let's do it Greece*, που είχε την καλοσύνη να επισκεφθεί το σχολείο μας και να μας ενημερώσει σχετικά με το έργο και τις δράσεις της ομάδας του.

Θερμές ευχαριστίες οφείλουμε και στην φιλόλογο του σχολείου μας κ. Θεανώ Σεργίου, που μοιράστηκε μαζί μας την εμπειρία της από την εθελοντική της προσφορά στον τομέα της αιμοδοσίας και με ιδιαίτερο ενθουσιασμό συμμετείχε στις εθελοντικές δράσεις του σχολείου μας.

Κλείνοντας αυτή τη σύντομη εισαγωγή οφείλουμε να αναφέρουμε ότι οι αντικειμενικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει γενικά ένα σχολείο που βρίσκεται μακριά από την πόλη δυσχέραναν το έργο υλοποίησης της ερευνητικής εργασίας. Ωστόσο, θεωρούμε ότι το αποτέλεσμα, με δεδομένες τις δυσκολίες, μας δικαιώνει. Εξάλλου οι εθελοντικές μας δράσεις είχαν ιδιαίτερη απήχηση και στους μαθητές των άλλων τάξεων του σχολείου.

Αντωνία Θεοδοσίου (ΠΕ 02)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο **Ο ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ**

1) Τι είναι ο εθελοντισμός

Εθελοντισμός είναι η πρόθυμη δέσμευση ενός ατόμου να εργαστεί χωρίς αμοιβή για ένα καθορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα για το γενικό καλό της κοινωνίας.¹ Βασικό χαρακτηριστικό της εθελοντικής εργασίας είναι το ότι πρόκειται για μη υποχρεωτική και μη αμειβόμενη εργασία που σημαίνει ότι οι εθελοντές αφιερώνουν το χρόνο τους χωρίς πληρωμή σε δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο ενός οργανισμού (μέσω εθελοντικών οργανώσεων) ή απευθείας προς άλλους ανθρώπους εκτός του νοικοκυριού τους (άτυπος ή άμεσος εθελοντισμός).²

2) Τομείς δραστηριοποίησης των εθελοντών

Οι τομείς δράσης των εθελοντικών οργανώσεων είναι ποικίλοι, όπως:

- Πολιτισμός, Αθλητισμός και Ψυχαγωγία
- Εκπαίδευση και Έρευνα
- Υγεία
- Περιβάλλον
- Κοινωνικές Υπηρεσίες
- Διεθνής ανθρωπιστική βοήθεια
- Νομοθεσία, Υπεράσπιση Δικαιωμάτων
- Φιλανθρωπία και προώθηση του Εθελοντισμού
- Διεθνή θέματα
- Θρησκεία
- Άλλα θέματα³

3) Κίνητρα εθελοντών

Τα βασικά κίνητρα που ωθούν τους ανθρώπους σε κάθε μορφή εθελοντικής δραστηριότητας είναι σε γενικές γραμμές τα εξής:

- αλtruισμός που πηγάζει από το αίσθημα αλληλεγγύης
- συμμετοχή σε ομάδες που πηγάζει από την ανάγκη συντροφικότητας και κοινωνικότητας
- επίτευξη που πηγάζει από το αίσθημα ικανοποίησης και ολοκλήρωσης
- εμπειρία που πηγάζει από την ανάγκη απόκτησης γνώσης, μάθησης και προσωπικής ανάπτυξης
- καταξίωση που πηγάζει από την ανάγκη αναγνώρισης των δεξιοτήτων και των επιτευγμάτων. Το κίνητρο αυτό συναρτάται άμεσα με το αίσθημα επιρροής και συμμετοχής στη λήψη αποφάσεων
- επαγγελματική δικτύωση που σχετίζεται με την ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων και δικτύου επαφών
- διασκέδαση που προέρχεται από την ανάγκη ευχαρίστησης και δημιουργικής / επωφελούς αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου.

Για να γίνει κάποιος εθελοντής πρέπει να έχει ικανοποιήσει τις φυσιολογικές ανάγκες, δηλαδή αυτές που συνδέονται με την επιβίωση και την ασφάλεια (σιγουριά για το μέλλον) ώστε μέσα από τη συμμετοχή του σε εθελοντικές δράσεις να καλύψει την ανάγκη αυτοεκπλήρωσης και αυτοεκτίμησης⁴. Για να παραμείνει και να συνεχίσει να προσφέρει σε εθελοντικές δράσεις πρέπει να ικανοποιούνται τα κίνητρά του. Συνεπώς το εργασιακό κλίμα και η προσωπικότητα του υπεύθυνου των

¹. Βλ. *Διδάσκοντας τον Εθελοντισμό*, Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, Αθήνα 2012, σ. 18.

². Βλ. *Διδάσκοντας τον Εθελοντισμό*, ό.π., σ. 18.

³. Βλ. *Διδάσκοντας τον Εθελοντισμό*, ό.π., 32

⁴. Βλ. *Διδάσκοντας τον Εθελοντισμό*, ό.π., σσ. 43-45

εθελοντικών ομάδων μπορούν να συμβάλουν στην αποθάρρυνση ενός εθελοντή ή στην ενίσχυση της επιθυμίας του για εθελοντική δράση. Είναι σημαντικό ο υπεύθυνος να αναθέτει σε κάθε μέλος τις αρμοδιότητες εκείνες που ανταποκρίνονται στο κίνητρο του εθελοντή.

“Η επιθυμία μου να ασχοληθώ με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε συνδυασμό με τον περισσότερο χρόνο που είχα στη διάθεσή μου τελειώνοντας το σχολείο, με οδήγησαν στη σκέψη να συμμετάσχω εθελοντικά σε μία μη κυβερνητική οργάνωση με δραστηριοποίηση στον τομέα αυτό. Έχοντας γίνει ανάδοχος ενός παιδιού μέσω της ActionAid, αυτή ήταν και ο πρώτος φορέας στον οποίο απευθύνθηκα. Γνωρίζοντας για πρώτη φορά τα μέλη της –νεοσυσταθείσας τότε- ομάδας νέων εθελοντών, των λεγόμενων Activista, κατάλαβα πως η υποστήριξη των εκστρατειών της ActionAid σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, δεν αποτελούσε μία στείρα και απρόσωπη διαδικασία, αλλά το αποτέλεσμα της ομαδικής δουλειάς δυναμικών και δημιουργικών ατόμων! Με αυτά προσπαθούμε μέχρι και σήμερα να φέρουμε την αλλαγή, όσο ανεπαίσθητη κι αν φαίνεται αυτή, ως προς τους όρους ισότητας μεταξύ του αναπτυσσόμενου και του ανεπτυγμένου κόσμου. Στην προσπάθεια αυτή, οι στιγμές γέλιου, συγκίνησης, χαράς ή ακόμη και απογοήτευσης ήταν αναρίθμητες”.

Μαρτυρία εθελοντή: Αγγελική Γιαννάκη, Activistas, Action Aid

4) Εμπόδια ενασχόλησης⁵

Τα εμπόδια που παρουσιάζονται είναι τα εξής:

- Κοινωνικά εμπόδια (π.χ. ελλιπής υποστήριξη από το οικογενειακό περιβάλλον ή ακόμη και αρνητισμός απέναντι στην επιθυμία κάποιου να γίνει εθελοντής).
- Οικονομικά εμπόδια (μειωμένο εισόδημα, ανεργία, οικονομικά προβλήματα)
- Ειδικά προβλήματα (π.χ. σωματική αναπηρία)
- Γεωγραφικά εμπόδια (δυσκολίες μετακίνησης)
- Έλλειψη χρόνου εξαιτίας φορτωμένων εργασιακών και οικογενειακών υποχρεώσεων.
- Απουσία επαρκούς ενημέρωσης ή ακόμη και παραπληροφόρηση σχετικά με τις εθελοντικές οργανώσεις ή και προκατάληψη.

Συχνά η διάθεση εθελοντικής προσφοράς δεν είναι αρκετή καθώς κάποιες εθελοντικές οργανώσεις όπως το Σώμα Εθελοντών Σαμαρειτών Διασωστών και Ναυαγοσωστών του ΕΕΣ θέτουν κάποιες προϋποθέσεις, όπως όριο ηλικίας, μορφωτικό επίπεδο (απολυτήριο Λυκείου), φυσική κατάσταση.

5) Τι αποκομίζει ο εθελοντής⁶

Ο εθελοντισμός, πέρα από τον ουσιαστικό και θετικό αντίκτυπο που έχει στην κοινωνία, προσφέρει πολλά ατομικά πλεονεκτήματα σε όσους συμμετέχουν σε δράσεις εθελοντισμού. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Ο εθελοντής μαθαίνει και αναπτύσσει νέες δεξιότητες που σχετίζονται με τη διαχείριση χρόνου, ανάληψη ευθυνών, ικανότητα ολοκλήρωσης ενός έργου, λήψη αποφάσεων και επίλυση προβλημάτων.
- Δίνει ώθηση στις επαγγελματικές του δυνατότητες αποκτώντας εμπειρίες και εξειδίκευση που συμβάλλουν στον εμπλουτισμό του βιογραφικού του. Συγχρόνως αναπτύσσεται και ο κύκλος των επαγγελματικών επαφών που μπορεί να του φανούν χρήσιμες στο μέλλον.
- Αναπτύσσει αίσθημα προσφοράς προς το κοινωνικό σύνολο και συνειδητοποιεί την κοινωνική ευθύνη και την ατομική ευθύνη στην προαγωγή της κοινωνικής ευημερίας.
- Νιώθει ένα αίσθημα ολοκλήρωσης και κερδίζει το σεβασμό και την αναγνώριση για την κοινωνική αξία της προσφοράς του. Συγχρόνως ενισχύεται η ετοιμότητά του στην ανάληψη πρωτοβουλιών.

5. Βλ. *Διδάσκοντας τον Εθελοντισμό*, ό.π., σσ. 45-46.

6. Βλ. *σχετικά Διδάσκοντας τον Εθελοντισμό*, ό.π., σσ. 47-48.

- Αποκτά νέα ενδιαφέροντα, εμπειρίες και καλλιιεργεί ή αναπτύσσει τις ικανότητές του στη συναναστροφή και συνεργασία με ανθρώπους διαφορετικού υπόβαθρου. Όσα προσφέρει η εθελοντική εργασία (εμπειρία, γνώση, εναλλαγή καταστάσεων και συναισθημάτων) συμβάλλουν στην ανάπτυξη της προσωπικότητας του ανθρώπου.
- Αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση και πηγή έμπνευσης για τους άλλους.

“Ξεκίνησα από ένα εκπαιδευτικό ταξίδι δύο εβδομάδων, που όμως μου άλλαξε τη ζωή! Μερικά χρόνια αργότερα έφτασα να είμαι Πρόεδρος της AEGEE-Europe, συντονίζοντας ένα επαμελές διοικητικό και ένα δίκτυο 15.000 ανθρώπων και 230 τοπικών παραρτημάτων σε όλη την Ευρώπη. Όπως κάθε υγιής σχέση, η σχέση μου με την AEGEE ήταν αμφίδρομη. Όχι μόνο μου έδωσε νέους φίλους που θα με συνοδεύουν μια ζωή, αλλά με έκανε να συνειδητοποιήσω ποιος είμαι και πόσο πολύ νοιαζόμουν για τον κόσμο γύρω μου. Με βοήθησε να το εξωτερικεύσω και να αγωνίζομαι για να τον κάνω καλύτερο, γιατί απλά, απέχει πολύ από το τέλειο. Αλλά ας τα πάρουμε από την αρχή: Έμαθα να δουλεύω μαζί με ανθρώπους από άλλες χώρες και πολιτισμούς, να δημιουργώ και να διαχειρίζομαι projects, να συντονίζω ομάδες και καταστάσεις, να αντιμετωπίζω κρίσεις, να διαμορφώνω πολιτικές, να δημιουργώ, να παρουσιάζω και να προωθώ προτάσεις. Παράλληλα, η μη τυπική μάθηση μου έδωσε εφόδια όπως τα παραπάνω, που, αν και η αγορά εργασίας τα αναζητά, κανένα Πανεπιστήμιο δεν τα διδάσκει.”

Μαρτυρία εθελοντή: Μάνος Βαλάσης, AEGEE

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο **Ιστορία του Εθελοντισμού⁷**

Η έννοια της προσφοράς στον συνάνθρωπο είναι σύμφυτη με τη ζωή του ανθρώπου και έτσι η ιστορία του εθελοντισμού είναι δύσκολο να αποτυπωθεί επακριβώς. Παρόλα αυτά, από τη δεκαετία του 1970 τα δημοσιονομικά προβλήματα και η κρίση και παρακμή του κοινωνικού κράτους με τη συνακόλουθη διακοπή της εξασφάλισης του «κοινωνικού αγαθού» κατέστησαν την κοινωνία των πολιτών όλο και πιο σημαντική. Καθώς το παραδοσιακό κοινωνικό κράτος δεν μπορούσε να καλύψει τις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες δημιουργήθηκαν οι συνθήκες που επέτρεψαν την εμφάνιση των μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ). Οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) αποτελούν μια από τις εκφάνσεις της κοινωνίας των πολιτών και είναι “κάθε ανεξάρτητη, μη κομματική, μη κερδοσκοπική, εθελοντική οργάνωση που ανήκει στο χώρο της κοινωνίας των πολιτών ή της κοινωνικής οικονομίας, αναπτύσσει δράση με γνώμονα την επιδίωξη συναίνεσης υπέρ του δημόσιου συμφέροντος παρέχοντας υπηρεσίες πληροφόρησης, διεκδίκησης, κοινωνικής υποστήριξης και γνώσης με σαφώς κοινωφελή χαρακτήρα”.⁸

Οι εθελοντικές δράσεις είχαν ήδη ξεκινήσει από τον 19ο αι. Κατά τη διάρκεια του αμερικανικού εμφύλιου πολέμου, οι γυναίκες εθελοντικά αξιοποιούσαν το χρόνο τους για να ράβουν προμήθειες για τους στρατιώτες.

Ο Στρατός της Σωτηρίας είναι μια από τις αρχαιότερες και μεγαλύτερες οργανώσεις που εργαζόταν για τα μειονεκτούντα άτομα. Αν και είναι μια φιλανθρωπική οργάνωση, έχει οργανώσει μια σειρά από προγράμματα εθελοντισμού από την έναρξή του. Πριν από τον 19ο αιώνα, λίγες επίσημες φιλανθρωπικές οργανώσεις υπήρχαν για να βοηθήσουν ανθρώπους που είχαν ανάγκη.

1. ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Το Διεθνές Κίνημα Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου είναι το μεγαλύτερο ανθρωπιστικό δίκτυο στον κόσμο. Το Κίνημα περιλαμβάνει τη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού (ICRC), τη Διεθνή Ομοσπονδία Συλλόγων Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου (IFRC) και τους Εθνικούς Συλλόγους (NS) με παρουσία και δραστηριότητες σε 186 χώρες.

Η ιδέα του ερυθροσταυρισμού γεννήθηκε στο πεδίο της μάχης του Σολφερίνο από την αλτρουιστική διάθεση προσφοράς του Ερρίκου Ντυνάν προς τους τραυματίες στρατιώτες του πολέμου μεταξύ Αυστροουγγρικής αυτοκρατορίας και Γάλλο-ιταλικής συμμαχίας στις 24 Ιουνίου 1859. Η Διεθνής Επιτροπή που σχηματίστηκε τότε από μια ομάδα εθελοντών με φιλάνθρωπα ιδανικά συνέχισε τη δράση της και μετά το Σολφερίνο. Το 1864 υπογράφηκε η πρώτη Σύμβαση της Γενεύης και ιδρύθηκε το Διεθνές Κίνημα του Ερυθρού Σταυρού.

Η ονομασία και το έμβλημα «Ερυθρός Σταυρός» προέκυψαν με την αναστροφή των χρωμάτων της σημαίας της Ελβετίας, προς τιμήν του οραματιστή του Κινήματος, Ερρίκου Ντυνάν, ενώ το 1929 υιοθετήθηκε ως ισότιμο έμβλημα η Ερυθρά Ημισέληνος.

Το 1919 οι Σύλλογοι Ερυθρών Σταυρών & Ερυθράς Ημισελήνου ενώθηκαν σχηματίζοντας τη Διεθνή Ομοσπονδία Συλλόγων Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου.

Η φροντίδα και η συμπαράσταση χωρίς πολιτισμική ή εθνική διάκριση ήταν το πρωταρχικό κίνητρο και το ιδεολογικό υπόβαθρο της ίδρυσης του Ερυθρού Σταυρού. Στη διάρκεια των 143 χρόνων δράσης και προσφοράς του Κινήματος, τα ιδανικά

7. Για την ιστορία του Εθελοντισμού βλ. *Διδάσκοντας τον Εθελοντισμό*, σ. 18.

8. Περικλής Βασιλόπουλος, περιοδικό *Κοινωνία των Πολιτών*, τεύχος 12. Έναν πλήρη οδηγό των ΜΚΟ στην Ελλάδα ανά κατηγορία, δηλαδή ανάλογα με το πεδίο της ενασχόλησής τους, μπορεί να βρει κάποιος στη διεύθυνση <http://www.qualitynet.gr/mko>

αυτά αποτέλεσαν τον πυρήνα της προσπάθειας και της δραστηριότητάς του για την ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου.

Η ανθρωπιστική δραστηριότητα του Κινήματος Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου αναπτύχθηκε και επεκτάθηκε παγκοσμίως με τη σταδιακή συμμετοχή όλο και περισσότερων χωρών. Σήμερα είναι η μεγαλύτερη εθελοντική οργάνωση σε ολόκληρο τον κόσμο και αποτελεί συνώνυμο της αλληλεγγύης και της φιλαλληλίας, γεγονός που επιστεγάζεται από την απονομή τριών βραβείων Νόμπελ στο Διεθνές Κίνημα Ερυθρού Σταυρού (1917, 1944, 1963).

Το Διεθνές Κίνημα Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου είναι το σύμβολο της αλτρουιστικής προσφοράς χωρίς σύνορα, για τη βελτίωση της ζωής των ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων, είναι η έμπρακτη προσπάθεια για την υλοποίηση του οράματος ενός κόσμου που πορεύεται με σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και προοδεύει συνολικά μέσω του ανθρωπισμού.⁹

2. ΠΡΟΣΚΟΠΙΣΜΟΣ

Ο Προσκοπισμός είναι μία παγκόσμια, αυτόνομη, ανεξάρτητη οργάνωση με παιδαγωγικό χαρακτήρα που απευθύνεται σε παιδιά και νέους. Είναι η "Πιο Μεγάλη Παρέα του κόσμου" σε 100 πόλεις σε όλη την Ελλάδα, 145 χώρες στον κόσμο και 10.000.000 μέλη σε όλη τη γη.

Η ιδέα του προσκοπισμού ανήκει στον στρατηγό Μπένιτεν Πάουελ, ο οποίος κατά τον Αγγλομποερικό πόλεμο της Ν. Αφρικής (1899-1901) λόγω έλλειψης επαρκούς αριθμού ανδρών, οργάνωσε ένα σώμα από 1000 παιδιά στα οποία ανέθεσε τις βοηθητικές υπηρεσίες των μαχομένων. Από εδώ ξεκίνησε η ιδέα της οργάνωσης των παιδιών και εφήβων κατά ένα παιδαγωγικό σύστημα με στόχο την συμπλήρωση της σωματικής και ηθικής αγωγής την οποία παρείχε το σχολείο.¹⁰

3. ΟΔΗΓΙΣΜΟΣ

Εμπνευστής του Οδηγισμού είναι ο λόρδος Ρόμπερτ Μπένιτεν-Πάουελ, αρχιπρόσκοπος που το 1907 ίδρυσε τον Προσκοπισμό για αγόρια. Ο Μπένιτεν-Πάουελ, γνωστός ως B-P, ίδρυσε τον Οδηγισμό για τα κορίτσια το 1910 στην Αγγλία με τη βοήθεια της αδελφής του Αγνής. Ενεργό ρόλο στην ανάπτυξη του Οδηγισμού ανέλαβε και η σύζυγός του Όλαβ Σαιντ-Κλαϊρ-Σόουμς και το 1928 ιδρύθηκε η Παγκόσμια Οργάνωση Οδηγών και Κοριτσιών Προσκόπων.

Σκοπός του Οδηγισμού είναι να δώσει στα μέλη του τη δυνατότητα να αναπτύξουν την προσωπικότητά τους, ώστε να γίνουν υπεύθυνοι πολίτες και να προσφέρουν στην κοινότητα που ζουν αλλά και την παγκόσμια κοινότητα.

Ο Οδηγισμός είναι ένα παιχνίδι με νόημα. Παρέχει ευκαιρίες σε παιδιά και νέους ηλικίας από 5-17 ετών για να αναπτύξουν κριτική σκέψη, να γίνουν ανεκτικοί, δίκαιοι, ευγενικοί, τίμιοι, να μάθουν την αξία της ομαδικής δουλειάς, να αγαπούν και να προστατεύουν το φυσικό περιβάλλον, να κατανοούν τις διαφορετικές κουλτούρες.¹¹

4. UNESCO

Ο Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και Πολιτιστικός Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών (UNESCO -United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization) ιδρύθηκε στις 16 Νοεμβρίου 1945. Επιδίωξη αυτού του εξειδικευμένου Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών δεν είναι μόνον η οικοδόμηση σχολείων σε κατεστραμμένες χώρες ή η δημοσίευση επιστημονικών ανακαλύψεων. Η Εκπαίδευση, οι Κοινωνικές και Φυσικές Επιστήμες, ο Πολιτισμός και η Επικοινωνία είναι οχήματα για έναν πολύ πιο φιλόδοξο στόχο: την εγκαθίδρυση της ειρήνης μεταξύ των ανθρώπων.

⁹. <http://www.redcross.gr/default.asp?pid=2&la=1>

¹⁰. <http://www.sep.org.gr>.

¹¹. <http://www.seo.gr>

Η UNESCO αγωνίζεται για να δημιουργήσει συνθήκες για έναν ειλικρινή διάλογο που θα βασίζεται στο σεβασμό των κοινών αξιών και των ιδεωδών όλων των πολιτισμών. Ο κόσμος απαιτεί άμεσα παγκόσμια οράματα για μια βιώσιμη ανάπτυξη που θα βασίζεται στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τον αμοιβαίο σεβασμό και την εξάλειψη της φτώχειας. Οι στόχοι αυτοί αποτελούν τον πυρήνα της αποστολής και των δραστηριοτήτων της UNESCO.

Μέσω των στρατηγικών και των δράσεων της, η UNESCO επιδιώκει ενεργά να υλοποιήσει τους Αναπτυξιακούς Στόχους του Ο.Η.Ε για τη Χιλιετία (Millennium Development Goals), ειδικά εκείνους που στοχεύουν στο:

- να μειωθεί στο μισό το ποσοστό των ανθρώπων που ζουν στην έσχατη φτώχεια στις αναπτυσσόμενες χώρες και μέχρι το 2015
- να επιτευχθεί παγκοσμίως η παροχή πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σε όλες τις χώρες
- να εξαλειφθεί η ανισότητα των φύλων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση και
- να βοηθηθούν οι χώρες ώστε να εφαρμόσουν μια εθνική στρατηγική για την βιώσιμη ανάπτυξη (sustainable development) και να αντιστραφούν οι υπάρχουσες τάσεις στην απώλεια περιβαλλοντικών πόρων.¹²

5. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ

Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) είναι ένας διεθνής οργανισμός παγκόσμιας εμβέλειας μεταξύ των κρατών του κόσμου με σκοπό τη συνεργασία στο Διεθνές Δίκαιο, την ασφάλεια, την οικονομική ανάπτυξη και την πολιτική ισότητα. Πρόδρομός του θεωρείται η Κοινωνία των Εθνών (ΚτΕ) που αποτέλεσε απαίτηση των Εθνών για τη διεθνή ειρήνη μετά από τις θηριωδίες του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Ιδρύθηκε το 1945 από τις χώρες που νίκησαν στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και αρχικά είχε 51 μέλη. Μετά την προσχώρηση του νεότερου κράτους, του Νοτίου Σουδάν το 2011, ο Ο.Η.Ε. αριθμεί 193 κράτη μέλη, δηλαδή σχεδόν όλα τα διεθνώς αναγνωρισμένα ανεξάρτητα έθνη.¹³

6. ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Οι Γιατροί του Κόσμου (Medecins Du Monde) είναι μια παγκόσμια μη κυβερνητική οργάνωση. Δημιουργήθηκε για την παροχή περίθαλψης και ανθρωπιστικής βοήθειας σε χώρες που πλήττονται από φυσικές καταστροφές, πολέμους κλπ. Αποτελείται κυρίως από γιατρούς.

Οι Γιατροί Του Κόσμου ιδρύθηκαν στη Γαλλία το 1980. Δέκα χρόνια μετά, μία ομάδα 150 μελών συγκεντρώθηκαν στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και ίδρυσαν το Ελληνικό παράρτημα των Γιατρών Του Κόσμου.

Οι Έλληνες Γιατροί Του Κόσμου αποτελούν ισότιμη εθνική αντιπροσωπεία του Δικτύου MEDECINS DU MONDE INTERNATIONAL με 12 άλλες αντιπροσωπείες σε: ΗΠΑ, Γαλλία, Καναδά, Ελβετία, Κύπρο, Ιταλία, Αργεντινή, Βέλγιο, Ισπανία, Πορτογαλία.

Οι Γιατροί Του Κόσμου μέσα από την Ιατρική Ανθρωπιστική δράση τους είναι σταθεροί υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αντιτίθενται αποφασιστικά στον ρατσισμό, την ξενοφοβία, τον κοινωνικό αποκλεισμό και την περιθωριοποίηση κοινωνικών ομάδων, στην πολιτική της Εθνικής Κάθαρσης και στην κοινωνική ανισότητα. Υποστηρίζουν τα δικαιώματα της γυναίκας και του παιδιού, το δικαίωμα στην ιδιαιτερότητα και αντιτίθενται σε κάθε επέμβαση στον γενετικό κώδικα και στον βιασμό των φυσικών νόμων.

Σημαντικό στοιχείο της δράσης των Γιατρών Του Κόσμου είναι η Μαρτυρία: δεν αρκούνται στο ρόλο του απλού παρατηρητή, ή του θεραπευτή του ανθρώπινου πόνου. Καταγράφουν και ανακοινώνουν, καταγγέλλουν και διαμαρτύρονται. Η

¹² . <http://www.unesco-hellas.gr/gr/default.htm>.

¹³ . http://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=26777

μαρτυρία τους έχει το κύρος εκείνων που ζουν την κατάσταση από πρώτο χέρι. Ζουν κοντά στους πληθυσμούς που τους έχουν ανάγκη, μοιράζονται τα προβλήματά τους, σέβονται τα ήθη και τα έθιμά τους.

Δεν στέλνουν ανθρωπιστική βοήθεια σε άγνωστους παραλήπτες. Συνοδεύουν πάντα τα φορτία, επιμένοντας να ελέγχουν πάντα τη διάφανη και απρόσκοπτη διανομή τους χωρίς να διστάζουν να καταγγείλουν κάθε λανθασμένη χρησιμοποίησή της.¹⁴

7. ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ

Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα (MSF) είναι μια διεθνής, ανεξάρτητη, ιατρική ανθρωπιστική οργάνωση, που παρέχει επείγουσα βοήθεια σε άτομα που έχουν πληγεί από ένοπλες συγκρούσεις, επιδημίες, αποκλεισμό από την παροχή ιατρικής φροντίδας και φυσικές καταστροφές.

Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα προσφέρουν βοήθεια με κριτήριο την ανάγκη, ανεξάρτητα από φυλή, θρησκεία, φύλο ή πολιτικούς δεσμούς.

Όταν οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα γίνονται μάρτυρες σοβαρών πράξεων βίας, ξεχασμένων κρίσεων ή παρακώλυσης του έργου τους, δύνανται να μιλήσουν δημόσια για αυτά.¹⁵

8. ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΜΝΗΣΤΙΑ

Η Διεθνής Αμνηστία ξεκίνησε τη δράση της το 1961. Η ιστορία δύο Πορτογάλων φοιτητών που καταδικάστηκαν σε επτά χρόνια φυλάκιση, επειδή έκαναν πρόποση στην ελευθερία, εξόργισε το βρετανό δικηγόρο Πίτερ Μπένενσον. Ο Μπένενσον έγραψε το άρθρο «Οι ξεχασμένοι κρατούμενοι» στη βρετανική εφημερίδα «The Observer» απευθύνοντας έκκληση για μια διεθνή εκστρατεία. Με βάση την απλή του ιδέα, στήθηκε ένα δίκτυο αποτελούμενο από ανθρώπους που έγραφαν γράμματα, για να βομβαρδίσει τις κυβερνήσεις με εκκλήσεις υπέρ κρατουμένων που φυλακίστηκαν και υποβλήθηκαν σε κακομεταχείριση, κατά παράβαση της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Ένας από τους επικριτές του το χαρακτήρισε «μια από τις μεγαλύτερες παλαβομάρες του καιρού μας». Τίποτα παρόμοιο δεν είχε ποτέ επιχειρηθεί μέχρι τότε σε τέτοια κλίμακα. Η ανταπόκριση ήταν θερμότατη, λες και τόσοι άνθρωποι σε ολόκληρο τον κόσμο περίμεναν ακριβώς ένα τέτοιο σινιάλο. Εφημερίδες σε περισσότερες από δώδεκα χώρες επανέλαβαν την έκκληση. Περισσότερα από χίλια γράμματα έφτασαν μέσα στο πρώτο εξάμηνο. Και οι ταχυδρομικοί σάκοι των ηγετών των κρατών του κόσμου άλλαξαν για πάντα. Εκατομμύρια επιστολές-εκκλήσεις έχουν σταλεί από τότε επιτυγχάνοντας την απελευθέρωση περισσότερων από 75.000 κρατουμένων συνείδησης σε ολόκληρο τον κόσμο.

Οι αρχές της ανεξαρτησίας και της αντικειμενικότητας εδραιώθηκαν από το ξεκίνημά της και η έμφαση δόθηκε στη διεθνή προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στις παραβιάσεις τους σε κάθε σημείο του πλανήτη. Καθώς η Διεθνής Αμνηστία μεγάλωνε, το φάσμα της δράσης της επεκτάθηκε και σε θύματα άλλων μορφών παραβιάσεων, όπως τα βασανιστήρια, οι «εξαφανίσεις» και η θανατική ποινή.

Σήμερα, η Διεθνής Αμνηστία αναλαμβάνει δράση για τον τερματισμό των σοβαρών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως η σωματική και ψυχική ακεραιότητα, η ελευθερία της έκφρασης και της συνείδησης, η ελευθερία από διακρίσεις. Η δράση της περιλαμβάνει ένα πολύ ευρύ φάσμα θεμάτων. Υπερασπίζεται τους κρατούμενους της συνείδησης, της βίας, αλλά και της φτώχειας. Αγωνίζεται για τον τερματισμό της βίας κατά των γυναικών, την κατάργηση της θανατικής ποινής, των βασανιστηρίων και του περιορισμού των ελευθεριών στο όνομα του «πολέμου κατά της τρομοκρατίας.» Για την καταπολέμηση των

¹⁴. <http://mdmgreece.gr/>

¹⁵. <http://www.msf.gr/about-us>

διακρίσεων που υφίστανται οι πρόσφυγες, οι μετανάστες, οι μειονότητες, αλλά και οι υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το 1977, Η Διεθνής Αμνηστία τιμήθηκε με το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης «για τη συνεισφορά της στην εξασφάλιση της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και κατ' επέκταση της ειρήνης στον κόσμο».

Η Διεθνής Αμνηστία είναι, πλέον, η μεγαλύτερη εθελοντική οργάνωση που ασχολείται με τα ανθρώπινα δικαιώματα στον κόσμο αριθμώντας περισσότερα από 2,8 εκατομμύρια μέλη, υποστηρικτές και ακτιβιστές σε περισσότερες από 150 χώρες.¹⁶

9. UNICEF

Η UNICEF, η οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά, ιδρύθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 1946 για να βοηθήσει τα παιδιά της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Κίνας μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Το 1953, γίνεται μόνιμο τμήμα του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών με κεντρικά γραφεία στη Ν. Υόρκη και αποστολή της την κάλυψη των μακροπρόθεσμων αναγκών των φτωχών παιδιών των αναπτυσσόμενων χωρών.

Το 1954, ο ηθοποιός Danny Kaye ανακηρύσσεται πρώτος "πρεσβευτής" της UNICEF με αρμοδιότητα την ευρεία δημοσιοποίηση των αναγκών των παιδιών όλου του κόσμου.

Από τότε και μέχρι σήμερα, παγκοσμίου φήμης καλλιτέχνες, αθλητές και άλλοι διάσημοι εκπρόσωποι των γραμμάτων και των τεχνών τάσσονται στην υπηρεσία της UNICEF ως "Πρεσβευτές Καλής Θέλησης" ή "Ειδικοί Εκπρόσωποι" για τις τέχνες, τα σπορ κ.α.

Στην Ελλάδα, πρώτος πρεσβευτής καλής θέλησης υπήρξε ο εκλιπών συγγραφέας Αντώνης Σαμαράκης. Πρέσβειρα καλής θέλησης της UNICEF στην Ελλάδα είναι επίσης η ακαδημαϊκός Ελένη Γλύκατζη-Αρβελέρ.

Στη δεκαετία του '50, η UNICEF συμμετείχε στις διεθνείς εκστρατείες εξάλειψης των επιδημικών ασθενειών, το '60 ήταν η δεκαετία της ανάπτυξης, το '70 η εποχή των εναλλακτικών λύσεων, το '80 η εκστρατεία για την επιβίωση των παιδιών, το '90 η δεκαετία των δικαιωμάτων του παιδιού ενώ ο 21ος αιώνας θα ανήκει στα παιδιά χάρη στους υποστηρικτές της UNICEF.¹⁷

10. GREENPEACE

Η Greenpeace είναι μια διεθνής μη κερδοσκοπική οργάνωση που με τη δράση της αναδεικνύει τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά προβλήματα και προωθεί αποτελεσματικές λύσεις για ένα πράσινο και ειρηνικό μέλλον.¹⁸

11. ACTIONAID

Ξεκίνησε από τη Μεγάλη Βρετανία, στις αρχές της δεκαετίας του '70, ως μια καθαρά φιλανθρωπική οργάνωση, με 88 υποστηρικτές που έγιναν ανάδοχοι σε 88 παιδιά στην Ινδία και την Κένυα. Αρχικά η δράση της επικεντρώθηκε στην παροχή υλικής βοήθειας, όπως νερό, τροφή και είδη πρώτης ανάγκης, καθώς και στην εξασφάλιση εκπαίδευσης για τα παιδιά. Στην πορεία έγινε φανερό, ότι το να παρέχει κανείς είδη πρώτης ανάγκης, ανακουφίζει το πρόβλημα μόνο προσωρινά, ενώ δεν αντιμετωπίζει τα πραγματικές αιτίες της φτώχειας που είναι η άνιση κατανομή δύναμης και πόρων.

Γι' αυτό, διεύρυνε το πεδίο δράσης της σε διεθνές επίπεδο ασκώντας ταυτόχρονα πίεση στη διεθνή κοινότητα για την καταπολέμηση των βαθύτερων αιτιών της φτώχειας. Υλοποιεί αναπτυξιακά προγράμματα και δράσεις σε περισσότερες από 40 χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου και δουλεύει μαζί με εκατομμύρια φτωχούς και

¹⁶. <http://www.amnesty.org/en/who-we-are/history>

¹⁷. <http://www.unicef.gr/histor.php>

¹⁸. <http://www.greenpeace.org/greece/el/>

περιθωριοποιημένους ανθρώπους σε μια κοινή προσπάθεια βελτίωσης των συνθηκών ζωής τους.

Στα 40 χρόνια δραστηριότητάς της, στηρίζεται στην εμπιστοσύνη εκατομμυρίων ευαισθητοποιημένων πολιτών και συνεργάζεται στενά με περισσότερες από 2.500 τοπικές οργανώσεις και ομάδες που δουλεύουν για την αντιμετώπιση της φτώχειας. Επίσης, από τα 2,500 στελέχη της οργάνωσης, το 89% προέρχεται από χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου, γεγονός που εξασφαλίζει μια βαθιά γνώση των αναγκών και των προτεραιοτήτων των χωρών αυτών.

Η ActionAid International έχει έδρα το Γιοχάνεσμπουργκ στη Νότια Αφρική και διοικείται από Διεθνές Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από ανθρώπους με μεγάλη εμπειρία σε θέματα Ανάπτυξης, Κοινωνικής Δικαιοσύνης και Αλληλεγγύης καθώς και Ισότητας των φύλων.¹⁹

12. WWF

Το WWF ξεκίνησε ως μια μικρή ομάδα από συνειδητοποιημένους λάτρεις της άγριας φύσης και εξελίχθηκε σε μια από τις πιο ισχυρές, ανεξάρτητες οργανώσεις για την προστασία του περιβάλλοντος.²⁰

13. ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ

Οι δράσεις του ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ υλοποιούνται με τη βοήθεια και την προσφορά εθελοντών που δραστηριοποιούνται για την προστασία και διαχείριση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος και συνεισφέρουν στην κοινή προσπάθεια. Κάθε χρόνο δεκάδες εθελοντές συμβάλλουν ουσιαστικά στην προστασία του περιβάλλοντος και της άγριας ζωής. Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ επίσης συντονίζει προγράμματα ανταλλαγής εθελοντών σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εθελοντισμού EVS.²¹

¹⁹. <http://www.actionaid.gr/ActionAidWorld>

²⁰. <http://www.wwf.gr/wwf-history>

²¹. <http://www.arcturos.gr/el/index.php?option=content&perform=view&id=63>

Κεφάλαιο 3^ο **Διάδοση των εθελοντικών κινήσεων στην Ελλάδα**

Ειδικά για την Ελλάδα θα μπορούσε κανείς να πει ότι οι αμφικτιονίες αποτελούν μια πρώτη μορφή εθελοντικού κινήματος, λόγω της δομής και των στόχων που υπηρετούσαν. Παρά το ότι η Ελλάδα «διεκδικεί» την πατρότητα του εθελοντισμού πρέπει να πούμε ότι σε σχέση με τον υπόλοιπο κόσμο, το κίνημα του εθελοντισμού στη σύγχρονη Ελλάδα καθυστέρησε να αναπτυχθεί.

Μέχρι το 1974, ο εθελοντισμός εκφράστηκε μόνο μέσα από μεμονωμένες πρωτοβουλίες σε στιγμές έκτακτης ανάγκης (πόλεμοι / φυσικές καταστροφές). Τα παραρτήματα διεθνών οργανισμών όπως ο Ερυθρός Σταυρός και η UNICEF δραστηριοποιήθηκαν και συνέβαλαν με τη δράση τους αλλά δεν τους δόθηκε η ευκαιρία να αναπτυχθούν ιδιαίτερα στην Ελλάδα όπως έγινε σε άλλες χώρες. Παρόλα αυτά, από το 1974 με την αποκατάσταση της δημοκρατίας, τη βελτίωση του επιπέδου ζωής καθώς και της οικονομικής κατάστασης της χώρας σε συνάρτηση με τις ιδεολογικές ζυμώσεις άρχισε να αναπτύσσεται η δράση των ΜΚΟ στην Ελλάδα και το έργο τους να υποστηρίζεται από τους πολίτες και να προβάλλεται από τα ΜΜΕ.²²

Ωστόσο στην Ελλάδα το νομικό πλαίσιο που αφορά τον εθελοντισμό είναι αποσπασματικό και κατακερματισμένο και σε πολλά σημεία του ελλείπεις και ανεπαρκές.

Η λειτουργία των εθελοντικών οργανώσεων στην Ελλάδα στηρίζεται στο συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι (άρθρο 12 του Συντάγματος). Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται στον Αστικό Κώδικα η σύσταση και λειτουργία ΝΠΙΔ που διαθέτουν μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα υπό τη μορφή σωματείου, Ιδρύματος ή κοινωφελούς Ιδρύματος, επιτροπής εράνου, αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας, ενώσεων προσώπων.²³

Παρά την αναγνώριση του εθελοντισμού από το ελληνικό κράτος σε μελέτη της Ε.Ε. με τίτλο «Volunteering in the European Union» η αναλογική συμμετοχή του πληθυσμού σε εθελοντικές δραστηριότητες στην Ελλάδα δεν υπερβαίνει το 10%. Ωστόσο φαίνεται να υπάρχει αυξητική τάση συμμετοχής σε εθελοντικές δραστηριότητες.

Σημαντικός σταθμός στην ιστορία του εθελοντισμού στην Ελλάδα υπήρξαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες της Αθήνας του 2004. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες βοήθησαν στην ενίσχυση του εθελοντισμού στην Ελλάδα και στην ευαισθητοποίηση μεγάλου μέρους του πληθυσμού στην αξία του κοινωνικού έργου στην ελληνική κοινωνία.

Το Ελληνικό Κέντρο Προώθησης του Εθελοντισμού με τον τίτλο *anthropos. gr* αποτελεί την πρώτη ανθρωπιστική πύλη στο διαδίκτυο, που στόχο έχει να προωθήσει τις σχέσεις μεταξύ των Ελληνικών ΜΚΟ και να παρέχει στους πολίτες, στις επιχειρήσεις, στους δημοσιογράφους και στους φορείς της πολιτείας και των δήμων που ενισχύουν τις εθελοντικές δράσεις έγκυρες πληροφορίες που σχετίζονται με τον εθελοντισμό και την ενίσχυση των δράσεων αυτού. Αποτελεί το πιο πλούσιο μητρώο ΜΚΟ στην Ελλάδα.

1. ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Είναι ο μεγαλύτερος μη κυβερνητικός οργανισμός στην Ελλάδα με σύνθετο έργο που βασίζεται στην εθελοντική δράση και την ανταπόκριση των πολιτών.

Στην μακρά πορεία του (Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, ίδρυση 10 Ιουνίου 1877) παραμένει σταθερά αφοσιωμένος στις διεθνείς ανθρωπιστικές αρχές και στην εθελοντική προσφορά βοήθειας προς τον συνάνθρωπο.

²² . Βλ. *Διδάσκοντας τον Εθελοντισμό*, ό.π., σ. 26.

²³ . Βλ. *Διδάσκοντας τον Εθελοντισμό*, ό.π., σ. 27 και <http://www.e-thelontis.gr>, ιστοσελίδα που παρέχει ένα διαδικτυακό κατάλογο όπου καταγράφονται ομάδες, ΜΚΟ, ιδρύματα που ασχολούνται με τον εθελοντισμό για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Βασικοί σκοποί και στόχοι του ΕΕΣ είναι:

- Σε καιρό πολέμου: η συνδρομή στο έργο της Στρατιωτικής Υγειονομικής υπηρεσίας, περίθαλψη τραυματιών και ασθενών, προστασία αιχμαλώτων, άμαχου πληθυσμού και θυμάτων πολέμου.
- Σε καιρό ειρήνης: η αρωγή και συμπαράσταση σε θύματα θεομηνιών, επιδημιών και γενικά η ανθρωπιστική δραστηριότητα.

Τομείς και Διευθύνσεις του ΕΕΣ

- α) Τομέας Νοσηλευτικής
- β) Τομέας Κοινωνικής Πρόνοιας
- γ) Τομέας Σαμαρειτών, Διασωστών και Ναυαγοσωστών
- δ) Διεύθυνση Νεότητας
- ε) Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων
- στ) Διεύθυνση Αναζητήσεων

Οι δράσεις τους βασίζονται αποκλειστικά στην εθελοντική προσφορά.²⁴

α) Τομέας Νοσηλευτικής

Ο Τομέας Νοσηλευτικής του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, εμφανίστηκε το 1878, ένα χρόνο μετά την ίδρυση του Συλλόγου. Στην ιστορία του ερυθροσταυρικού κινήματος, οι Νοσηλεύτριες του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού έχουν συμμετάσχει σε κάθε έκτακτη ανάγκη της χώρας που προέκυψε από τους πολέμους, μετά από φυσικές καταστροφές ή μετακινήσεις πληθυσμών. Η εικόνα της Νοσηλεύτριας του Ερυθρού Σταυρού είναι αποτυπωμένη στη μνήμη και την ιστορία της Ελλάδας και συμβολίζει το ανθρωπιστικό έργο του Συλλόγου.

Ο Τομέας Νοσηλευτικής υλοποιεί σήμερα ένα μεγάλο μέρος του καθημερινού ανθρωπιστικού έργου του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, μέσα από πρωτοποριακά προγράμματα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, συνεχούς Εκπαίδευσης και Έκτακτης Ανάγκης. Τα προγράμματα αυτά είναι ευέλικτα, προσαρμοσμένα στο σύγχρονο τρόπο ζωής και στοχεύουν στη διατήρηση της υγείας, την πρόληψη, την υποστήριξη της αυτοφροντίδας και τη διαμόρφωση ατομικής υπευθυνότητας για το υπέρτατο αγαθό, την υγεία.

Η εκπαίδευση σπουδαστών Νοσηλευτικής στα προγράμματα του Τομέα αποτελεί υψηλή προτεραιότητα, γι' αυτό οι σπουδαστές της Σχολής Νοσηλευτικής του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού και των Τ.Ε.Ι. κάνουν την εξάμηνη κλινική τους άσκηση για την κοινοτική νοσηλευτική στις Υπηρεσίες του Τομέα. Επίσης ένας μεγάλος αριθμός φοιτητών Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, μεταπτυχιακοί φοιτητές και νοσηλευτικά στελέχη νοσοκομείων από όλη την Ελλάδα και την Κύπρο ενημερώνονται για τα Υπηρεσιακά προγράμματα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Τομέα και εκπαιδεύονται σ' αυτά. Παράλληλα με τα τρέχοντα Υπηρεσιακά προγράμματα, οι Νοσηλεύτριες του Τομέα εκπαιδεύονται σε θέματα διαχείρισης κρίσεων και είναι έτοιμες για κάθε αποστολή έκτακτης ανάγκης.

Ο Τομέας Νοσηλευτικής συνεργάζεται με άλλους φορείς για υλοποίηση κοινών προγραμμάτων και συμμετέχει σε Ευρωπαϊκά δίκτυα για την υιοθέτηση κοινής πολιτικής σε θέματα που αφορούν την πρόληψη και προαγωγή της υγείας των Ευρωπαίων πολιτών. Οι Νοσηλεύτριες του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού συμμετέχουν σε διεθνείς αποστολές και επιχειρήσεις βοήθειας, με σκοπό την περίθαλψη και την υγειονομική στήριξη πληγέντων ή μετακινούμενων πληθυσμών και θυμάτων πολέμου.

²⁴ . <http://www.redcross.gr>

β) Τομέας Κοινωνικής Πρόνοιας

Ο Τομέας Κοινωνικής Πρόνοιας συστάθηκε το έτος 1964, με σκοπό την παροχή Κοινωνικών Υπηρεσιών, σύμφωνα με τις αρχές και τη δεοντολογία της Κοινωνικής Εργασίας.

Οι Υπηρεσίες του Τομέα Κοινωνικής Πρόνοιας και τα προγράμματα που αναπτύσσει, στελεχώνονται από Κοινωνικούς Λειτουργούς, επαγγελματίες άλλων ειδικοτήτων καθώς και Εθελοντές Κοινωνικής Πρόνοιας.

Οι στόχοι των δραστηριοτήτων του Τομέα είναι:

- Η μελέτη των κοινωνικών αναγκών, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προγραμμάτων για την αντιμετώπιση των σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων και την προστασία των ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων.
- Η ανάληψη καινοτόμων στοχευμένων δράσεων που να ανταποκρίνονται στις αυξανόμενες κοινωνικές απαιτήσεις και προκλήσεις, σε εθνικό και διακρατικό επίπεδο.
- Η αξιοποίηση εθνικών και κοινοτικών πόρων για την εφαρμογή σύγχρονων προγραμμάτων που στοχεύουν στην αντιμετώπιση προβλημάτων ευάλωτων ομάδων και την ενδυνάμωσή τους για ομαλή κοινωνική ένταξη.
- Η ενδυνάμωση, λειτουργία και ενεργοποίηση των Κοινωνικών Υπηρεσιών στην Περιφέρεια με στόχο την ανταπόκριση στις κοινωνικές ανάγκες των τοπικών κοινωνιών.
- Η εκπαίδευση Εθελοντών στον τομέα της Πρόνοιας και η αξιοποίηση της εθελοντικής προσφοράς.
- Η επιμόρφωση και εξειδίκευση των στελεχών του για την βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών (συμμετοχή σε σεμινάρια).
- Η ενεργός συμμετοχή σε καταστάσεις εκτάκτων αναγκών (οργάνωση και εποπτεία σχεδίων αντιμετώπισης, κινητοποίηση για άμεση παροχή βοήθειας, αποκατάσταση).

Προγράμματα Κοινωνικής Πρόνοιας και μορφές Κοινωνικής Παρέμβασης σε ευάλωτες ομάδες

Με στόχο την παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου και λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες κοινωνικές εξελίξεις και τάσεις, ο Τομέας Κοινωνικής Πρόνοιας αναπτύσσει και λειτουργεί καινοτόμα προγράμματα που αφορούν σε:

- Προγράμματα Ψυχοκοινωνικής Στήριξης και Συμβουλευτικής για μακροχρόνια ανέργους, μονογονεϊκές οικογένειες, άτομα με αναπηρίες, αστέγους, μετανάστες, πρόσφυγες, κλπ. (Συμβουλευτική και Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη Ατόμων και Οικογενειών, Κοινωνικός Ξενώνας Αστέγων (σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης))
- Υπηρεσίες κοινοτικής φροντίδας και παρέμβασης σε ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρίες (Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων Ε.Ε.Σ. (Κ.Α.Π.Η) στο Νέο Ηράκλειο, Προγράμματα «Βοήθεια στο Σπίτι» (Εξαρχείων- Κυψέλης- Πατησίων & Κολωνού- Βοτανικού- Ακαδ. Πλάτωνος).
- Παρεμβάσεις σε καταστάσεις μαζικών αφίξεων αιτούντων άσυλο. (Κινητή Μονάδα Παρέμβασης σε σημεία Εισόδου της χώρας, Νομική Συνδρομή και Ψυχοκοινωνική Στήριξη σε αιτούντες άσυλο με προτεραιότητα σε ασυνόδευτους ανήλικους στην Πάτρα).
- Προγράμματα κοινωνικής ένταξης αιτούντων άσυλο και προσφύγων μέσω πολλαπλών δράσεων, όπως διαπολιτισμικά εκπαιδευτικά προγράμματα, προώθηση στην απασχόληση, διαμεσολάβηση με κρατικές ή άλλες υπηρεσίες κλπ. (Πολυδύναμο Κέντρο Κοινωνικής Στήριξης και Ενσωμάτωσης Προσφύγων, Διαπολιτισμικό Κέντρο Λαυρίου, Κοινοτική Πρωτοβουλία «Equal –Αναπτυξιακή Σύμπραξη Ακτινεργία»).
- Οργάνωση και λειτουργία Κέντρων Υποδοχής και Προσωρινής Φιλοξενίας αιτούντων άσυλο και ασυνόδευτων ανηλίκων. (Κέντρο Προσωρινής Διαμονής

Αιτούντων Άσυλο Αλλοδαπών Λαυρίου, Κέντρο Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων Βόλου).

- Προγράμματα για την παροχή βοήθειας και υποστήριξης σε θύματα φυσικών και άλλων καταστροφών.

-Ευρωπαϊκά προγράμματα. Ο Τομέας Κοινωνικής Πρόνοιας αξιοποιεί πόρους που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και Εθνικές πηγές χρηματοδότησης (Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υπουργείο Εσωτερικών).

- Ευρωπαϊκά Δίκτυα Συνεργασίας. Ο Τομέας Κοινωνικής Πρόνοιας συμμετέχει ως μέλος σε ομάδες εργασίας και διακρατικά δίκτυα συνεργασίας που λειτουργούν στα πλαίσια της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ερυθρών Σταυρών και Ερυθρών Ημισελήνων και του Ευρωπαϊκού Γραφείου Ερυθρού Σταυρού. (Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την ανάπτυξη του Εθελοντισμού (ENDO), Ευρωπαϊκό Δίκτυο συνεργασίας για την Ψυχοκοινωνική υποστήριξη (ENPS), Πλατφόρμα συνεργασίας των Ερυθρών Σταυρών για συνεργασία σε θέματα Προσφύγων, αιτούντων άσυλο και προσφύγων (PERCO).

Επίσης, στο πλαίσιο υλοποίησης ευρωπαϊκών προγραμμάτων, ο Τομέας Κοινωνικής Πρόνοιας συμμετέχει σε ευρύτερα σχήματα διακρατικών συνεργασιών που αφορούν ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, με σκοπό την ανταλλαγή εμπειρίας και τεχνογνωσίας, την ανάπτυξη καινοτόμων προσεγγίσεων και κοινών εργαλείων εργασίας.

γ) Τομέας Σαμαρειτών Διασωστών Ναυαγοσωστών

Με απόφαση της κεντρικής διοίκησης του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, ιδρύθηκε, το 1932, το Σώμα Σαμαρειτών-Διασωστών και Ναυαγοσωστών, με την επωνυμία Σώμα Εθελοντών Τραυματιοφορέων.

Σκοπός της ιδρύσεως του, υπήρξε η καταφανής έλλειψη ανδρικού Εθελοντικού προσωπικού στον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό και η στελέχωση πάρα πολλών υπηρεσιών και αποστολών στην Ελληνική ύπαιθρο, όπου ήταν ακατάλληλη η χρησιμοποίηση του γυναικείου Εθελοντικού δυναμικού.

Το 1936, μετονομάστηκε σε Σώμα Εθελοντών Σαμαρειτών του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.

Του 2006, μετονομάστηκε σε Σώμα Εθελοντών Σαμαρειτών και Διασωστών του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.

Του 2008, μετονομάστηκε σε Σώμα Εθελοντών Σαμαρειτών, Διασωστών και Ναυαγοσωστών του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.

Από την δημιουργία του (1932) μέχρι την έναρξη του πολέμου, το 1940, διέθετε μία μεγάλη δύναμη Εθελοντών Σαμαρειτών, η οποία ανέρχονταν στα 1.195 άτομα.

Από το έτος 1937 στο Σώμα Εθελοντών Σαμαρειτών εντάχθηκαν και γυναίκες, όπου, μέχρι το 1955 (οπότε και σταμάτησε προσωρινά, με απόφαση της Κεντρικής Διοίκησης η είσοδος γυναικών), εκπαιδεύτηκαν συνολικά 723 εθελόντριες Σαμαρείτισσες. Από το έτος 1975 μέχρι σήμερα, το Σώμα Εθελοντών Σαμαρειτών, Διασωστών και Ναυαγοσωστών δέχεται νέους, αδιακρίτως φύλου.

Σήμερα το Σώμα Σαμαρειτών – Διασωστών περιλαμβάνει 4.500 ενεργά μέλη. Πρόκειται για την Ομάδα Διάσωσης του ΕΕΣ που κινητοποιείται σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών και σε επιχειρήσεις αστικής, ορεινής και θαλάσσιας έρευνας και διάσωσης. Επίσης συμμετέχουν σε επιχειρήσεις δασοπροστασίας και δασοφυτεύσης, δασοκαλλιέργειας και καθαριότητας ακτών και παρέχουν υγειονομικές και διασωστικές υπηρεσίες σε συναυλίες και αθλητικές διοργανώσεις.²⁵

²⁵ . <http://www.samarites.gr/>

δ) Διεύθυνση Νεότητας

Η Διεύθυνση Νεότητας του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού ιδρύθηκε στη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου σαν αποτέλεσμα της αυθόρμητης προσφοράς των παιδιών και των νέων για την περίθαλψη και την υλική και ηθική υποστήριξη των παιδιών θυμάτων του πολέμου. Το 1930, στο Διεθνές Συνέδριο των Βρυξελλών η Διεύθυνση Νεότητας αναγνωρίστηκε σαν αναπόσπαστο μέρος του Ερυθρού Σταυρού υπαγόμενη στο καταστατικό του Ερυθρού Σταυρού της χώρας στην οποία ανήκει.

Οι σκοποί της Διεύθυνσης Νεότητας είναι:

1. Η προστασία της υγείας και της ζωής
2. Η παροχή βοήθειας σε αυτούς που έχουν ανάγκη
3. Η προαγωγή του πνεύματος αγάπης, κατανόησης και φιλίας ανάμεσα στους νέους των διαφόρων χωρών.
4. Η προστασία του περιβάλλοντος

Στα πρώτα χρόνια της, η Νεότητα δραστηριοποιήθηκε σε σχολικές ομάδες, με την συμπαράσταση δασκάλων και καθηγητών. Στη συνέχεια το έργο της επεκτάθηκε με δραστηριότητες κοινωνικής προσφοράς σε όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό. Σήμερα, η Διεύθυνση Νεότητας αριθμεί περίπου 30.000 μέλη σε όλη την Ελλάδα και δρα αυτόνομα στο πλαίσιο των δράσεων του ΕΕΣ, αλλά και σε συνεργασία με άλλους εθνικούς συλλόγους του Ερυθρού Σταυρού.

Η Διεύθυνση Νεότητας αποτελεί μια παγκόσμια κοινότητα εκατομμύρια νέων και παιδιών από περίπου 170 χώρες που ενώνουν τις δυνάμεις τους για έναν καλύτερο κόσμο.

Δραστηριότητες Νεότητας ΕΕΣ

1. Κοινωνικές Παροχές

- Ηθική και υλική υποστήριξη άπορων και πολύτεκνων οικογενειών, παιδιών με ειδικές ανάγκες, ορφανών ή εγκαταλελειμμένων παιδιών.
- Επισκέψεις σε γηροκομεία και βοήθεια και συμπαράσταση σε μοναχικά άτομα που έχουν ανάγκη φροντίδας και ανακούφισης
- Παροχή γραφικής ύλης και εξοπλισμού σχολείων ακριτικών περιοχών
- Ενίσχυση άπορων οικογενειών εφοδιάζοντας τις με είδη ρουχισμού και τρόφιμα.
- Συγκέντρωση ειδών πρώτης ανάγκης για την ενίσχυση των πληθυσμών που πλήττονται από πολέμους ή φυσικές καταστροφές,
- Επισκέψεις σε ορφανοτροφεία, νοσοκομεία και άλλα ιδρύματα προσφέροντας ηθική συμπαράσταση σε όσους έχουν ανάγκη.

2. Πολιτιστικές δραστηριότητες

- Διοργάνωση σεμιναρίων και διαλέξεων με σκοπό τη διάδοση της ερυθροσταυρικής ιδέας.
- Διοργάνωση ψυχαγωγικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων με σκοπό τη σύσφιξη και καλλιέργεια φιλίας μεταξύ των μελών της Νεότητας.
- Οργάνωση διαγωνισμών με ποικίλα θέματα (εικαστικοί διαγωνισμοί, λογοτεχνίας κλπ).
- Αθλητικές ομάδες
- Οργάνωση εκδρομών σε ιστορικούς, αρχαιολογικούς χώρους
- Έκδοση του μηνιαίου περιοδικού «Τα Νέα των Νέων» που δημοσιεύεται στο site του ΕΕΣ στην ειδική ενότητα για τη Νεότητα, με θεματολογία που αφορά σε διάφορες δραστηριότητες της νεολαίας του Ερυθρού Σταυρού στην Ελλάδα αλλά και διεθνώς.
- Δημιουργία πολιτιστικών κέντρων της Νεότητας ΕΕΣ με σκοπό τη φιλοξενία κοινωνικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων των μελών του ΕΕΣ.
- Διδασκαλία παραδοσιακών χορών και μουσικής.

3. Προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος

Επιμορφωτικά σεμινάρια για:

- την προστασία της υγείας
- την πρόληψη και αντιμετώπιση των ναρκωτικών, του καπνίσματος και του AIDS
- Διοργάνωση προγραμμάτων αιμοδοσίας και στρατολόγηση νέων αιμοδοτών
- Αναδασώσεις, προστασία και διατήρηση των ακτών.

Η Διεύθυνση Νεότητας του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού απευθύνεται σε όλους τους νέους ανθρώπους και τα παιδιά προβάλλοντας και ενθαρρύνοντας τις αξίες του εθελοντισμού και της ανιδιοτελούς προσφοράς. Σε μια εποχή που οι αξίες και οι σχέσεις των ανθρώπων βρίσκονται σε κρίση, ο ΕΕΣ βρίσκεται στην πρώτη γραμμή δίνοντας δημιουργική και ανθρώπινη διέξοδο στους νέους που με τον ρομαντισμό και τον ιδεαλισμό της ηλικίας τους γνωρίζουν ότι ένα καλύτερο μέλλον είναι εφικτό όσο υπάρχουν άνθρωποι που κάνουν πράξη τη διάθεσή τους για προσφορά.²⁶

2. ΠΡΟΣΚΟΠΙΣΜΟΣ

Ιδρυτής του Ελληνικού Προσκοπισμού (1910) είναι ο Αθανάσιος Λευκαδίτης, ο οποίος γνώρισε την ύπαρξη του κατά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1908 στο Λονδίνο. Η πρωτοβουλία του Λευκαδίτη έδωσε στη μαθητική νεολαία την ευκαιρία κίνησης και ανάπτυξης πρωτοβουλιών εκτός των ορίων της πατρικής στέγης και του σχολείου δίνοντάς τους τη δυνατότητα εξόδου προς το ύπαιθρο.

Οι πρόσκοποι πρόσφεραν σημαντικές υπηρεσίες κατά τους Βαλκανικούς πολέμους ως γυμναστές νεοσύλλεκτων, ως τραυματιοφορείς, βοηθοί νοσοκόμοι κλπ.

Επίσης μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, πρόσφεραν υπηρεσίες στην περίθαλψη προσφύγων, στην πρόχειρη εγκατάσταση των σκηνών, στην οργάνωση των συσσιτίων, στην καθαριότητα των συνοικισμών.

Σ' όλη τη διάρκεια της Κατοχής, οι παλιές προσκοπικές Ομάδες παρείχαν πολύτιμες υπηρεσίες στις αντιστασιακές οργανώσεις, στον ΕΕΣ και στον πληθυσμό που δυστυχούσε.

Μαρτυρία εθελοντή: Μαριάννα Φράγκου, ΣΩΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

"Οι ενήλικοι εθελοντές Πρόσκοποι συνεισφέρουμε στη διαπαιδαγώγηση παιδιών, εφήβων και νέων ώστε να προωθήσουμε τη συνεργασία και την αλληλεγγύη μεταξύ όλων των ανθρώπων. Για εμάς, η δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου δεν αποτελεί μια ακόμα ευχή, αλλά ένα ευχάριστο, ενάρετο χρέος και συνάμα μια καθημερινή, συνειδητή πρακτική.

Τα οφέλη που αποκομίζει ένας ενήλικος εθελοντής μέσα από τη δράση του είναι σε όλους γνωστά. Εκκρεμεί ωστόσο η ευρεία αναγνώριση της εθελοντικής προσφοράς με τέτοιο τρόπο ώστε να ενθαρρυνθούν περισσότεροι άνθρωποι και κυρίως οι νέοι, να συμμετάσχουν σε εθελοντικές δραστηριότητες. Για παράδειγμα, στην περίπτωση των νέων ανθρώπων, τα οφέλη εκείνα μπορούν να μεταφραστούν σε συγκεκριμένα προσόντα που αυξάνουν τις δυνατότητες απασχολησιμότητάς τους. Ταυτόχρονα, έχει σπουδαία σημασία να αναγνωρίσουμε το δικαίωμα όλων των ανθρώπων, κάθε ηλικίας, να συμμετέχουν στο κίνημα του εθελοντισμού και να άρουμε τα όποια εμπόδια δεν τους το επιτρέπουν, όπως για παράδειγμα η έλλειψη ενημέρωσης για τις εθελοντικές ευκαιρίες που υπάρχουν στο άμεσο περιβάλλον τους, δηλαδή στη γειτονιά τους. Αν ο σπόρος του εθελοντισμού φτυπτεί από νωρίς και καλλιεργηθεί με φροντίδα στην καρδιά και τη συνείδηση των παιδιών και των εφήβων μπορεί να φέρει ουσιαστικό αποτέλεσμα στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής εκείνων, αλλά και όλων μας."²⁷

3. ΟΔΗΓΙΣΜΟΣ

Το 1932 ιδρύεται το Σώμα Ελληνίδων Οδηγών (ΣΕΟ) από την Ειρήνη Καλλιγά. ενώ το 1935 το ΣΕΟ γίνεται δόκιμο μέλος της Παγκόσμιας Οργάνωσης Οδηγών.

Με κύριο γνώρισμα την ανεξαρτησία δράσης και σκέψης η απόφαση αυτοδιάλυσης του ΣΕΟ λόγω της δικτατορίας Μεταξά, κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική, καθώς αρνείται να ενδώσει στα κελεύσματα της δικτατορικής κυβέρνησης. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι το έργο που προσφέρει μετά το 1945 περιθάλποντας τα παιδιά που έχουν πληγεί από τον πόλεμο.

²⁶ . <http://www.redcross.gr>

²⁷ . <http://www.sep.org.gr>

Ο Οδηγισμός για ν' ανταποκριθεί στα ενδιαφέροντα και τις δυνατότητες των παιδιών και των νέων χωρίζεται σε 4 κλάδους (Αστεριών, Πουλιών, Οδηγών, Μεγάλων Οδηγών).

Οι τρεις πρώτοι κλάδοι προετοιμάζουν τα παιδιά για να ενταχθούν στην «Ομάδα Μεγάλων Οδηγών», όπου ο βασικός άξονας είναι το *Υπηρετείν*, δηλαδή η εθελοντική προσφορά υπηρεσίας στο κοινωνικό σύνολο.²⁸

4. ΕΛΕΠΑΠ

Φιλανθρωπικό, μη κερδοσκοπικό σωματείο που παρέχει υπηρεσίες αποκατάστασης σε παιδιά από το 1937.

Διαθέτει 6 παραρτήματα σε όλη τη χώρα (Αθήνα, Θεσ/νίκη, Ιωάννινα, Χανιά, Βόλος, Αργίριο), στελεχωμένα με υψηλής επιστημονικής εξειδίκευσης προσωπικό.

Πρόκειται για τον παλαιότερο φιλανθρωπικό οργανισμό της χώρας. Οι κύριες πηγές εσόδων της είναι: 28% από δωρεές και φιλανθρωπικές εκδηλώσεις, 22% από επιχορηγήσεις του Υπουργείου Υγείας, 33% από παροχή υπηρεσιών, 7% από έσοδα κληροδοτημάτων και 10% λοιπά έσοδα. Πάγια πολιτική του σωματείου είναι εξεύρεση ειδικών δωρεών για τις νέες κατασκευές ή τις βελτιώσεις παλαιών και εκσυγχρονισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών.²⁹

5. UNICEF

Η UNICEF παρείχε βοήθεια στην Ελλάδα από το 1947 έως το 1969 και εφάρμοσε προγράμματα παστερίωσης του γάλακτος, ελέγχου της φυματίωσης και της σύφιλης και άλλα συνολικού ύψους τουλάχιστον 10 εκατομμυρίων δολαρίων.

Το 1977, ιδρύθηκε η Ελληνική Επιτροπή της UNICEF, που σκοπό της έχει την πληροφόρηση των Ελλήνων για την κατάσταση των παιδιών και των μητέρων τους σε κάθε γωνιά του πλανήτη, την εκπαίδευση για την ανάπτυξη ώστε να δημιουργηθεί ένα καλύτερο μέλλον από μια ευαισθητοποιημένη νέα γενιά, την πώληση προϊόντων(κάρτες, τετράδια, παιχνίδια, είδη γραφείου κ.ά.) και τη συλλογή πόρων μέσω δωρεών για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων ανάπτυξης ή επείγουσας ανάγκης σε σχεδόν 160 χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου και της Ανατολικής Ευρώπης.

11 Δεκεμβρίου - Ημέρα του Παιδιού

Στην Ελλάδα, η γενέθλια ημέρα της UNICEF γιορτάζεται ως Ημέρα του Παιδιού.

Στα πλαίσια του εορτασμού, διοργανώνεται ο Ετήσιος Τηλεμαραθώνιος της UNICEF και πλήθος εκδηλώσεων από εθελοντές σε όλη την Ελλάδα.³⁰

6. ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ

Από το 1990, οι Γιατροί του Κόσμου Ελλάδας υπερασπίζονται το δικαίωμα του κάθε ανθρώπου στη ζωή, την υγεία, την αξιοπρέπεια. Πιστοί στην Αξία του εθελοντισμού, γιατροί, νοσηλευτές, υγειονομικό και μη προσωπικό, καθώς και άνθρωποι χωρίς συγκεκριμένη εξειδίκευση, προσθέτουν στην καθημερινότητά τους τη χαρά της προσφοράς στο συνάνθρωπο.

Μαρτυρία εθελοντή: Αφροδίτη, εθελόντρια στους Γιατρούς του Κόσμου Θεσσαλονίκης

"Δουλεύω 22 χρόνια και είναι η πρώτη φορά που είμαι εθελόντρια σε μία οργάνωση. Η καθημερινή επαφή μου με άλλους ανθρώπους, είτε εθελοντές, είτε ανθρώπους που έχουν ανάγκη, μου δίνουν κουράγιο και δύναμη να αντιμετωπίζω και εγώ τα δικά μου προβλήματα.

Τα συναισθήματα που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της εθελοντικής μου δράσης είναι απλά ανεκτίμητα. Νιώθω χρήσιμη, απόκτησα πιο άμεση αντίληψη των αξιών, κοινωνικοποιήθηκα περισσότερο, αισθάνομαι εσωτερική γαλήνη και φυσικά έμαθα να μοιράζομαι. Κάθε μέρα που περνάει γίνομαι καλύτερος άνθρωπος, ενισχύοντας τα πλεονεκτήματά μου. Υπάρχει μία διάδραση, όπου, ενώ αντιμετώπιζεις καθημερινά τον ανθρώπινο πόνο κατάματα, ταυτόχρονα γεμίζει η ψυχή σου. Η προσφορά στον συνάνθρωπο σε οποιοδήποτε επίπεδο είναι το υπέρτατο αγαθό όλων. Ο εθελοντισμός

²⁸ . <http://www.seo.gr>

²⁹ . <http://www.elepap.gr>.

³⁰ . <http://www.unicef.gr/>

μας βοηθάει ενώ βοηθάμε και μετατρέπεται το εγώ σε εμείς. Ο εθελοντισμός είναι ένα δώρο προς τον εαυτό μας, αλλά και προς τους συνανθρώπους μας, αναδεικνύοντας τη γνησιότητα της ύπαρξης μας. Λίγη σημασία έχει ο τρόπος και ο χρόνος, σημασία έχει να είμαστε όλοι εκεί."³¹

7. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΑΜΕΑ « Η ΑΝΟΙΧΤΗ ΑΓΚΑΛΙΑ »

Ο Σύλλογος Γονέων Κηδεμόνων και Φίλων ΑμεΑ « Η ΑΝΟΙΧΤΗ ΑΓΚΑΛΙΑ » στην Περιφέρεια Αττικής είναι ένας Πιστοποιημένος Φορέας Παροχής Υπηρεσιών Κοινωνικής Φροντίδας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δημιουργήθηκε το 2007 από μια ομάδα ανθρώπων με μεγάλη πείρα σε θέματα κοινωνικής ευαισθησίας αλλά και προσφοράς στον αναπηρικό χώρο έχοντας όραμα μια κοινωνία ισότιμων και ενεργών πολιτών.

Η όλη δράση και κατεύθυνση του Συλλόγου, έχει έναν κύριο σκοπό, που δεν είναι άλλος από την υποστήριξη, την προάσπιση και την προαγωγή των δικαιωμάτων των παιδιών με νοητική υστέρηση, αυτισμό, σύνδρομο Down, κινητικές, πολλαπλές ή άλλες αναπτυξιακές αναπηρίες κάτω από το πρίσμα του σεβασμού της προσωπικής τους αξιοπρέπειας και των ατομικών και συνταγματικών τους δικαιωμάτων.

Στο Σύλλογο υλοποιούνται προγράμματα όπως: Μουσικοθεραπεία (Εικαστικά, ζωγραφική, κατασκευές), Θέατρο, Χορός, Ξένες γλώσσες, αθλητικές δραστηριότητες).

Παιδιά με νοητική υστέρηση, αυτισμό, σύνδρομο DOWN, και άλλες βαριές κινητικές αναπηρίες, απασχολούνται δημιουργικά, επιμορφωτικά και ψυχαγωγούνται καθημερινά από εξειδικευμένο προσωπικό, άρτια καταρτισμένο και με πανεπιστημιακές γνώσεις.³²

8. ΚΕΘΕΑ ΣΤΡΟΦΗ

Το ΚΕΘΕΑ ΣΤΡΟΦΗ με έδρα την Αθήνα απευθύνεται σε εφήβους 13-21 ετών και τις οικογένειές τους. Είναι το πρώτο πρόγραμμα για αυτή την ηλικιακή ομάδα που δημιουργήθηκε στην Ελλάδα (1988). Είναι πρόγραμμα εξωτερικής παρακολούθησης με Ξενώνα ώστε να μπορεί να επίσης να υποστηρίζει εφήβους από την επαρχία, χωρίς οικογενειακή στήριξη ή που παραπέμπονται από δημόσιες υπηρεσίες και χρειάζονται άμεση παρέμβαση.

Αναπόσπαστο κομμάτι της θεραπευτικής προσέγγισης είναι η συμμετοχή των γονιών και αδελφών των εφήβων στο Κέντρο Συμβουλευτικής και Θεραπείας Οικογένειας. Εκεί απευθύνονται και γονείς που επιθυμούν να κινητοποιήσουν τα παιδιά τους για θεραπεία.

Επιπλέον, για τις οικογένειες που προέρχονται από την περιφέρεια, λειτουργεί Ξενώνας διαμονής δίνοντας τη δυνατότητα άμεσης προσέλευσης όσων επιθυμούν να ζητήσουν βοήθεια και στήριξη, χωρίς η γεωγραφική απόσταση να αποτελεί εμπόδιο. Η πρωτοβουλία αυτή ανήκει στο Σύλλογο Οικογένειας του ΚΕΘΕΑ ΣΤΡΟΦΗ ο οποίος υποστηρίζει τη λειτουργία του Ξενώνα.

Η θεραπευτική Κοινότητα παρέχει εντατική εξωτερική φροντίδα σε εφήβους που αντιμετωπίζουν πρόβλημα κατάχρησης ή εξάρτησης και, συνήθως, έχουν εγκαταλείψει το σχολείο και έχουν παραβατική συμπεριφορά. Όσοι έφηβοι προέρχονται από την περιφέρεια ή αντιμετωπίζουν προβλήματα που σχετίζονται με την απουσία υποστηρικτικού οικογενειακού περιβάλλοντος διαμένουν στον Ξενώνα της Θεραπευτικής Κοινότητας για όλο το χρονικό διάστημα της κύριας φάσης θεραπείας.

Η ομαλή κοινωνική επανένταξη των απεξαρτημένων νέων είναι στόχος του Κέντρου Κοινωνικής Δραστηριοποίησης, όπου υπάρχει και Ξενώνας για όσους είναι από την επαρχία ή δεν έχουν οικογενειακή στήριξη. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην

³¹. <http://mdmgreece.gr/>

³². <http://www.anixtiagkalia.gr/>

φάση αυτή στην επανασύνδεση με την εκπαίδευση και στον επαγγελματικό προσανατολισμό.

Το ΚΕΘΕΑ ΣΤΡΟΦΗ διαθέτει και Κινητή Μονάδα ενημέρωσης που πραγματοποιεί βραχύχρονες παρεμβάσεις μετά από πρόσκληση φορέων της τοπικής κοινωνίας.

Μια από τις σημαντικότερες παρεμβάσεις του ΚΕΘΕΑ ΣΤΡΟΦΗ με στόχο την ευαισθητοποίηση και τον ανοικτό διάλογο με τους νέους και την κοινωνία, αποτελεί το διαδικτυακό ραδιόφωνο web-radio STROFI, το οποίο εκπέμπει από το ηχοστούντιο του προγράμματος. Εκεί εκπαιδεύονται τα μέλη της ΣΤΡΟΦΗΣ στις τεχνικές του ραδιοφώνου.

Στις δομές του προγράμματος συμπεριλαμβάνεται και ο Συμβουλευτικός Σταθμός στα Δικαστήρια Ανηλίκων Αθηνών για εφήβους και νεαρούς ενήλικες που έχουν πρόβλημα χρήσης ουσιών και προσάγονται για αδικήματα του ποινικού κώδικα ή κυκλοφοριακές παραβάσεις. Ανάλογες υπηρεσίες παρέχονται και στο Ειδικό Κατάστημα Κράτησης Νέων Αυλώνα.³³

9. ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΩΡΙΑ S.O.S

Το πρώτο Παιδικό Χωριό SOS ιδρύθηκε από τον HERMANN GMEINER το 1949 στο Imst, του Τυρόλο στην Αυστρία. Ως άνθρωπος είχε δεσμευτεί να βοηθάει παιδιά που βρίσκονται σε ανάγκη - παιδιά που είχαν χάσει τα σπίτια τους, την ασφάλεια τους και τις οικογένειές τους σαν αποτέλεσμα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Σήμερα, με την υποστήριξη πολλών χορηγών και συνεργατών, το SOS-KID έχει αναπτυχθεί προκειμένου να βοηθάει παιδιά σε όλο τον κόσμο. Αναλαμβάνει δράση για τα παιδιά ως ανεξάρτητη μη κυβερνητική οργάνωση. Σέβεται διαφορετικές θρησκείες και πολιτισμούς, και εργάζεται σε χώρες και κοινότητες, όπου η αποστολή τους μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη. Εργάζεται στο πνεύμα της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού και προωθεί τα δικαιώματα αυτά σε ολόκληρο τον κόσμο.

Σύμφωνα με την ιδέα των Παιδικών Χωριών SOS, η οργάνωση υπήρξε πρωτοπόρος σε μια προσέγγιση οικογενειακού τύπου που σχετίζεται με τη μακροχρόνια φροντίδα ορφανών και εγκαταλειμμένων παιδιών.

Η ζωή και η οργάνωση των Παιδικών Χωριών SOS έχει σαν βάση τις τέσσερις παιδαγωγικές αρχές, όπως αυτές διατυπώθηκαν από τον HERMANN GMEINER και είναι:

- **Η Μητέρα:** Κάθε παιδί έχει έναν γονιό για να το φροντίζει.

Η Μητέρα SOS χτίζει μια στενή σχέση με κάθε παιδί που της έχει ανατεθεί και παρέχει την ασφάλεια, την αγάπη και τη σταθερότητα που κάθε παιδί χρειάζεται. Σαν επαγγελματίας στη φροντίδα των παιδιών, ζει μαζί με τα παιδιά που της έχουν ανατεθεί, καθοδηγεί την ανάπτυξή τους και έχει την ευθύνη του σπιτιού και της οικογένειάς της. Αναγνωρίζει και σέβεται το οικογενειακό υπόβαθρο, τις πολιτιστικές ρίζες και την θρησκεία του κάθε παιδιού.

- **Αδέρφια:** Οι οικογενειακοί δεσμοί αναπτύσσονται και δημιουργούνται νέοι.

Κορίτσια και αγόρια διαφόρων ηλικιών ζουν μαζί ως αδέρφια, με πρωταρχικό καθήκον τη διατήρηση και παραμονή των φυσικών αδελφών μέσα στην ίδια οικογένεια. Αναπτύσσονται και μαθαίνουν μαζί να μοιράζονται τις ευθύνες και όλες τις χαρές και λύπες της καθημερινής ζωής. Αυτά τα παιδιά και η Μητέρα SOS οικοδομούν συναισθηματικούς δεσμούς που διαρκούν για μια ζωή.

- **Το Σπίτι:** Κάθε Οικογένεια έχει το δικό της σπίτι.

Το Σπίτι SOS είναι το σπίτι κάθε Οικογένειας, με τη δική του ξεχωριστή αίσθηση, τον ρυθμό και την καθημερινότητα του. Το Σπίτι αποτελεί το φυσικό καταφύγιο για κάθε παιδί και βιώνει μια πραγματική αίσθηση της ασφάλειας και ατομικότητας.

³³ . <http://www.kethea-strofi.gr/>

Το Χωριό: Η Οικογένεια SOS είναι μέρος της ευρύτερης κοινωνίας.

Το Χωριό, είναι η φυσική προέκταση της Οικογένειας SOS. Αποτελεί το κοινωνικό περιβάλλον που επιτρέπει στα παιδιά ν' αναπτυχθούν με ασφάλεια αλλά παράλληλα είναι και μία γέφυρα προς την κοινωνία, καθώς τα παιδιά μαθαίνουν να συμμετέχουν ενεργά σε αυτή.

Τι κάνει για τα παιδιά σε ανάγκη

-Δημιουργεί οικογένειες για παιδιά που βρίσκονται σε ανάγκη, τα βοηθά να διαμορφώσουν το δικό τους μέλλον και συμμετέχει στην ανάπτυξη των κοινοτήτων που ανήκουν.

-Συμμετέχει στην κοινοτική ζωή και ανταποκρίνεται στις ανάγκες κοινωνικής ανάπτυξης των πιο ευάλωτων παιδιών και νέων ανθρώπων.

-Δημιουργεί εγκαταστάσεις και προγράμματα πρόληψης, που έχουν στόχο την ενίσχυση οικογενειών για την αποφυγή της εγκατάλειψης των παιδιών.

-Ενώνει τις προσπάθειές του, με μέλη της κοινότητας για την παροχή εκπαίδευσης και υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και για ανταπόκριση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.³⁴

10. ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Η Ένωση «Μαζί για το Παιδί» είναι μια ομπρέλα δέκα κοινωφελών σωματείων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που ιδρύθηκε το 1996 με σκοπό να ενώσει ισότιμα τις προσπάθειές τους για το παιδί σε ανάγκη. Το έργο της Ένωσης είναι πολύπλευρο αφού το κάθε ένα από τα σωματεία της προσφέρει διαφορετικές υπηρεσίες καλύπτοντας μια ευρεία γκάμα υπηρεσιών προς στο παιδί και την οικογένειά του. Κάτω από την ομπρέλα της Ένωσης βρίσκουν καταφύγιο άπορα παιδιά, παιδιά με ειδικές ανάγκες, παιδιά που για σοβαρούς κοινωνικούς λόγους στερούνται μόνιμα τη φροντίδα των φυσικών τους γονιών, παιδιά που πάσχουν από σοβαρές ασθένειες και οικογένειες που χρειάζονται ψυχολογική, οικονομική και ηθική συμπαράσταση. Μαζί οι 10 φορείς προσφέρουν ετησίως συντονισμένες υπηρεσίες και ένα καλύτερο μέλλον σε περισσότερα από 5.000 παιδιά στην Ελλάδα.³⁵

11. ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ

Ο μη κερδοσκοπικός σύλλογος «Ηλιαχτίδα» ιδρύθηκε το 1992 στο Ηράκλειο από ευαισθητοποιημένους πολίτες. Σκοπός του είναι η υποστήριξη – τόσο υλική, όσο και ηθική και ψυχολογική – των παιδιών με νεοπλασματικά νοσήματα και των οικογενειών τους.

Στηρίζεται αποκλειστικά στο έργο που προσφέρουν εθελοντικά τα μέλη της και ευαισθητοποιημένοι πολίτες με διάθεση προσφοράς. Τα έσοδά της προέρχονται από συνδρομές, δωρεές, χορηγίες και οργάνωση κοινωνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων

Ο βασικότερος στόχος της «Ηλιαχτίδας» είναι η διασφάλιση των όσο το δυνατόν καλύτερων συνθηκών περίθαλψης των παιδιών με νεοπλασματικά νοσήματα και η συμβολή της στην άνετη παραμονή τους στην Κλινική καθ' όλη τη διάρκεια της νοσηλείας τους.

Στους βασικούς της στόχους περιλαμβάνεται και η ενεργοποίηση της πολιτείας για θέματα που άπτονται της νοσηλείας των παιδιών και της παραμονής τους στο Νοσοκομείο και προσβλέπει στη συνεργασία με όλους τους συλλόγους στην Ελλάδα που υποστηρίζουν Αιματολογικά και Ογκολογικά Τμήματα.

³⁴ . <http://www.sos-villages.gr/>

³⁵ . <http://www.mazigiatopaidi.gr/main.php>

Για την εκπλήρωση του στόχου αυτού απαιτείται συνεχής και υπεύθυνη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της τοπικής – και όχι μόνο – κοινωνίας και κινητοποίηση εθελοντών.³⁶

12. ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

«ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ», είναι ένας εθελοντικός οργανισμός, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Στηρίζεται στο συναίσθημα, αλλά δε μένει σ' αυτό και στα λόγια. Έχει κάνει πράξη την αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων των παιδιών.

Κύριο μέλημά του είναι να προασπίσει τα δικαιώματα των παιδιών όχι μόνο στη θεωρία αλλά στην πράξη, καθημερινά, 24 ώρες την ημέρα, 365 ημέρες το χρόνο. Να εξασφαλίσει τα απαραίτητα για τη σωματική, ψυχική και πνευματική ισορροπία τους.

Βασίζεται στις υπηρεσίες του κράτους (Αστυνομία, Εισαγγελίες, Νοσοκομεία κ.α.), όπου υπάρχουν άνθρωποι ευαισθητοποιημένοι που συμβάλλουν στην προσπάθειά του να αντιμετωπίσει τα προβλήματα των παιδιών.

Ως εθελοντικός οργανισμός, στηρίζει τους θεσμούς, ώστε να γίνουν αποδοτικότεροι σε θέματα παιδιών.

Ο Εθελοντικός Οργανισμός για τα παιδιά «Το Χαμόγελο του Παιδιού» από δημιουργίας του βασίζεται στην αγάπη και στην προσφορά του κόσμου για να καλύψει τις ανάγκες που καθημερινά προκύπτουν και να πετύχει το μεγάλο του στόχο, να έχουν όλα τα παιδιά ένα χαμόγελο. Σε αυτήν την προσπάθεια πολύτιμοι αρωγοί είναι οι εθελοντές, που με τη δική τους προσφορά συμβάλλουν ουσιαστικά στη συνέχιση του έργου του.

Οι εθελοντές είναι εξίσου σημαντικοί με το εργατικό δυναμικό, καθώς απασχολούνται σε όλες τις δράσεις και καλύπτουν βασικές ανάγκες, που θα μπορούσαν να καλυφθούν από επαγγελματίες. Ανάλογα με τις υποχρεώσεις που προκύπτουν σε κάθε περίπτωση ενεργοποιούνται οι εθελοντές, φυσικά πάντα σύμφωνα με τη διαθεσιμότητά και την επιθυμία τους.

Εκτός από τις έκτακτες ανάγκες, που ζητά τη βοήθεια των εθελοντών, υπάρχουν και δράσεις που κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να έχει μια σταθερή παρουσία ανάλογα με το χρόνο που μπορεί να διαθέσει.

Φροντίδα Παιδιών στα Νοσοκομεία

Στα Νοσοκομεία Παιδών της Αττικής και της περιφέρειας νοσηλεύονται παιδιά με Εισαγγελική Εντολή. Αυτά τα παιδιά δε βρίσκονται στο νοσοκομείο λόγω κάποιας νόσου, αλλά επειδή ο εισαγγελέας ζήτησε την απομάκρυνσή τους από το οικογενειακό περιβάλλον λόγω κακοποίησης παραμέλησης ή εγκατάλειψης. Αυτά τα παιδιά, που μπορεί να είναι από μηνών μέχρι και έφηβοι, βρίσκονται στο νοσοκομείο μέχρι που να βρεθεί ο χώρος φιλοξενίας που θα τα δεχτεί. Οι εθελοντές καλούνται να φροντίσουν αυτά τα παιδιά, όπως θα φρόντιζαν τα δικά τους παιδιά, και να τους προσφέρουν την αγκαλιά που τόσο τους λείπει.

Δημιουργική Απασχόληση στα Νοσοκομεία Παιδών

Στα Νοσοκομεία Παιδών «Αγία Σοφία», Ιπποκράτειο Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης ΑΧΕΠΑ Θεσσαλονίκης, Παιδιατρική Κλινική του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Πατρών (Pio) και στην Παιδιατρική Κλινική του Καραμανδάνειου Νοσοκομείου στην Πάτρα, λειτουργεί τμήμα Δημιουργικής Απασχόλησης του Οργανισμού, που έχει ως στόχο να εμπνεύσει τα παιδιά που νοσηλεύονται και δίνουν τη δική τους μάχη για τη ζωή. Οι εμπνευστές και οι εθελοντές της ομάδας με δύναμη και κέφι χαρίζουν πολλά χαμόγελα στα παιδιά που το έχουν ανάγκη.

³⁶ . [http:// www.iliahtida.gr/](http://www.iliahtida.gr/)

Κέντρο Στήριξης Παιδιού και Οικογένειας

Το Κέντρο Στήριξης Παιδιού και Οικογένειας είναι ο χώρος, στον οποίο συγκεντρώνονται είδη για την κάλυψη των αναγκών των σπιτιών του «Χαμόγελου» και οικογενειών με σοβαρά προβλήματα διαβίωσης που απευθύνονται στο «Χαμόγελο» για στήριξη. Και στο χώρο αυτό η προσφορά των εθελοντών, στην τακτοποίηση όλων των ειδών που συγκεντρώνονται, είναι πολύ σημαντική. Αντίστοιχες ανάγκες για εθελοντική εργασία υπάρχουν σε όλες τις περιοχές που δραστηριοποιείται ο Σύλλογος.

Εθελοντικό Δημιουργικό Εργαστήρι

Ο Σύλλογος εξαρτάται αποκλειστικά για την επιβίωσή του από τη συμμετοχή του απλού κόσμου. Αξιοποιώντας λοιπόν την πολύτιμη προσφορά των εθελοντών δημιουργήθηκε το Εργαστήρι, που προσφέρει μια πλούσια συλλογή από μπομπονιέρες και προσκλητήρια, για όσους επιθυμούν να βοηθήσουν και να μοιραστούν μαζί τη χαρά τους.

Παζάρια /Εκθέσεις

Σε όλη τη διάρκεια του έτους « Το Χαμόγελο του Παιδιού» διοργανώνει παζάρια και συμμετέχει σε διάφορα παζάρια και εκθέσεις, που σκοπός τους είναι η οικονομική ενίσχυση του συλλόγου και η ενημέρωση του κόσμου για το έργο του. Φυσικά η παρουσία των εθελοντών και εκεί είναι παραπάνω από απαραίτητη.

Γραφείο

Στα γραφεία υπάρχουν εργασίες που απαιτούν τη γνώση χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή ή μόνο την όρεξη των εθελοντών για αρχειοθέτηση και γραφειοκρατικές εργασίες!

Τα Σπίτια του «Χαμόγελου»

Τα Σπίτια είναι ο τελευταίος σταθμός ενός εθελοντή. Όπως όλοι, έτσι και ο Σύλλογος είναι πολύ προσεκτικός στους ανθρώπους που θα καλωσορίσει στο σπίτι του και θα εμπιστευτεί τα παιδιά. Πρέπει λοιπόν να γνωρίσει τον εθελοντή, και ανάλογα με τις ανάγκες που θα υπάρξουν στα σπίτια ζητάνε από τους εθελοντές, αν το επιθυμούν, να συνεισφέρουν κι εκεί είτε συμβάλλοντας στη φροντίδα του σπιτιού και των παιδιών είτε συνοδεύοντας ένα παιδί σε εξωσχολικές δραστηριότητες είτε στη δημιουργική απασχόληση των παιδιών κατά την παρουσία τους στο σπίτι.

Εθελοντική Προσφορά ανάλογα με την επαγγελματική δραστηριότητα

Σημαντική είναι η συνεισφορά ανθρώπων που θέλουν να προσφέρουν στο Σύλλογο μέσα από την επαγγελματική τους δραστηριότητα προσφέροντας αφιλοκερδώς τις υπηρεσίες στους στα παιδιά. Έτσι λοιπόν στο Σύλλογο υπάρχουν εθελοντές γιατροί, δικηγόροι, εκπαιδευτικοί και άλλοι επαγγελματίες οι οποίοι βρίσκονται κοντά στα παιδιά, όποτε παρουσιαστεί ανάγκη.³⁷

13. ΕΛΠΙΔΑ

Η ιστορία της "ΕΛΠΙΔΑΣ" ξεκινά το 1990. Η αγάπη των μελών της για τα παιδιά και η διαπίστωση πως έλειπαν από την Ελλάδα τα μέσα για τη θεραπεία των παιδιών που χρειάζονται μεταμόσχευση μυελού των οστών ήταν οι δύο βασικοί παράγοντες της ίδρυσης του Συλλόγου. Το έργο του- έργο αγάπης, ανθρωπιάς και κοινωνικής στράτευσης - συνεχίζεται όλα αυτά τα χρόνια με σκληρή δουλειά και ανιδιοτελή προσφορά. Στηρίζεται δε, πάνω απ' όλα, στη συστράτευση ολόκληρης της ελληνικής κοινωνίας στο πλευρό της "ΕΛΠΙΔΑΣ". Η ιστορία της "ΕΛΠΙΔΑΣ" είναι μία ιστορία

³⁷ . <http://www.hamogelo.gr>

αγάπης για τον άνθρωπο και το παιδί. Μία υπόσχεση εκατοντάδων ανθρώπων για το παρόν και το μέλλον.

Στις αρχές της δεκαετίας του '90 ιδρύθηκε ο Σύλλογος από μία ομάδα ευαισθητοποιημένων γυναικών, με πρωτοπόρο την Πρόεδρο του Συλλόγου κυρία Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη. Η απόφασή τους να στρατευθούν στο πλευρό του άρρωστου παιδιού ήταν τότε για την ελληνική κοινωνία ένα ευχάριστο ξάφνιασμα. Ένα ξάφνιασμα που όμως σηματοδότησε την αυγή μιας κοινωνικής άνοιξης. Με όραμα, τόλμη και αποφασιστικότητα, προγραμματισμό και προπαντός με προσωπική δουλειά, τα μέλη του Συλλόγου κατόρθωσαν να μετατρέψουν τη δυστυχία σε ελπίδα ζωής για εκατοντάδες παιδιά.

Πρώτη βασική επιδίωξη της "ΕΛΠΙΔΑΣ" ήταν η δημιουργία μιας πρότυπης ιατρικής μονάδας, που μέχρι τότε δεν υπήρχε στην Ελλάδα: της Μονάδας Μεταμόσχευσης Μυελού των Οστών (ΜΜΜΟ), όπου θα μπορούσαν να πραγματοποιούνται μεταμοσχεύσεις σε παιδιά που νοσούν από αιματολογικά, γενετικά και κληρονομικά νοσήματα, όπως λευχαιμία, συμπαγείς όγκοι, νευροβλαστώματα, μεσογειακή αναιμία, και άλλα. Πράγματι, ο πρώτος στόχος πραγματοποιήθηκε, και το 1993 η ΜΜΜΟ εγκαινιάστηκε στο Νοσοκομείο Παιδών «Αγία Σοφία».

Ακολούθησε η δημιουργία του Ξενώνα «ΕΛΠΙΔΑ», στην οδό Μικράς Ασίας 46 στην περιοχή Γουδή, που φιλοξενεί παιδιά από την περιφέρεια της Ελλάδας μαζί με τις οικογένειές τους, που έχουν ανάγκη να διαμένουν στην Αθήνα για όσο διάστημα διαρκεί η θεραπεία τους στη ΜΜΜΟ, καθώς και στις ογκολογικές κλινικές των Παιδιατρικών Νοσοκομείων "Αγία Σοφία" και "Αγλαΐα Κυριακού". Ο Ξενώνας εγκαινιάστηκε το 1999.

Ο επόμενος μεγάλος στόχος της «ΕΛΠΙΔΑΣ» ήταν η δημιουργία του πρώτου Παιδιατρικού Ογκολογικού Νοσοκομείου στην Ελλάδα. Ένα έργο που θα παρείχε τα πιο σύγχρονα μέσα για την αντιμετώπιση όλων των μορφών παιδικού καρκίνου. Η ανέγερση του Νοσοκομείου, για την οποία κινητοποιήθηκε ο Σύλλογος τα τελευταία χρόνια με πολλές φιλανθρωπικές εκδηλώσεις και σύμμαχό του τον Ελληνικό λαό, ολοκληρώθηκε και εγκαινιάστηκε στις 14 Οκτωβρίου 2010.

Παράλληλα, ο Σύλλογος έχει πλούσιες επιστημονικές και πολιτιστικές δραστηριότητες σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και έχει πάρει πολύ σημαντικές ανθρωπιστικές πρωτοβουλίες ιδίως σε περιόδους ενόπλων συγκρούσεων ή φυσικών καταστροφών. Σε επίπεδο δε ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης πάνω σε θέματα που αφορούν στον παιδικό καρκίνο και τον κοινωνικό αποκλεισμό των άρρωστων παιδιών, η ΕΛΠΙΔΑ έχει να επιδείξει σημαντικό έργο με σεμινάρια, έντυπα και ειδικές εκδηλώσεις.

Για το έργο της αυτό η ΕΛΠΙΔΑ έχει βραβευθεί με τις ανώτατες διακρίσεις της χώρας μας: με το Χρυσό Σταυρό του Τάγματος της Ευποιΐας από τον τ. Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνο Στεφανόπουλο (2002) και με το Βραβείο Εθελοντικής Δράσης από τη Ακαδημία Αθηνών (1997).

Από το Δεκέμβριο του 2004 μέχρι και τον Ιανουάριο του 2012 λειτούργησαν γραφεία και πολυχώρος της ΕΛΠΙΔΑΣ σε νεοκλασικό κτίριο στην οδό Πινδάρου στο Κολωνάκι.

Πλέον τα γραφεία βρίσκονται στον Ξενώνα της ΕΛΠΙΔΑΣ και παράρτημα στην Ογκολογική Μονάδα Παιδών για την οργάνωση των νέων προγραμμάτων, με πρώτο την Τράπεζα Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών.³⁸

14. MAKE A WISH

Το Make-A-Wish (Κάνε-Μια-Ευχή Ελλάδος) είναι μια Αστική, Μη Κερδοσκοπική Εταιρία, κορυφαία στο είδος της που ασχολείται αποκλειστικά με τον ψυχικό κόσμο του σοβαρά άρρωστου παιδιού. Δραστηριοποιείται στον τομέα των Μη

³⁸ . <http://www.elpida.org/>

Κυβερνητικών Οργανώσεων (Μ.Κ.Ο), με έδρα την Γλυφάδα Αττικής, γραφείο στη Θεσσαλονίκη και ένα ευρύ δίκτυο εθελοντών που καλύπτει όλη την Ελληνική επικράτεια.

Το Make-A-Wish (Κάνε-Μια-Ευχή Ελλάδα) στηρίζεται στους 500 και πλέον εθελοντές του που εργάζονται ακούραστα σε όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων του. Η αναλογία τους σε σχέση με τους υπαλλήλους στα γραφεία είναι παγκοσμίως 38 προς 1.

Οι εθελοντές του Οργανισμού ενισχύουν και στηρίζουν με συγκινητική αφοσίωση και ευαισθησία το έργο του Οργανισμού, προσφέροντας τον πολύτιμο τους χρόνο και ενώνοντας τις δυνάμεις τους για την εκπλήρωση των ευχών των παιδιών που έχουν ανάγκη!

Έτσι ξεκίνησαν όλα...

Ο επτάχρονος Chris από το Φοίνιξ της Αριζόνα (Η.Π.Α), το 1980, αν και έπασχε από λευχαιμία, είχε μια επιθυμία που ήθελε διακαώς να πραγματοποιήσει: Ήθελε να γίνει αστυνομικός! Εκεί που όλα έδειχναν ότι η ασθένειά του δε θα του επιτρέψει να ζήσει το όνειρό του, συνέβη το απίθανο: Η οικογένεια, οι φίλοι, οι γείτονες και η τοπική κοινωνία κινητοποιήθηκαν και συνεισέφεραν ώστε να βγει αληθινή η ευχή του μικρού Chris. Έτσι, μια ημέρα ο Christopher όχι μόνο έγινε αστυνομικός αλλά το αστυνομικό σώμα τον υποδέχτηκε τον Chris με όλες τις τιμές! Το όνειρό του έγινε αληθινό!

Την αξέχαστη και τόσο ευτυχισμένη εκείνη μέρα, ο Chris αφού ορκίστηκε και έγινε επίτιμος αστυνομικός, μπήκε σε περιπολικό και στη συνέχεια επιβιβάστηκε σε ελικόπτερο της αστυνομίας, για να κάνει εναέρια εφόρτιση. Φορώντας τη στολή που είχε ραφτεί στα μέτρα του, ανέβηκε στη μοτοσυκλέτα του «συναδέλφου» του και άρχισε τις αστυνομικές αρμοδιότητες: έδωσε κλήση στους «παράνομους» γείτονές του, βοήθησε στην ομαλή κυκλοφορία των αυτοκινήτων... όλα όσα κάνει δηλαδή ένας αστυνομικός!

Μπορείτε να φανταστείτε τη χαρά του;

Η μητέρα του είπε πως ο γιός της έζησε την πιο ευτυχισμένη ημέρα της ζωής του και μαζί με αυτόν και όλη του η οικογένεια! Όσοι συμμετείχαν στην εκπλήρωση της ευχής του επτάχρονου αστυνομικού συνειδητοποίησαν ότι θα μπορούσαν να προσφέρουν τη δυνατότητα και σε άλλα παιδιά, που δίνουν τη δική τους μάχη, να ζήσουν αυτή την αξέχαστη εμπειρία του ονείρου που γίνεται πραγματικότητα!

Στην Ελλάδα...

το Make-A-Wish ιδρύθηκε το 1996, με πρώτη ευχή αυτήν του Ανδρέα, που ήθελε να παίξει με την αγαπημένη του ομάδα, τον Ολυμπιακό. Ντυμένος με τη φόρμα του «Θρύλου», ξεκινάει με τη λιμουζίνα για το ραντεβού με το όνειρο. Μπαίνει στο γήπεδο, συναντάει τους «Θεούς» της ομάδας του και η προπόνηση αρχίζει... με τον Ανδρέα να σουτάρει, να τριπλάρει, να χτυπάει πέναλτι, να πετάει από τη χαρά του! Σαν υπνωτισμένος στη συνέχεια, παραλαμβάνει από τον προπονητή μια τιμητική πλακέτα και μια μπάλα με τις υπογραφές των αγαπημένων του παικτών, ενώ προσπαθεί να κάνει αυτή τη στιγμή να κρατήσει όσο το δυνατό περισσότερο γίνεται. Για πάντα!

Παρ' όλο που έχουν περάσει τόσα χρόνια από τότε, ο Ανδρέας νικητής στη μάχη με την αρρώστια του πια, δεν ξεχνά ποτέ εκείνη την ημέρα που χαραχτηκε με ανεξίτηλα χρώματα στη μνήμη του και τον όπλισε με μοναδική δύναμη και αστείρευτη θέληση τις δύσκολες ώρες που αγωνιζόταν για να κερδίσει ένα υγιές μέλλον.

Τα λόγια του 10χρονου τότε Ανδρέα:

«Αν ένα απίστευτο όνειρό σου έγινε πραγματικότητα, τότε και το όνειρό σου να ξαναγίνεις καλά, έρχεται πιο κοντά».³⁹

15. ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΝΟΙΚΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η Κίνηση Πολιτών για μια Ανοικτή Κοινωνία ιδρύθηκε από ανθρώπους που κανείς δεν θα περίμενε να δει στο ίδιο τραπέζι. Ανθρώπους με διαφορετικές ιδεολογίες, επαγγελματικές κατευθύνσεις, προσωπικές απόψεις. Ιδρύθηκε από ανθρώπους που διαφωνούσαν αλλά που, εδώ και είκοσι πέντε χρόνια, έθεσαν ως προτεραιότητά τους να αναζητούν κοινούς τόπους και τρόπους δράσης απέναντι στα κοινά προβλήματα.

Αυτή είναι και η ουσία της κοινωνίας πολιτών, ο γόνιμος προβληματισμός που στοχεύει σε ρεαλιστικές και αποτελεσματικές προτάσεις, η άμεση παρέμβαση που

³⁹ . <http://www.makeawish.gr>

αντιμετωπίζει ουσιώδη ζητήματα. Για την Κίνηση Πολιτών, η κοινωνική συνεισφορά είναι μια υπόθεση πολυδιάστατη, περιλαμβάνει την προσφορά οικονομικής ή υλικής ενίσχυσης, την παρέμβαση σε καίρια κοινωνικά ζητήματα αλλά και κάθε δράση που συνενώνει τους ανθρώπους για ένα κοινό σκοπό, όπως η αιμοδοσία που παραμένει μείζον θέμα για τη χώρα.

Είναι προφανώς πιο εύκολο για κάθε πολίτη να εκφράζει τις αντιρρήσεις του και τις διαμαρτυρίες του. Αυθόρμητα και χωρίς σκέψη, απορρίπτει κανείς. Χρειάζεται όμως προβληματισμός και προσπάθεια για να εντοπίσει και να εκφράσει αυτό που πραγματικά επιθυμεί, την τελική του επιλογή. Σε αυτόν τον προβληματισμό και στην προσπάθεια κατάθεσης ρεαλιστικών και αποτελεσματικών προτάσεων εστιάζεται το έργο της Κίνησης Πολιτών για μια Ανοικτή Κοινωνία.

Παρατηρώντας διαρκώς την κοινωνία, συμμετέχοντας στα προβλήματα και παρεμβαίνοντας με σαφείς προτάσεις, η Κίνηση Πολιτών για μια Ανοικτή Κοινωνία επιδιώκει να συνενώνει όσο το δυνατόν περισσότερους πολίτες, όχι με κριτήριο τις απόψεις τους αλλά με γνώμονα τη διάθεσή τους για συνεισφορά. Εικοσιπέντε χρόνια τώρα, τούτη η πυξίδα καθοδηγεί κάθε της παρέμβαση στο κοινωνικό σύνολο, διότι πιστεύει στη συμμετοχή και όχι στην αποχή. Στην προσπάθεια και όχι στην παραίτηση. Στην ενεργοποίηση για το κοινό καλό και όχι μόνο για την ατομική ευημερία. Στην προθυμία και όχι στη ραθυμία.⁴⁰

16. ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών του Υπουργείου Υγείας-Κοινωνικής Αλληλεγγύης ιδρύθηκε το 1988 από μια ομάδα ευαισθητοποιημένων ατόμων, που, βλέποντας από κοντά το τεράστιο πρόβλημα που αντιμετώπιζε η χώρα μας, ήθελε κάτι να προσφέρει στον πάσχοντα συνάνθρωπό μας, που το Υπουργείο σαν Δημόσια Υπηρεσία δεν μπορούσε να προσφέρει, όχι γιατί δεν ήθελε, αλλά η προσφορά δεν δίδεται με νόμους και με εγκυκλίους, αλλά βγαίνει μέσα από την ψυχή και μόνο εθελοντικά.

Η έδρα του Συλλόγου είναι στο χώρο του Υπουργείου Υγείας-Κοινωνικής Αλληλεγγύης και είναι αρωγός όλων των προσπαθειών του και ο μοναδικός με Πανελλήνια εμβέλεια. Ξεκίνησε με μία ομαδική εθελοντική αιμοδοσία το χρόνο, παίρνοντας 100 μονάδες αίματος. Σήμερα με μεγάλες προσπάθειες και με τη συμπαράσταση της εκάστοτε Ηγεσίας του Υπουργείου ξεπερνούν τις 4.000 μονάδες αίματος στην Αττική και πάνω από 10.000 μονάδες στην Περιφέρεια.

Τα μέλη είναι Δημόσιοι Υπάλληλοι, Ιδιώτες και πάρα πολλοί φοιτητές και σπουδαστές. Εκτός της προσφοράς του στην εθελοντική αιμοδοσία έχει και τα εξής άλλα τμήματα.

* Δοτών αιμοπεταλίων.

* Δοτών μυελού των οστών.

* Δοτών οργάνων και ιστών ανθρωπίνου σώματος.

Τμήματα πληροφόρησης για τα ναρκωτικά, AIDS και οικολογία-περιβάλλον. Εκδίδει το τριμηνιαίο περιοδικό με την ονομασία “ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ & ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ” και διάφορα άλλα έντυπα για την ενημέρωση του κοινού σε θέματα κοινωνικά και αιμοδοσίας.

Ο Σύλλογος έχει διοργανώσει πολλά συνέδρια, ημερίδες, συναυλίες κλπ., πολλά εκ των οποίων ήταν Πανελλήνια και Διεθνή.

Οι δραστηριότητές του δεν είναι η μόνο η προσφορά αίματος αλλά και η ενημέρωση του κοινού για την αναγκαιότητα της εθελοντικής προσφοράς αίματος, σε μεγάλους οργανισμούς, Ενορίες, Δήμους, Σχολεία, Πολιτιστικούς Συλλόγους κλπ. Πάνω από 200 φορείς Πανελλαδικά με τη συνεργασία μας έχουν δημιουργήσει Εθελοντική Αιμοδοτική Ομάδα.

⁴⁰ . <http://www.kinisipoliton.gr/>

Πρωταρχικός στόχος ήταν να ενεργοποιηθεί μεγάλους φορείς που, ίσως από φόρτο άλλων σπουδαίων εργασιών, δεν είχαν σαν προτεραιότητα την Εθελοντική προσφορά αίματος.

Η εκκλησία, τώρα είναι η πρώτη δύναμη στην εθελοντική προσφορά αίματος, χωρίς να έχει δώσει ακόμη αυτό που μπορεί να προσφέρει.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση επί σειρά ετών έμενε αδρανής, ενώ σήμερα με το Μήνυμα της Αγάπης που μεταφέρει ο Σύλλογος με την Σκυταλοδρομία με μοτοσυκλέτες κατάφερε να δραστηριοποιήσει πολλούς Δήμους.

Η συνεργασία με το εξωτερικό με αντίστοιχες οργανώσεις είναι αρκετά ικανοποιητική και η εμπειρία που έχουν αποκομίσει είναι μεγάλη.⁴¹

17. ΔΩΡΗΤΕΣ ΟΡΓΑΝΩΝ

Ένας από τους σκοπούς του Ε.Ο.Μ. είναι η Ιδέα της Δωρεάς Οργάνων και Ιστών να συνδεθεί με το ευρύτερο πνεύμα του εθελοντισμού και να καθιερωθεί ως πράξη ανθρωπισμού και πολιτισμού από όλους μας, καθώς η δωρεά οργάνων αποτελεί τη βασική προϋπόθεση για την πραγματοποίηση του ιατρικού θαύματος της μεταμόσχευσης.

Η μεταμόσχευση αποτελεί τη μόνη θεραπευτική λύση για την τελικού σταδίου ανεπάρκεια καρδιάς, ήπατος και πνεύμονα και την πιο αποτελεσματική λύση για την τελικού σταδίου νεφρική ανεπάρκεια.

Χωρίς όμως κατάλληλα και επαρκή μοσχεύματα αυτή η θεραπευτική λύση δεν είναι εφικτή. Η έλλειψη μοσχευμάτων και η διαρκώς αυξανόμενη ψαλίδα ανάμεσα στα διαθέσιμα προς μεταμόσχευση όργανα και στις ανάγκες των ασθενών, δυστυχώς διευρύνεται συνεχώς και μάλιστα σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η ευαισθητοποίηση και συμμετοχή των κοινωνικών φορέων αλλά και όλου του κοινωνικού συνόλου μπορούν να εξισορροπήσουν τα παραπάνω προβλήματα.

Θεωρητικά οι περισσότεροι είναι θετικοί στην ιδέα της Δωρεάς Οργάνων και μάλιστα θα ήθελαν να βρεθεί ένα μόσχευμα για τους ίδιους ή για αγαπημένο τους πρόσωπο σε περίπτωση ασθένειας. Στην πράξη όμως αισθάνονται φόβο, επιφυλακτικότητα ή ακόμη και αδιαφορία.

Για τον λόγο αυτό είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι:

Η πιθανότητα να χρειαστούμε εμείς οι ίδιοι, κάποια στιγμή της ζωής μας, ένα μόσχευμα είναι πολύ μεγαλύτερη από την πιθανότητα να δωρίσουμε τα όργανα μας μετά θάνατον. Αν περιμένουμε λοιπόν να μας «δωρηθεί» ένα μόσχευμα και με αυτόν τον τρόπο να σωθεί η ζωή μας, δεν είναι εξ ίσου δίκαιο να «δωρίσουμε» και εμείς;

Η Δωρεά Οργάνων αφορά την προσφορά των οργάνων προς μεταμόσχευση από έναν συνάνθρωπό μας (δότης) που δεν είναι πια στη ζωή. Από έναν (1) δότη, μπορούν να σωθούν έως και είκοσι (20) ασθενείς που έχουν ανάγκη από νέα καρδιά, πνεύμονες, ήπαρ, νεφρούς, κερατοειδείς, δέρμα ή και οστά.

Η Δωρεά Οργάνων πραγματοποιείται μόνο από εγκεφαλικά νεκρούς ανθρώπους, που νοσηλεύονται σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας. Ο εγκεφαλικός θάνατος είναι μία μη αναστρέψιμη κατάσταση που ισοδυναμεί με τον θάνατο και δεν έχει καμία σχέση με τις χρόνιες φυτικές καταστάσεις («κατάσταση φυτού»). Σε περίπτωση εγκεφαλικού θανάτου η οικογένεια του δυνητικού δότη προσεγγίζεται από εξειδικευμένους γιατρούς της Μ.Ε.Θ. και ενημερώνεται για τη δυνατότητα δωρεάς οργάνων του εκλιπόντος. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι πάντοτε ζητείται η συναίνεση των συγγενών ανεξάρτητα αν ο εκλιπών είχε δηλώσει Δωρητής Οργάνων (είχε κάρτα) εν ζωή. Αυτό γίνεται από σεβασμό στην οικογένεια του δυνητικού δότη, ενώ σχεδόν πάντα η οικογένεια συναινεί όταν ο εκλιπών τους το είχε δηλώσει ή είχε συζητήσει το θέμα με την οικογένεια όσο βρισκόταν ακόμη στη ζωή.

⁴¹ . <http://www.aimodosia.org>

Τα όργανά από πολλούς δυνητικούς δότες δεν αξιοποιούνται προς μεταμόσχευση επειδή δεν είχαν συζητήσει ποτέ όσο ζούσαν με την οικογένειά τους τη θετική τους στάση απέναντι στη Δωρεά Οργάνων.

Ο Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων (Ε.Ο.Μ.) είναι ο επίσημος κρατικός φορέας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που διαμεσολαβεί, ελέγχει και συντονίζει όλες τις σχετικές διαδικασίες από τη Δωρεά ως τη Μεταμόσχευση.

Πέρα λοιπόν από τις σημαντικές επιστημονικές εξελίξεις, αναγκαία και βασική προϋπόθεση για την πραγματοποίηση μίας μεταμόσχευσης, η οποία αποτελεί δώρο ζωής για χιλιάδες ασθενείς συνανθρώπους μας, παραμένει μόνο μία:

Η υιοθέτηση και η διάδοση της ιδέας της δωρεάς οργάνων και ιστών.

Η αγάπη, ο αλτρουϊσμός και η γενναιοδωρία είναι τα αισθήματα εκείνα που αποτελούν μοναδικό κίνητρο για κάποιον, ο οποίος υπερβαίνοντας τον μεγαλύτερο πόνο μπροστά στην απώλεια δικού του ανθρώπου, καταφέρνει να γεφυρώσει την ζωή με το θάνατο.⁴²

18. ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Γυναικών με Καρκίνο Μαστού "Άλμα Ζωής" είναι Μη Κερδοσκοπικό Σωματείο και ιδρύθηκε το 1988 από γυναίκες που είχαν βιώσει προσωπικά τον καρκίνο του μαστού. Η μοναδικότητά του έγκειται στο γεγονός ότι όλα τα μέλη του, οι εθελόντριες και τα μέλη του Διοικητικού συμβουλίου είναι γυναίκες με καρκίνο του μαστού.

Το σύνθημα του Συλλόγου είναι η ζωή με ποιότητα.

Έμπειροι ψυχολόγοι - ψυχοθεραπευτές και κοινωνικοί λειτουργοί μπορούν να στηρίξουν τόσο την ίδια την γυναίκα όσο και τα μέλη της οικογένειάς της δωρεάν για όσο χρονικό διάστημα χρειαστεί, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής της.

Ο Σύλλογος έχει πάνω από 1.500 εγγεγραμμένα μέλη και 150 εκπαιδευμένες εθελόντριες. Διοικείται από 7 - μελές Διοικητικό Συμβούλιο και λειτουργεί με την υποστήριξη του 23 - μελούς Επιστημονικής Επιτροπής. Ο Σύλλογος επίσης απασχολεί και 5 επαγγελματίες για την στελέχωσή του.⁴³

19. ΘΕΟΦΙΛΟΣ (Φιλανθρωπικός Οργανισμός, Στήριξη στην Πολύτεκνη Οικογένεια)

Ιδρύθηκε το 2004. Το έργο του εντοπίζεται στην πολλαπλή στήριξη της πολύτεκνης οικογένειας με αποστολή ειδών πρώτης ανάγκης που συλλέγει ο Οργανισμός από δωρητές και χορηγούς. Οι φίλοι του συλλόγου και οι εθελοντές συνεισφέρουν για να καλυφθούν τα μεταφορικά έξοδα των ειδών αυτών σε οικογένειες της επαρχίας.

Ενισχύει πολύτεκνες οικογένειες αγροτικών περιοχών. Έχει δημιουργήσει δανειστικές βιβλιοθήκες σε συλλόγους πολυτέκνων της χώρας. Με την κοινωνική του υπηρεσία παρέχει συμβουλευτική και ψυχολογική στήριξη των πολύτεκνων οικογενειών. Διαθέτει προγράμματα αναδοχής (βάπτισμα παιδιού-οικονομική στήριξη παιδιού ή φοιτητή από πολύτεκνη οικογένεια).⁴⁴

20. LET'S DO IT GREECE

Το "Let's do it World" αποτελεί τη μεγαλύτερη και πιο ταχέως αναπτυσσόμενη εθελοντική καμπάνια περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης σε παγκόσμια κλίμακα με συμμετοχή 108 χωρών και 8.000.000 εθελοντών. Κάθε χρόνο, χιλιάδες πολίτες από κάθε μεριά του πλανήτη, καθαρίζουν τις χώρες τους, περνώντας μήνυμα βελτίωσης και προστασίας του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος.

⁴². <http://www.eom.gr/>

⁴³. <http://www.almazois.gr/>

⁴⁴ . <http://www.theophilos.gr>

Φέτος για τρίτη φορά, το Let's do it Greece φιλοξενεί τη συγκεκριμένη καμπάνια που "υιοθετήθηκε" από την Ελλάδα με πρωτοβουλία του Περιβαλλοντικού Συλλόγου Αττικής "Ωρα για Δράση" και της Ελληνικής Εταιρείας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων. Σκοπός τους μέσα σε μία ημέρα, να συντονιστούν ταυτόχρονα σε ολόκληρη την Ελλάδα, πραγματοποιώντας εθελοντικές δράσεις καθαρισμού, εξωραϊσμού και αισθητικής αναβάθμισης σε κάθε γωνιά της χώρας.⁴⁵

⁴⁵ . <http://www.letsdoitgreece.org/>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Οι εθελοντικές οργανώσεις στα Γιάννενα

Τα Γιάννενα έχουν παράδοση στον τομέα της κοινωνικής προσφοράς καθώς πάρα πολλοί ευεργέτες κατάγονται από την περιοχή μας. Ενδεικτικά αναφέρουμε τους Αβέρωφ, Αρσάκη, Γεννάδιο, Στουρνάρα, Τοσίτσα, Χατζηκώστα και αδελφούς Ζάλπα, Ζωσιμάδες, Ριζάρη, Σίνα κ.ά. οι οποίοι άφησαν μία τεράστια πολιτιστική κληρονομιά που ακόμη και σήμερα είναι αισθητά φανερή.⁴⁶

Συνεπώς δεν θα μπορούσαν να υστερήσουν στον τομέα του εθελοντισμού και της δραστηριοποίησης μέσω των τοπικών οργανώσεων και παραρτημάτων μεγάλων οργανισμών όπως ο Ε.Ε.Σ., Προσκοπισμός, ΕΛΕΠΑΠ, Αιμοδοσία, Περιβαλλοντικές οργανώσεις.

Μάλιστα αξίζει να σημειώσουμε ότι σε αρκετές περιπτώσεις η ίδρυση των τοπικών παραρτημάτων στα Γιάννενα είναι σχεδόν ταυτόχρονη με την ίδρυση των οργανώσεων αυτών στην Ελλάδα. Συνεπώς φαίνεται η ιδιαίτερη ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας σε θέματα εθελοντισμού και κοινωνικής προσφοράς.

1. ΕΕΣ

Στο Περιφερειακό Τμήμα του Ε.Ε.Σ. Ιωαννίνων δραστηριοποιούνται οι Τομείς Νοσηλευτικής, Κοινωνικής Πρόνοιας και Σαμαρειτών-Διασωστών-Ναυαγοσωστών.

α. Τομέας Νοσηλευτικής

Η νοσηλευτική Υπηρεσία του Περιφερειακού Τμήματος Ιωαννίνων του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, λειτουργεί από το 1939, έχοντας πολυδιάστατη δράση στους καίριους τομείς της ιατρικής και εξωνοσοκομειακής περίθαλψης ασθενών, της κοινωνικής προσφοράς και αρωγής, της παροχής πρώτων βοηθειών στα θύματα φυσικών καταστροφών και ατυχημάτων και της εκπαίδευσης Εθελοντών νοσηλευτικής.

Η δράση του ΕΕΣ στα Ιωάννινα, το Περιφερειακό Τμήμα Ιωαννίνων διαθέτει Κοινωνική Υπηρεσία για την πρόληψη, επισήμανση και αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων και αναγκών.

Για το σκοπό αυτό είναι σημαντική η ανάπτυξη του εθελοντισμού στον Τομέα Κοινωνικής Πρόνοιας ώστε σε συνεργασία με φορείς και υπηρεσίες της περιοχής να τεθούν σε εφαρμογή κοινωνικά προγράμματα.

Για να μπορούν οι εθελοντές να στηρίζουν το κοινωνικό έργο του οργανισμού εκπαιδεύονται κάθε χρόνο σε σεμινάριο ζμηνης διάρκειας ώστε να αποκτήσουν γνώση σχετικά με τους τρόπους προσέγγισης των ατόμων με ειδικά προβλήματα, όπως ψυχικά προβλήματα, αναπηρίες, κοινωνικά—οικονομικά προβλήματα, παραβατική συμπεριφορά.

Μετά τη βασική τους εκπαίδευση και την διαρκή ενημέρωσή τους οι εθελοντές Κοινωνικής Πρόνοιας εντάσσονται σε εθελοντικές ομάδες εργασίας των οποίων το έργο συντονίζουν έμπειροι κοινωνικοί λειτουργοί. Ο στόχος τους είναι να

⁴⁶. Έτσι τα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο, Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, Γεννάδιος Βιβλιοθήκη, Αστεροσκοπείο Αθηνών, Ακαδημία Αθηνών, Αρσάκειο Παρθεναγωγείο, Ριζάρειος Εκκλησιαστική Σχολή, Νοσοκομείο Ευαγγελισμός, Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο, Ζάλπειο Μέγαρο, Εθνική τράπεζα, Μητρόπολη Αθηνών, Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών, Καλλιμάρμαρο Παναθηναϊκό Στάδιο, θωρηκτό «Αβέρωφ» κ. ά., είναι έργα των μεγάλων ευεργετών και έπαιξαν ρόλο στην προσπάθεια του τότε νεοσύστατου ελληνικού κράτους να ορθοποδήσει. Στα Ιωάννινα ιδρύθηκαν επίσης πάρα πολλά έργα: η Επιφάνειος Σχολή, η πρώτη Σχολή των Ιωαννίνων με διδάσκαλους τους Μακρή, Σουγδουρή και Ανθρακίτη, η Σχολή Γκιούμα που μετονομάστηκε σε Μπαλαναία Σχολή, η Καπλάνειος Σχολή, που ήταν συνέχεια της Μαρουτσέας Σχολής με πρώτο διδάσκαλο τον Αθανάσιο Ψαλίδα, η Ζωσιμαία Σχολή, που ιδρύθηκε το 1828 με χρήματα της Ζωσιμαίας αδελφότητας και το νοσοκομείο Χατζηκώστα.

προσφέρουν τον ελεύθερο χρόνο και τις υπηρεσίες τους για να βοηθήσουν συνανθρώπους μας και όχι να αντικαταστήσουν επαγγελματίες.⁴⁷

β. Τομέας Κοινωνικής Πρόνοιας.

Η κοινωνική Υπηρεσία του Περιφερειακού Τμήματος ΕΕΣ Ιωαννίνων λειτουργεί από το 1999. Στελεχώνεται από κοινωνικούς λειτουργούς, επαγγελματίες σχετικών ειδικοτήτων και από Εθελοντές. Η κοινωνική προσφορά και η ανθρωπιστική του βοήθεια είναι πολύπλευρη. Καλύπτει ένα ευρύ φάσμα αναγκών της σύγχρονης κοινωνίας και προωθεί προγράμματα για την αντιμετώπιση σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων.

Η Κοινωνική Υπηρεσία Ιωαννίνων, βρίσκεται σταθερά, απ' όταν λειτούργησε, κοντά σε όσους πάσχουν και αγκαλιάζει ολόπλευρα όλες τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού. Μελετά όλες τις σημερινές ανάγκες και απαιτήσεις και προβαίνει στο σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων για την πλήρη και άμεση αντιμετώπισή τους.

Η Κοινωνική Υπηρεσία δραστηριοποιείται επίσης στην παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας σε συνανθρώπους μας που δοκιμάζονται από φυσικές και άλλες καταστροφές.⁴⁸

γ. Σώμα Σαμαρειτών-διασωστών-ναυαγοσωστών

Το Τμήμα λειτουργεί στα Γιάννενα από το 1999. Έχει ενεργά τριακόσια μέλη, τα οποία έχουν εκπαιδευτεί από ειδικούς επιστήμονες σε 10 Σχολές που λειτούργησαν στα Γιάννενα. Όλα τα μέλη έχουν εκπαιδευτεί να προσφέρουν πρώτες βοήθειες και υπηρεσίες διάσωσης, σε περίπτωση ατυχημάτων ή καταστροφών κάθε είδους.⁴⁹

Ο 23χρονος αρχηγός τους στα Ιωάννινα Κώστας Τσάγκας στη συνέντευξη που παραχώρησε στον Κώστα Αγόρη δίνει μια εικόνα για την προσφορά των εθελοντών στο πλαίσιο του Σώματος Σαμαρειτών και τη δράση τους στην περιοχή μας:

Είναι οι... φύλακες – άγγελοι όσων αθλητικών διοργανώσεων και μαζικών αγώνων διεξάγονται στην περιοχή μας.

Ταυτόχρονα, περιπολούν στο άλσος του Φρόντζου τα καλοκαίρια, προσέχοντας μην ξεσπάσει κάποια φωτιά, εποπτεύουν την Παραλίμνιο περιοχή και προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, εφόσον τους ζητηθεί, ακόμα και στην έρευνα και διάσωση αγνοουμένων σε βουνά, χαράδρες, δάση.

Ο λόγος για τους Εθελοντές Σαμαρείτες – Διασωστές – Ναυαγοσώστες του Ερυθρού Σταυρού Ιωαννίνων. Το σώμα αποτελείται από 35 παλαιούς εθελοντές και 25 καινούριους (η φετινή τάξη). Έχει μάλιστα το νεότερο αρχηγό σ' όλη την Ελλάδα, τον μόλις 23 χρονών Κώστα Τσάγκα!

Με διάθεση προσφοράς

Ποιοι είναι όμως αυτοί οι άνθρωποι με τις χαρακτηριστικές κόκκινες στολές που συχνά περνούν δίπλα μας, στο δρόμο ή τους βλέπουμε σε κάποια εκδήλωση εντός κι εκτός πόλης; Όπως λέει στον «Π.Α.» ο νεαρός αρχηγός τους, πρόκειται για συμπολίτες μας, νέους κατά βάση στην ηλικία, κάποιοι είναι φοιτητές, κάποιοι άλλοι εργαζόμενοι και επαγγελματίες και αρκετοί άνεργοι που έχουν αποφασίσει να διαθέσουν ένα κομμάτι απ' τον χρόνο τους μαθαίνοντας χρήσιμες δεξιότητες, με σκοπό να προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο. Είναι μία καλή διέξοδος αυτή...

Ο Κώστας Τσάγκας

«Στην ομάδα μας έρχονται άνθρωποι οι οποίοι έχουν όρεξη για εθελοντική κοινωνική προσφορά και θέληση να μάθουν νέα πράγματα, να αποκτήσουν γνώσεις, που ενδέχεται να τους φανούν χρήσιμες γενικότερα στη ζωή τους. Έχουμε μέλη από 12 έως 45 ετών, άνδρες και γυναίκες και τον τελευταίο καιρό έρχονται και πολλοί νέοι», τονίζει ο Κ. Τσάγκας.

Περνούν από σχολή

Δεν γίνεσαι όμως εθελοντής έτσι εύκολα. Πρέπει να παρακολουθήσεις ειδική σχολή στα Γιάννενα διάρκειας 15 μηνών (τα μαθήματα ξεκινούν κάθε Οκτώβριο) και να πάρεις το πτυχίο σου απ' αυτήν. Η

47 . Βλ. Χρήστος Τσέτσης, *Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, Περιφερειακό Τμήμα Ιωαννίνων, 100 χρόνια*, Γιάννενα 2011, σ. 115.

48. Βλ. Χρήστος Τσέτσης, *Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός*, ό.π., σ. 117.

49. Βλ. Χρήστος Τσέτσης, *Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός*, ό.π., σ. 128.

εκπαίδευση είναι πιστοποιημένη με ISO 9001 – 2008 και τα μαθήματα γίνονται δύο φορές την εβδομάδα, κάθε Δευτέρα και Τετάρτη και είναι δωρά. Οι εθελοντές μαθαίνουν πρώτες βοήθειες, βασικές τεχνικές διάσωσης, δεξιότητες σε πορεία κ.λ.π., ενώ κάνουν την πρακτική τους στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών του νοσοκομείου! «Μέσα στους 15 αυτούς μήνες οι εθελοντές Σαμαρείτες αποκτούν εφόδια ζωής, που μπορούν να τους φανούν χρήσιμα στην καθημερινότητά τους», σημειώνει ο νεαρός αρχηγός τους. Μετά την σχολή οι Σαμαρείτες – Διασώστες – Ναυαγοσώστες εξακολουθούν ως εθελοντές να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους όπου χρειαστεί.

Σε αγώνες και... φωτιές!

Όσον αφορά την περιοχή μας, οι Σαμαρείτες προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε διοργανώσεις όπως ο «Γύρος της Λίμνης», ο Μπιζάνιος Δρόμος, κωπηλατικοί αγώνες, ποδηλατοδρομίες, ενώ στέλνουν μέλη ακόμα και στον Κλασικό Μαραθώνιο της Αθήνας! Είναι παρόντες σε παρελάσεις και συχνά σε συναυλίες και καλλιτεχνικά δρώμενα, ενώ επεμβαίνουν, εφόσον τους ζητηθεί, σε επιχειρήσεις για την ανεύρεση και διάσωση ανθρώπων που αγνοούνται.

Τα καλοκαίρια βοηθούν την Πυροσβεστική (είναι εξάλλου εγγεγραμμένοι στα μητρώα της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας) για την κατάσβεση πυρκαγιών, όπως αυτή που πέρυσι έκαψε μεγάλες εκτάσεις στο Σταυράκι, περιδιαβαίνουν το δάσος του Φρόντζου, ενώ οι ναυαγοσώστες περιπολούν στην Παραλίμνιο, προκειμένου να επέμβουν σε περίπτωση πνιγμού ή οπουδήποτε αλλού προκύψει ανάγκη.

Ηθική ανταμοιβή

Όσον αφορά την αμοιβή των εθελοντών Σαμαρειτών του Ερυθρού Σταυρού, αυτή δεν είναι υλική αλλά αποκλειστικά και μόνο ηθική! «Μας ενδιαφέρει να προσφέρουμε καλές υπηρεσίες στο κοινωνικό σύνολο, την πόλη μας και αυτό το κάνουμε εθελοντικά. Αμοιβή για μας είναι το να σώσουμε έναν άνθρωπο, μια οικογένεια ή την περιουσία κάποιου», αναφέρει ο Κώστας Τσάγκας. Όσο για το πτυχίο της σχολής που παίρνουν, αυτό στη χώρα μας δεν μετράει πουθενά. Ούτε καν ως κριτήριο που μπορεί να δώσει κάποια μόρια σε έναν υποψήφιο για Στρατιωτικές Σχολές, Σώματα Ασφαλείας ή για την Πυροσβεστική! Σε αντίθεση φυσικά με χώρες όπως η Γερμανία, όπου το ίδιο πτυχίο θεωρείται σημαντικό προσόν για την πρόσληψη του κατόχου του σε κάποια υπηρεσία.

Πάντως, η Τοπική Αυτοδιοίκηση στηρίζει τους Σαμαρείτες, τουλάχιστον σε υλικοτεχνική υποδομή, όπως λέει ο αρχηγός τους, ο οποίος χαρακτηρίζει άψογη τη συνεργασία του σώματος με την Περιφέρεια Ηλείου και το Δήμο Ιωαννιτών. Θετική είναι η στάση και της τοπικής κοινωνίας απέναντί τους, αφού επιτηρώντας μαζικές εκδηλώσεις προσφέρουν ένα αίσθημα ασφάλειας στους πολίτες.

Εθελοντής από 14 ετών!

• Ακριβώς ένας χρόνος συμπληρώνεται από τη στιγμή που ο Κώστας Τσάγκας ανέλαβε αρχηγός των εθελοντών Σαμαρειτών στα Γιάννινα. Αν και μόλις 23 ετών σήμερα, έχει μακρά προϋπηρεσία στον τομέα του εθελοντισμού. Μπήκε στο σώμα το 2004, σε ηλικία 14 ετών! Τι τον παρακίνησε; Όπως λέει στον «Π.Λ.», «η μητέρα μου ήταν εθελόντρια Σαμαρειτίσσα και βλέποντάς την να ασχολείται ήθελα να μάθω κι εγώ πρώτες βοήθειες και να κάνω αντίστοιχα πράγματα. Έτυχε τότε να γίνει σχολή εφήβων

Σαμαρειτών, εντάχθηκα λοιπόν σ' αυτή, εκπαιδύτηκα απ' τον αείμνηστο αρχηγό Σωτήρη Μήτση κι αυτό ήταν!» Τόσα χρόνια στο σώμα, απ' το οποίο σταμάτησε μόνο όταν υπηρέτησε το στρατιωτικό του, έχει κάνει καλούς φίλους και παρέες. Δηλώνει δε αποφασισμένος να συνεχίσει για πολύ καιρό ακόμα!⁵⁰

Το βίωμά μου ως εθελόντρια στο ΚΕΘΕΑ Ιωαννίνων

Εθελοντισμός... Μια λέξη με περιεχόμενο και νόημα μεγάλο... Εθελοντισμός είναι η αυθόρμητη, ενσυνείδητη και ανιδιοτελής (;) προσφορά ενός ανθρώπου προς τον πλησίον του. Η έννοια του εθελοντισμού βασίζεται στην ιδέα της ανθρωπίνης αλληλοβοήθειας που ο καθένας μας προσφέρει τον εαυτό του, αλλά και όλες του τις δυνάμεις στο συνάνθρωπό του χωρίς να ζητάει αμοιβή.

Αυτό που με ώθησε να ασχοληθώ με τον εθελοντισμό ήταν αρχικά μια εσωτερική ανάγκη προσφοράς και παροχής βοήθειας προς το συνάνθρωπο, καθώς και η υποστήριξη ανθρώπων που έχουν ανάγκη, όπως και η επιτακτικότητα απόκτησης νέων εμπειριών, γνώσεων και δεξιοτήτων και η δημιουργική και ουσιαστική αξιοποίηση του όσου ελεύθερου χρόνου είχα στη διάθεσή μου.

Αφορμή στάθηκε το Περιφερειακό Τμήμα Ιωαννίνων του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού και συγκεκριμένα ο Τομέας Κοινωνικής Πρόνοιας, μέσω του οποίου έλαβα μια θεωρητική κατάρτιση, προκειμένου να ενταχθώ στους εθελοντές του τομέα Πρόνοιας, και πραγματοποιήσα μέρος της πρακτικής μου άσκησης στο ΚΕΘΕΑ Ιωαννίνων. Κίνητρο αυτής μου της επιλογής αποτέλεσε η ίδια η ομάδα-στόχος του φορέα αυτού, καθώς με την πλειονότητα των ατόμων που απευθύνονται για παροχή βοήθειας είμαστε ηλικιακά 'συγγενείς', και ήθελα και να μου καταρρίψω την εντύπωση της δημόσιας εικόνας των νέων που καταφεύγουν στη χρήση ναρκωτικών ουσιών· αιτία ήταν και οι σχετικές μου σπουδές (απόφοιτη Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας με κατεύθυνση Ψυχολογία).

Οι αρμοδιότητες που έχω στο ΚΕΘΕΑ αφορούν το Συμβουλευτικό Κέντρο και την Ανοιχτή Βραδινή Κοινότητα, όπου συμμετέχω σε ομάδες θεραπείας και εργασίας, σε συζητήσεις με τα μέλη του προγράμματος, σε δημιουργικές δραστηριότητες, καθώς ασχολούμαι και με διάφορα οργανωτικά θέματα και με την υποστήριξη στη συνέχιση ή την ολοκλήρωση της τυπικής εκπαίδευσης των μελών και της ανεύρεσης εργασίας.

Τι έχω κερδίσει μέσα από τον εθελοντισμό; Πολλά πράγματα, αν και τα περισσότερα δεν ειπώνονται με λέξεις... Μερικά χαρακτηριστικά που αφορούν την προσωπική μου ανάπτυξη (περισσότερη αυτοπεποίθηση, συνέπεια και υπευθυνότητα ως άτομο, μεγαλύτερη αυτογνωσία, αυτοπειθαρχία και ετοιμότητα στην ανάληψη πρωτοβουλιών και προκλήσεων, αίσθηση χρησιμότητας στο κοινωνικό σύνολο και εσωτερικής ικανοποίησης). Όσον αφορά την κοινωνική μου ευαισθητοποίηση, απέκτησα μεγαλύτερη κατανόηση της διαφορετικότητας των σχέσεων με συνανθρώπους, καθώς και πολιτισμικών, κοινωνικών και ατομικών διαφορών, όπως και έντονο ενδιαφέρον για την ευημερία των άλλων. Έχω κερδίσει πολλά γύρω από την εργασιακή εμπειρία και την ανάπτυξη διαφόρων δεξιοτήτων, όπως είναι η άμεση συμμετοχή μου σε ποικίλες εμπειρίες, η εμπειρία στη συνεργασία μου με τρίτους σε ποικίλα επίπεδα, η ευκαιρία εξερεύνησης των ενδιαφερόντων μου και η δοκιμή διαφορετικών ρόλων, η ενδυνάμωση των δεξιοτήτων αυτοδιαχείρισης και εργασιακής ετοιμότητας, η απόκτηση εμπειρίας στη λήψη αποφάσεων και στην επίλυση προβλημάτων, καθώς και το διαρκές ενδιαφέρον μου για την απόκτηση νέων δεξιοτήτων.

Η έννοια του εθελοντισμού έχει για τον καθένα μια ιδιαίτερη, προσωπική νοηματοδότηση, γι' αυτό άλλωστε έχω τοποθετήσει ένα ερωτηματικό στη λέξη «ανιδιοτελής» στον πρόλογο. Αποτελεί μια 'πρόκληση' για μένα, αφού ο εθελοντισμός προσφέρεται, αλλά δε γίνεται μόνο για τον άλλο· η εσωτερική, ηθική ικανοποίηση που νιώθω είναι ανέφικτο να περιγραφεί με λέξεις...

Κλείνοντας, θα ήθελα να σας παραπέμψω στο ποίημα του Γ. Ρίτσου "Βρες χρόνο"....

Βρες (λίγο) χρόνο για εθελοντισμό...

Ελευθερία Τσίτου⁵¹

2. ΠΡΟΣΚΟΠΙΣΜΟΣ⁵²

Η πρώτη ομάδα του Παραρτήματος Ιωαννίνων συστάθηκε το 1914 από τον γυμναστή Παπαδάκη, γιο του Δημάρχου Ιωαννίνων. Μετά το 1918 η κίνηση των Προσκόπων διαδόθηκε στα Γιάννενα και πρώτος πρόεδρος του Προσκοπικού Συνδέσμου Ιωαννίνων τοποθετήθηκε ο Μητροπολίτης Ιωαννίνων Σπυρίδων Βλάχος. Πνοή στον προσκοπισμό της Ηλείου έδωσε μετά το 1922 ο Γεώργιος Βαρβαρέτος

⁵⁰. Εφημερίδα, *Πρωινός Λόγος Ιωαννίνων*, Σάββατο-Κυριακή 12-13 Ιανουαρίου 2013, Έτος 560, Αρ. Φύλλου 15948, σ. 1, 14.

⁵¹. http://volunteers.neagenia.gr/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=2&Itemid=19

⁵². Βασική πηγή για τον Προσκοπισμό στα Γιάννενα αποτελεί το βιβλίο του Χρήστου Τσέτση, *Προσκοπισμός-Οδηγισμός Ιωαννίνων*, Γιάννενα 2010, όπου καταγράφεται η πορεία του προσκοπισμού στην περιοχή μας μέσω της παρουσίασης των προσώπων που πρόσφεραν στο κίνημα του προσκοπισμού.

καθιερώνοντας τις κατ' έτος μηνιαίες εκδρομές σε άλλες πόλεις της Ελλάδος καθώς και τις ετήσιες προσκοπικές επιδείξεις.

3. ΟΔΗΓΙΣΜΟΣ

Η πρώτη Επιτροπή Ιωαννίνων του Σώματος Ελληνικού Οδηγισμού γεννήθηκε στις 14 Ιουλίου του 1945 με πρωτοβουλία της Όλγας Κωνσταντοπούλου και στη μακρά ιστορία του πολλές σημαντικές προσωπικότητες των Ιωαννίνων συμμετείχαν ενεργά στο κίνημα του Οδηγισμού.⁵³

«Προσκοπισμός Οδηγισμός Ιωαννίνων»

Στην αίθουσα Αρχιεπισκόπου Σπυρίδωνος της Ζωσιμαίας Παιδαγωγικής Ακαδημίας παρουσιάστηκε την Τετάρτη το βράδυ το βιβλίο του Χρήστου Τσέτση «Προσκοπισμός Οδηγισμός Ιωαννίνων».

Ήταν συγχρόνως μια τιμητική βραδιά για τα 100 χρόνια Προσκοπισμού. Συμμετείχαν σ' αυτή πολλοί Γιαννιώτες, μεταξύ των οποίων πρόσκοποι που υπηρέτησαν για πολλά χρόνια το Σώμα. Την εκδήλωση οργάνωσαν η Ομάδα Συνεργασίας του Σώματος Ελληνικού Οδηγισμού και οι Παλαιοί Πρόσκοποι. Με τις σύντομες ομιλίες τους οι ομιλητές κράτησαν αμείωτο το ενδιαφέρον του κοινού, έφεραν μνήμες στους παλαιότερους και πληροφορήθηκαν οι νεότεροι πολλά για τη ζωή και τη δράση Προσκόπων και Οδηγών όλα αυτά τα χρόνια. Μίλησαν η Βασιλική Κολιού Περιφερειακή Έφορος Προσκόπων Ιωαννίνων, η Σόφη Βλασσίου πρόεδρος του τοπικού τμήματος του Σώματος Ελληνικού Οδηγισμού, ο πρόεδρος των παλαιών προσκόπων Αριστοφάνης Πορφύρης και η υπεύθυνη της Ομάδας Συνεργασίας του Σ.Ε.Ο. Σοφία Παπαστύλου. Την εκδήλωση παρουσίασε η βαθμοφόρος Περιφερειακής Εφορείας Προσκόπων Μαρία Καραπανάγου. Ο κ. Πορφύρης ξεσήκωσε μνήμες και συγκινήσεις με τα ονόματα εκείνων που άφησαν ανεξίτηλα τα σημάδια της δράσης τους στον προσκοπισμό της πόλης. Η κ. Παπαστύλου είτε πως ο συγγραφέας κοπίασε πολύ για να εντοπίσει όλες τους, όμως άξιζε τον κόπο, όπως τόνισε χαρακτηριστικά. Πρόσθεσε ότι το βιβλίο τον δικαιώνει ως ερευνητή μιας οργάνωσης-παγκόσμιας οργάνωσης- που ευτύχησε να γιορτάσει τα 100 χρόνια. Σημείωσε ότι στα Γιάννενα είναι μια από τις παλιότερες οργανώσεις με συνεχή δράση 65 χρόνων. Επεσήμανε ακόμη ότι ο αναγνώστης του βιβλίου θα μείνει έκπληκτος από την πληθώρα των γνωστών αγοριών και κοριτσιών που πέρασαν από αυτό που έχει επικρατήσει να λέγεται Προσκοπισμός. Στο τέλος ο συγγραφέας Χρήστος Τσέτσης ευχαρίστησε τους παρευρισκόμενους, όπως και εκείνους που οργάνωσαν αυτή την εκδήλωση για την παρουσίαση του βιβλίου του. Για τον Προσκοπισμό και τον Οδηγισμό ο κ. Τσέτσης άφησε τους επιφανείς άνδρες της χώρας να μιλήσουν τόσο της πολιτικής, όσο της πολιτειακής και θρησκευτικής ηγεσίας της μέσα από την προβολή των προσώπων τους σε διαφάνειες. Το χαρακτηριστικό της παρουσίασης αυτής πρέπει να τονίσουμε ότι ήταν η συντομία της και η περιεκτικότητά της.⁵⁴

Οι πρόσκοποι ευαισθητοποιούν την κοινωνία

Παρασκευή, 12 Απρίλιος 2013

Στην ευαισθητοποίηση της κοινωνίας των Ιωαννίνων θα συμβάλουν οι πρόσκοποι με δύο δράσεις το Σαββατοκύριακο.

Αύριο Σάββατο 13 Απριλίου, από τις 11 το πρωί έως τις 2 το μεσημέρι, στην Κεντρική Πλατεία των Ιωαννίνων, τα Λυκόπουλα χαρίζουν χαμόγελα ελπίδας και θετική ενέργεια, βραχιολάκια με μηνύματα αισιοδοξίας και παιχνίδια με τα παιδιά της πόλης μας. Μία πράξη προσφοράς χωρίς αντάλλαγμα.

Οι Πρόσκοποι σε συνεργασία με την ΕΛΕΠΑΠ και την «Μέριμνα» ευαισθητοποιούν την πόλη συνεργαζόμενοι με άτομα με αναπηρία μέσα από τα παιχνίδια τους και αποδεικνύοντας έτσι ότι μπορούν να υπάρξουν ίσες ευκαιρίες για όλους.

Την Κυριακή 14 Απριλίου, στις 8 το βράδυ, στο 5ο ΚΑΠΗ Ιωαννίνων, οι έφηβοι του Προσκοπισμού θα μαγνητοσκοπήσουν τις αναμνήσεις της τρίτης ηλικίας που θα αναρτηθούν στην Ελληνική Τράπεζα Αναμνήσεων κάνοντας ένα ταξίδι στο χρόνο με τις εμπειρίες – καταθέσεις ψυχής ανθρώπων που βίωσαν καταστάσεις τόσο διαφορετικές αλλά και τόσο ίδιες με τις σημερινές.⁵⁵

4. ΕΛΕΠΑΠ Ιωαννίνων

Το Παράρτημα Ιωαννίνων ιδρύθηκε και λειτουργεί από το 1981. Αποτελεί παράρτημα της ΕΛΕΠΑΠ Αθηνών και διοικείται από 11μελές άμισθο ΔΣ.

53 . Βλ. Χρήστος Τσέτσης, *Προσκοπισμός-Οδηγισμός Ιωαννίνων*, σ. 217.

54 . Λουκία Τζάλλα, <http://www.agon.gr/news/121/ARTICLE/8127/2010-09-23.html>

55. http://www.epirusonline.gr/articles/news/oi_proskopoi_euaistetopoioun_ten_koinonia

Είναι κέντρο ανοιχτής περιθαλψής για παιδιά με εγκεφαλική παράλυση, ψυχοκινητική καθυστέρηση, διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές. Επίσης παρέχεται βοήθεια σε παιδιά που έχουν μαθησιακές δυσκολίες όπως δυσλεξία, τραυλισμό κ.α.

Η ΕΛΕΠΑΠ Ιωαννίνων βασίζεται στις χορηγίες εκείνων που ενδιαφέρονται να δείξουν την αγάπη τους σε παιδιά με αναπηρίες, δηλαδή σε εταιρικές χορηγίες, χορηγίες εκδηλώσεων, δωρεές, συνδρομή αφοσίωσης, οικονομική υιοθεσία παιδιού ΕΛΕΠΑΠ, Δωρεά χαράς.

Το μεγαλύτερο μέρος του έργου της (57%) στηρίζεται στις χορηγίες και δωρεές εταιριών και ιδιωτών. Η ΕΛΕΠΑΠ χρωστάει πολλά στους εθελοντές των οποίων η συνεισφορά χρόνου, γνώσεων και φροντίδας στηρίζει το έργο της. Σημαντικές υπηρεσίες προσφέρουν εθελοντές γιατροί και οι εθελόντριες του ΕΕΣ. Ομάδες εθελοντριών εργάζονται για την ψυχαγωγία και την επίβλεψη των παιδιών προσφέροντάς τους ζεστασιά και αγάπη.

Άλλες εθελόντριες οργανώνουν μπαζάρ, δημοπρασίες, κοινωνικο-πολιτιστικές εκδηλώσεις για τη συγκέντρωση χρημάτων. Η εθελοντική προσφορά είναι εκείνη που έχει συνεισφέρει καθοριστικά στην έγκαιρη αντιμετώπιση των τεράστιων λειτουργικών εξόδων. Άλλωστε και το Δ.Σ. της ΕΛΕΠΑΠ αποτελείται από εθελοντές.

Οι εθελοντές της ΕΛΕΠΑΠ έχοντας εξοικειώσει τον περίγυρό τους –οικογενειακό και κοινωνικό- με το πρόβλημα των ατόμων με αναπηρία συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας στα θέματα των ατόμων με αναπηρία.⁵⁶

Η ομιλία της Προέδρου της ΕΛΕΠΑΠ Νατάσας Μπέγκα στην εκδήλωση της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος για την προσφορά και το έργο του Ιδρύματος.

Αγαπητοί Ηπειρώτες και Ηπειρώτισσες,

Αγαπητοί συμπατριώτες και συμπατριώτισσες, καλώς ανταμωθήκαμε.

Ευχαριστώ πάρα πολύ την Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία που οργάνωσε τούτη την εκδήλωση.

Ευχαριστώ πάρα πολύ το Δ.Σ και τον Πρόεδρο της Πανηπειρωτικής που μου δίνουν την ευκαιρία και την δυνατότητα να μιλήσω σε σας, σ'ένα δημιουργικό κομμάτι της κοινωνίας, για το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας και Αποκατάστασης Αναπήρων Παιδιών, της ΕΛΕΠΑΠ Ιωαννίνων.

Τον Φεβρουάριο του 2010, η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία στην κοπή της Πίτας του Ηπειρώτη, στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας μου έκανε την τιμή να με βραβεύσει. Τότε ακούστηκε για πρώτη η ΕΛΕΠΑΠ και το έργο της, δηλ. η αγάπη και η στήριξη των αναπήρων παιδιών και των οικογενειών τους.

Το 1980 έγινε στο Βασιλικό Πωγωνίου ένα Πανπωγωνισιακό Συνέδριο. Ήταν μια εποχή δημιουργική, θέλαμε τότε να αναπτύξουμε την Ήπειρο. Στο συνέδριο μίλησε και η Πρόεδρος του Συλλόγου «Μάνα του Πωγωνίου», η αείμνηστη Λίτσα Δόβα. Ζήτησε να γίνει ένα Κέντρο Αποκατάστασης Αναπήρων Παιδιών, ώστε να μην αναγκάζονται οι γονείς να πηγαίνουν στην Αθήνα για ιατρική παρακολούθηση. Κάποια κυρία από το ακροατήριο της υπέδειξε την ΕΛΕΠΑΠ Αθηνών, όπου και απευθύνθηκε.

Τότε είχε ιδρυθεί η Ιατρική Σχολή στα Γιάννενα και συζητιόταν η ίδρυση νέου Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου. Μια ομάδα απόδημων Ηπειρωτών στήριξε αυτή την προσπάθεια, μεταξύ αυτών ο γιατρός Γιώργος Γύρας και ο Λευτέρης Μάντζικας.

Τότε η ΕΛΕΠΑΠ Αθηνών πήρε την απόφαση να ιδρύσει και να λειτουργήσει Παράρτημα στα Γιάννενα. Ήταν αρχές του 1981, τριάντα ένα χρόνια πριν. Πολλοί γιατροί που σήμερα είναι Καθηγητές Πανεπιστημίου βοήθησαν στο ξεκίνημα μας.

Ήμασταν όλοι άπειροι, με πάθος όμως να βοηθήσουμε το ανάπηρο παιδί, να βοηθήσουμε την οικογένεια που αγωνιούσε, τους γονείς που υπέφεραν. Σκοπός και στόχος μας πάντα, το καλό των παιδιών, η ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου.

Είχαμε την τύχη να εκλεγεί τότε Καθηγητής Ορθοπαιδικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων ο κ.Παναγιώτης Σουκάκος. Μαζί με ένα εκλεκτό επιτελείο ιατρών είχε εγκατασταθεί στα Γιάννενα.

Δέχθηκε να είναι Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. και με την καθοδήγηση του ξεκινήσαμε. Ξεκινήσαμε από το μηδέν με την πίστη ότι έπρεπε να αγωνιστούμε πολύ και να πετύχουμε.

Τα προβλήματα πολλά.

Έπρεπε να βρούμε παιδιά. Έπρεπε να πείσουμε τους γονείς να μας εμπιστευθούν. Έπρεπε να βγάλουμε το πρόβλημα από τα στενά όρια της οικογένειας, που το έκρυβε.

Έπρεπε να πείσουμε την κοινωνία να αποδεχθεί το ανάπηρο παιδί.

Έπρεπε να την πείσουμε να μας εμπιστευθεί. Έπρεπε να κάνουμε γνωστή την προσπάθεια μας, στους γιατρούς, την εκπαιδευτική κοινότητα, παντού.

⁵⁶ . <http://www.elepap.gr/2010-10-19-09-48-42/n.html>

Ξεκινήσαμε με 8 παιδιά, σε ένα μικρό νοικιασμένο σπίτι του μεγάλου ευεργέτη μας ιατρού Ιωάννη Τζόγια. Μόλις μαθαίναμε για κάποιο ανάπηρο παιδί, το επισκεπτόταν σπίτι η τότε Διευθύντρια της ΕΛΕΠΑΠ, κοινωνική λειτουργός κ.Γάτου.

Προσπαθούσαμε να αποκτήσουμε την εμπιστοσύνη των γονιών. Φοβόταν να φέρουν το παιδί τους για θεραπεία.

Δεν υπήρχαν όλες οι ειδικότητες. Η Εργοθεραπεία ήταν άγνωστη τότε.

Όμως με πίστη, υπομονή και επιμονή ξεπεράσαμε σύντομα όλες τις δυσκολίες, όλα τα εμπόδια.

Τα καταφέραμε! Ο κόσμος, η κοινωνία, οι γονείς μας εμπιστεύτηκαν και μας στήριξαν.

Αρχίσαμε να αναπτυσσόμαστε, να μεγαλώνουμε, να έχουμε όλες τις ειδικότητες. Στην ΕΛΕΠΑΠ εργάστηκε, για πρώτη φορά στα Γιάννενα, κλινική ψυχολόγος.

Το 1984 η Μητρόπολη Ιωαννίνων και τα Αγαθοεργά Καταστήματα μας παραχώρησαν με χρησιδάνειο ένα ημιτελές κτίριο. Σ' εκείνο το κτίριο διαμορφώσαμε το ισόγειο με δωρεά ανωνύμου.

Χάρη στο προσωπικό ενδιαφέρον του κ.Βίκτωρα Μελά και την παρέμβαση του, το Νηπιακό Επιμελητήριο Μελά μας στήριξε οικονομικά και διαμορφώσαμε στον πρώτο όροφο αίθουσα πολλαπλών χρήσεων και ξενώνες για τα παιδιά και τους γονείς τους που έρχονται από μακριά.

Το 1992 με δωρεά της αείμνηστης Ευγενίας Στόμπολα διαμορφώσαμε τον δεύτερο όροφο του κτιρίου σε καινούργια θεραπευτήρια.

Και λίγο αργότερα με δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος λειτουργήσαμε τον βρεφονηπιακό σταθμό για παιδάκια με σωματικές αναπηρίες.

Ήρθε όμως ο καταστροφικός για μας σεισμός τον Νοέμβριο του 1999 και μας τα γκρέμισε όλα. Ότι με κόπο πολύ, αγώνα μεγάλο και την συνδρομή των ευεργετών και της κοινωνίας μας είχαμε φτιάξει σε μια στιγμή αχρηστεύθηκε.

Οι υπηρεσίες αποφάνθηκαν ότι δεν μπορούσαμε να στεγαζόμαστε και να λειτουργούμε σε αυτό το κτίριο.

Χάρη στην στενή συνεργασία και το προσωπικό ενδιαφέρον του τότε Νομάρχη κ.Ζαρμπαλά και του Δημάρχου κ.Παπασταύρου μεταφερθήκαμε σε ένα μικρό κτίριο του Δ. Ιωαννιτών.

Ξανάρχισε ο αγώνας μας. Έπρεπε να φτιάξουμε δικό μας Σπίτι. Οι δυσκολίες πολλές. Το πείσμα μας μεγαλύτερο!

Στις 11 Νοεμβρίου 2001 σε τούτο εδώ τον χώρο γιορτάσαμε τα 20 χρόνια, με πολιτιστικές εκδηλώσεις και μια επιστημονική ημερίδα. Κλείνοντας τις εκδηλώσεις συγκινημένη είπα: «θέλω να πιστεύω πως το μέλλον θα είναι καλύτερο και πιο δημιουργικό. Θέλω να ελπίζω ότι κάτι καλύτερο θα ξεπροβάλλει αύριο».

Και το καλύτερο ξεπρόβαλλε γρήγορα. Το 2001 έγινε η μεγάλη προσφορά. Ο τότε Πρόεδρος του ΔΔ Νεοκαισάρειας κ. Κώστας Τουντουτζόγλου με το Τοπικό Συμβούλιο και ο Δήμος Ανατολής μας δώρισαν το οικοπέδο στην Νεοκαισάρεια.

Η δωρεά του οικοπέδου μας έδωσε ελπίδες πολλές. Μας άνοιξε νέους δρόμους, νέους ορίζοντες.

Χάρη στην πολύτιμη βοήθεια της Περιφέρειας Ηπείρου το έργο κατασκευής και πλήρους εξοπλισμού του νέου κτιρίου εντάχθηκε στο ΠΕΠ Ηπείρου και χρηματοδοτήθηκε από το 3ο ΚΠΣ.

Χάρη στην τεράστια βοήθεια του τότε Περιφερειάρχη κ. Παύλου Παπαδόπουλου, η ΕΛΕΠΑΠ έχει σήμερα το δικό της σπίτι.

Εδώ θέλω να εκφράσω για μια ακόμη φορά την τεράστια ευγνωμοσύνη της ΕΛΕΠΑΠ σε όλους όσους μας στήριξαν και μας βοήθησαν. Μας έδωσαν την δυνατότητα να μετεξελιζόμαστε την ΕΛΕΠΑΠ σε ένα Κέντρο για πολλές μορφές παιδικής αναπηρίας, να προσφέρουμε πολλά νέα καινοτόμα προγράμματα.

Όλα αυτά τα χρόνια συνεργαστήκαμε και συνεργαζόμαστε στενά με την Παιδιατρική, την Νεογολογική, την Ορθοπαιδική και Ψυχιατρική κλινική, του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου και του Νοσοκομείου Χατζηκώστα.

Κάθε Δευτέρα ο Προϊστάμενος της Φυσιοθεραπείας, επισκέπτεται την Μονάδα Πρόωρων του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου. Εξετάζει όλα τα παιδάκια (έως 3 ετών) που ανήκουν στην Ομάδα υψηλού κινδύνου και δίνει τις απαραίτητες οδηγίες στους γονείς. Εάν διαπιστωθεί κάποιο πρόβλημα τα μωράκια παραπέμπονται για ολοκληρωμένο θεραπευτικό πρόγραμμα στην ΕΛΕΠΑΠ από την ηλικία των 2 μηνών.

Η ΕΛΕΠΑΠ έχει το αποκλειστικό προνόμιο να διαθέτει Επιστημονική απολύτως εξειδικευμένη Ομάδα Αποκατάστασης.

Την ευθύνη για την σωστή λειτουργία των θεραπευτικών προγραμμάτων έχει αποκλειστικά η Ομάδα αυτή την οποία διευθύνει ο Καθηγητής Ορθοπαιδικής και Αντιπρόεδρος της ΕΛΕΠΑΠ κ. Αλέξανδρος Μπερής.

Με την είσοδο του παιδιού στο Κέντρο εξετάζεται από την Επιστημονική Ομάδα η οποία αποκλειστικά καθορίζει το είδος και την συχνότητα των θεραπειών καθώς και την διάρκεια τους. Επανεξετάζει τα παιδιά σε τακτά χρονικά διαστήματα ελέγχοντας προσεκτικά την πορεία τους και αποφασίζοντας την συνέχιση του θεραπευτικού προγράμματος, την αλλαγή αυτού ή την διακοπή του στην περίπτωση που ένα παιδί αποκατασταθεί πλήρως.

Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνουμε ολοκληρωμένη και αποτελεσματική θεραπευτική παρέμβαση και αποκατάσταση.

Τα προγράμματα της είναι σχεδιασμένα και οργανωμένα έτσι ώστε να εξυπηρετούν σε πολλά επίπεδα και με ολοκληρωμένο τρόπο σύγχρονες ανάγκες των παιδιών και των οικογενειών τους.

Η ΕΛΕΠΑΠ προσφέρει: Ιατρική διάγνωση και παρακολούθηση από Ορθοπαιδικό, Αναπτυξιολόγο, Οφθαλμίατρο, Παιδίατρο καθώς και από Φυσίατρο, Παιδονευρολόγο και γιατρούς άλλων ειδικοτήτων.

Θεραπείες που γίνονται από απόλυτα εξειδικευμένο προσωπικό στα τμήματα Φυσιοθεραπείας, Εργοθεραπείας, Λογοθεραπείας.

Ψυχολογική και Κοινωνική Παρακολούθηση και υποστήριξη του παιδιού και της οικογένειας από Κλινική Ψυχολόγο και Κοινωνική Λειτουργό που παρακολουθούν τη νοητική και συναισθηματική εξέλιξη του παιδιού και συνεργάζονται με την οικογένεια για την αντιμετώπιση του κάθε προβλήματος.

Ημερήσιο Πρόγραμμα Πρώιμης Παρέμβασης για παιδιά προσχολικής ηλικίας με Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές. Το Πρόγραμμα αυτό το οποίο λειτουργεί με ολιγομελή τμήματα απασχολεί 2 Ειδικές Παιδαγωγούς, Κοινωνική Λειτουργό, Ψυχολόγο, Εργοθεραπευτές, Λογοθεραπευτές και Γυμναστή. Με Υπουργικό Νόμο έχει κριθεί ως ισότιμο και ισάξιο με την υποχρεωτική πλέον προσχολική εκπαίδευση. Τα παιδιά μας αυτά που αντιμετωπίζουν δυστυχώς μια από τις δυσκολότερες μορφές αναπηρίας στην τρυφερή και κρίσιμη ηλικία των 2 έως 7 χρόνων, βρίσκονται σε ένα προστατευμένο πλαίσιο κοντά σε ανθρώπους που τα αγαπούν και τα νοιάζονται πραγματικά. Οι άνθρωποι αυτοί μάχονται καθημερινά για να εκπαιδεύσουν αυτά τα παιδάκια ώστε να γίνουν όσο το δυνατό πιο αυτόνομα, πιο λειτουργικά, πιο ανεξάρτητα. Να μάθουν να κάθονται στην καρέκλα, να τρώνε με το κουτάλι, να πίνουν από το ποτήρι, να χρησιμοποιούν την τουαλέτα, να ζωγραφίζουν, να γράφουν, να γίνουν αυτόνομα. Να μπορέσουν κάποτε να ζήσουν όπως όλα τα άλλα παιδάκια! Στόχοι μικροί εντούτοις εξαιρετικά πολύτιμοι. Εξαιρετικά πολύτιμοι καθώς στην ΕΛΕΠΑΠ διδαχθήκαμε ότι το πιο μικρό βήμα είναι Μεγάλο και χρειάζεται Αγώνας για να το κατακτήσεις! Τα παιδιά μεταφέρονται από και προς την ΕΛΕΠΑΠ με το ειδικά διαμορφωμένο σχολικό λεωφορείο μας.

Δημόσιο Ειδικό Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο για παιδιά με σωματικές αναπηρίες

Διαθέτει επίσης:

Πρόγραμμα «Δημιουργία Υπηρεσιών Τηλεπρόνοιας για την ΕΛΕΠΑΠ Ιωαννίνων» μέσω του ΕΠ «Κοινωνία της Πληροφορίας». Με το πρόγραμμα αυτό, που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), η ΕΛΕΠΑΠ θα αποτελέσει κόμβο τηλεπρόνοιας για ανάπηρα άτομα σε ολόκληρη την Ελλάδα. Μέσα από το Πρόγραμμα αυτό θα δίνεται η δυνατότητα σε νέους με εγκεφαλική παράλυση, νοητική στέρωση και άλλες αναπηρίες οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει το θεραπευτικό πρόγραμμα και την εκπαίδευση τους στην ΕΛΕΠΑΠ να εκπαιδευτούν στην νέα τεχνολογία της Πληροφορικής. Επίσης και σε κάθε ανάπηρο άτομο το οποίο θα επιθυμεί να εκπαιδευτεί στις νέες τεχνολογίες.

Αίθουσες Αισθητηριακής Ολοκλήρωσης και Snoozelen δωρεά της ιατρού Καθηγήτριας κ. Νίκης Αγνάντη.

Πρόγραμμα για παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες. Το πρόγραμμα αυτό πλαισιώνεται από εργοθεραπευτές, λογοθεραπευτές, κοινωνική λειτουργό και παιδοψυχολόγο. Χάρη στην χορηγία του Ιδρύματος «Μποδοσάκη» έχουμε δικό μας ειδικό λογισμικό για παιδιά με δυσλεξία και δυσαριθμσία, το οποίο εφαρμόζουμε στα εξατομικευμένα θεραπευτικά προγράμματα που λειτουργούμε καθημερινά, μετά το σχολείο.

Όταν εγκατασταθήκαμε στο καινούριο σπίτι, τον Γενάρη του 2008 βάλαμε άμεσο στόχο την δημιουργία Προγράμματος Ημερήσιας Απασχόλησης και Φροντίδας Ενηλίκων Αναπήρων.

Και το καταφέραμε, αρχικά με χορηγία του ΟΠΑΠ.

Τα Μεγάλα μας Παιδιά, έτσι τα λέμε εμείς, για πρώτη φορά βγήκαν από το στενό οικογενειακό προστατευμένο περιβάλλον, και βίωσαν κάποιες ώρες της ημέρας ως ενήλικες με ενδιαφέροντα, ανάγκες αλλά και πολλές δυνατότητες.

Γίνανε πιο κοινωνικοί, ανεξάρτητοι, απέκτησαν αυτοπεποίθηση και το σπουδαιότερο, για πρώτη φορά είναι ευτυχισμένοι και έξω από το προστατευμένο πλαίσιο της οικογένειας!

Μάθανε να ετοιμάζουν το πρόγευμα τους, να αυτοεξυπηρετούνται. Πηγαίνουν εκδρομές, επισκέπτονται μουσεία, εργοστάσια, το αεροδρόμιο, φωνίζουν σε super market, συναλλάσσονται με δημόσιες υπηρεσίες, συντάξανε περιοδικό, ανεβάσανε θεατρική παράσταση, φτιάχνουν μομπονιέρες, ασχολούνται με την ανακύκλωση, φτιάξανε το δικό τους κήπο και πάρα πολλά ακόμη.

Είναι ιδιαίτερη τιμή και χαρά για μας όταν οι συμπολίτες μας στην μεγαλύτερη χαρά τους, απευθύνονται σε μας για τις μομπονιέρες του γάμου ή της βάπτισης του παιδιού τους.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα πλαισιώνεται από εθελοντές.

Χάρη σε μια ακόμη μεγάλη δωρεά του Ιδρύματος Μελά αποκτήσαμε την δική μας παιδική χαρά, ειδικά διαμορφωμένη και εξοπλισμένη ώστε να μπορούν να παίζουν εκεί όλα τα παιδάκια μας, ακόμη και εκείνα που αντιμετωπίζουν σοβαρές κινητικές αναπηρίες. Είναι πανέμορφη. Ζωγραφισμένη με μεράκι από καλλιτέχνες της πόλεως μας, καθώς και από τους φοιτητές του Τμήματος Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου μας.

Αγαπητοί φίλοι και φίλες της ΕΛΕΠΑΠ,

Σε μια τόσο μακρά πορεία είδαμε πολλά να αλλάζουν στην παιδική αναπηρία, μάθαμε ακόμη περισσότερα, αποκτήσαμε εμπειρίες πρωτόγνωρες. Ζούμε και εμείς από πολύ κοντά τις αγωνίες των γονιών. Την έγνοια τους για το τι θα απογίνουν τα παιδιά τους όταν εκείνοι δεν θα είναι σε θέση πια να τα φροντίσουν.

Έτσι πήραμε μια νέα, γενναία απόφαση. Δύσκολη αλλά όχι ακατόρθωτη. Την ίδρυση και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για ενήλικα ανάπηρα άτομα.

Η Περιφέρεια Ηπείρου αναγνωρίζοντας το Έργο της ΕΛΕΠΑΠ, παραχώρησε ένα αγροτεμάχιο 15 στρεμμάτων για τον σκοπό αυτό. Η υπογραφή της απόφασης αυτής έγινε στις 10/3/2010 από την τότε Γ.Γ. Περιφέρειας Ηπείρου κ. Γεωργακοπούλου-Μπάστα.

Για την υλοποίηση του πολυπόθητου αυτού στόχου, απαραίτητη προϋπόθεση ήταν η λήψη έγκρισης σκοπιμότητας του Έργου από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Το Υπουργείο είχε αρχικά πολλές αντιρρήσεις. Πάρα πολλοί φίλοι όμως και υποστηρικτές της ΕΛΕΠΑΠ συνέβαλαν ώστε να καμφθούν οι αντιρρήσεις.

Στις 28 Ιουλίου 2011 λάβαμε την πολυπόθητη έγκριση σκοπιμότητας για την κατασκευή 7 Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης και ενός Κέντρου Δημέρευσης – Ημερήσιας Φροντίδας ατόμων με αναπηρία.

Έκτοτε άρχισε νέος αγώνας. Να γίνουν γρήγορα όλες οι ενέργειες (εδαφοτεχνική μελέτη, στατικές και ηλεκτρομηχανικές μελέτες, τοπικό ρυμοτομικό σχέδιο) για την κατάθεση του φακέλου έκδοσης οικοδομικής άδειας. Ο φάκελος έχει ήδη κατατεθεί στην Πολεοδομία του Δ. Ιωαννινών και έχει γίνει αρχιτεκτονικός προέλεγχος.

Στόχος μας είναι η κατασκευή του Έργου να ενταχθεί στο ΕΣΠΑ.

Θα είναι το πρώτο τόσο μεγάλο έργο στην Ελλάδα και το μεγαλύτερο έργο κοινωνικής πρόνοιας στην Ήπειρο. Σε αυτά τα 7 σπίτια θα μπορούν να ζουν με αξιοπρέπεια 35 άτομα, ο καθένας στο δικό του δωμάτιο με το ανάλογο προσωπικό. Άτομα με αναπηρία, των οποίων οι γονείς δεν βρίσκονται πλέον στην ζωή. Έτσι ευελπιστούμε να απαλύνουμε την μεγάλη αγωνία όλων αυτών των ανθρώπων.

Κυρίες και κύριοι, φίλοι και φίλες,

Η ΕΛΕΠΑΠ είναι Φιλανθρωπικό Σωματείο ειδικώς αναγνωρισμένο. Διοικείται από 11μελές άμισθο Δ.Σ., είμαστε όλοι εθελοντές. Έχει 23 άτομα προσωπικό και εξυπηρετεί 130 παιδιά από όλη την Ήπειρο. Τα παιδιά έρχονται κάνουν τις θεραπείες τους και το μεσημέρι επιστρέφουν στα σπίτια τους. Οι γονείς δεν πληρώνουν απολύτως τίποτε.

Η κρατική επιχορήγηση είναι ελάχιστη. Είμαστε συμβεβλημένοι με όλα τα ασφαλιστικά ταμεία, από όπου καλύπτουμε το 50% των εξόδων μας. Το υπόλοιπο 50% προέρχεται από δωρεές συμπολιτών μας. Είναι τιμή για μας που η κοινωνία των Ιωαννίνων μας εμπιστεύεται και μας στηρίζει οικονομικά.

Σήμερα σ' αυτή την δύσκολη οικονομική περίοδο που το κράτος πρόνοιας συρρικνώνεται έχουμε περισσότερο από ποτέ την ανάγκη στήριξης από όλη την κοινωνία.

Σήμερα ζητάμε την βοήθεια όλων. Όσοι μπορούν και θέλουν ας μας βοηθήσουν, από λίγο.

Έχουμε την ανάγκη όλων σας γιατί πρέπει να επιβιώσουμε. Πρέπει να επιβιώσουμε για να στηρίξουμε όσους η φύση αδικήσει. Για να δώσουμε ελπίδα και να ανακουφίσουμε τον ανθρώπινο πόνο.

Η ΕΛΕΠΑΠ είναι πλημμυρισμένη από αγάπη και μόνο αγάπη. Δεν κάνει επάγγελμα. Δεν ενδιαφέρεται για το κέρδος. Θέλει μόνο να επιβιώσει και πρέπει να επιβιώσει.

Η αγάπη δεν αγοράζεται.

Η αγάπη δεν πουλιέται.

Η αγάπη χαρίζεται.⁵⁷

Συμπληρώνει 30 χρόνια πολύτιμης προσφοράς

ΕΛΕΠΑΠ: Επόμενος στόχος τα Σπίτια για φιλοξενία ατόμων με αναπηρίες

Η Νατάσσα Μπέγκα θυμάται βασικούς σταθμούς της μέχρι τώρα πορείας και αξιολογεί το έργο που έχει γίνει

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

στον ΚΩΣΤΑ ΑΓΟΡΗ

Τριάντα χρόνια δράσης, πολύτιμης και πολύπλευρης κοινωνικής προσφοράς συμπληρώνει αυτές τις ημέρες η ΕΛΕΠΑΠ Ιωαννίνων.

Ένας μη κερδοσκοπικός φορέας που από την ίδρυσή του και μέχρι σήμερα έχει υπάρξει το «αποκούμπι» χιλιάδων παιδιών με κινητικά προβλήματα και των οικογενειών τους, παρέχοντας υπηρεσίες περίθαλψης και εκπαίδευση που δύσκολα βρίσκει αλλού στην ευρύτερη περιοχή!

Η ΕΛΕΠΑΠ δεν σταματάει όμως εδώ. Έχει θέσει ένα νέο μεγάλο στόχο κι αυτός είναι η δημιουργία Σπιτιών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, όπου πια θα φιλοξενούνται παιδιά με προβλήματα. Αυτό επισημαίνει μιλώντας στον «Π.Α.» η κ. Νατάσσα Μπέγκα, πρόεδρος και «ψυχή» της Εταιρείας από τα πρώτα της βήματα.

Η κ. Μπέγκα με αφορμή την διημερίδα για τα 30 χρόνια της ΕΛΕΠΑΠ που θα λάβει χώρα σήμερα και αύριο στο Πνευματικό Κέντρο (λεπτομέρειες στη σελίδα 7), μιλάει ακόμη για το ξεκίνημα της Εταιρείας, τις καλές αλλά και δύσκολες στιγμές της πορείας ως το σήμερα, αλλά και για το πώς νιώθει η ίδια για το έργο που έχει γίνει.

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

- Κυρία Μπέγκα, είστε στο... τιμόνι της ΕΛΕΠΑΠ από την πρώτη ημέρα. Πόσο περήφανη είστε για όλα αυτά που έχετε κάνει;

• Αυτή ήταν μία ευτυχής σύμπτωση που όμως κυριολεκτικά άλλαξε και έδωσε άλλο νόημα στη ζωή μου. Η ΕΛΕΠΑΠ μου έδωσε την ευκαιρία να μάθω πολλά πράγματα, να δώσω και να πάρω αγάπη. Θεωρώ πως αυτό είναι το σημαντικότερο πράγμα που έκανα στη ζωή. Ό, τι άλλο έκανα και έκανα πολλά, ήταν για να βγάλω τα προς το ζην, ενώ όσα έκανα εδώ ήταν για να πάρω και να δώσω αγάπη.

57. http://romiazirou.blogspot.gr/2012/04/blog-post_1093.html

- Θέλετε να μου μιλήσετε λίγο για το πώς βρεθήκατε να διευθύνετε την ΕΛΕΠΑΠ. Είπατε πως ήταν σύμπτωση...

• Ακριβώς. Ήταν το 1979, σε συνέδριο της Πανεπιστημιακής. Ανάμεσα στους εισηγητές ήταν η Λίτσα Δόβα, με καταγωγή απ' την Πυρσόγιαννη. Μέχρι τότε δεν είχε αναπτυχθεί εδώ η Ιατρική Σχολή και βέβαια δεν είχαμε και Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο. Στην εισήγησή της λοιπόν πρότεινε να γίνει στα Γιάννινα ένα κέντρο για παιδιά με κινητικές δυσκολίες. Της είπαν ότι αυτό που προτείνει για την πόλη μας γίνεται στην ΕΛΕΠΑΠ Αθηνών. Η Λίτσα Δόβα αποτάθηκε στην Εταιρεία και πρότεινε εμένα ως επικεφαλής της προσπάθειας, που τότε υπηρετούσα ως δημοτική σύμβουλος. Όταν μου ζήτησε να κάνω το έργο, τρόμαξα! Πήγα λοιπόν στον Μητροπολίτη Θεόκλητο, μου είπε πως θα με στηρίξει κι έτσι προχωρήσαμε.

- Κάνοντας σήμερα απολογισμό του έργου της ΕΛΕΠΑΠ, πώς νιώθετε;

• Είμαστε περήφανοι για ότι κάναμε. Και δεν ήμουν μόνο εγώ, υπήρχε πάντοτε ένα Διοικητικό Συμβούλιο που πρόσφερε πολλά. Πρώτος αντιπρόεδρος ήταν ο καθηγητής της Ορθοπαιδικής ο Παναγιώτης Σουκάκος, νεοεκλεγείς τότε στα Γιάννινα. Επίσης στο πρώτο Δ.Σ. ήταν η καθηγήτρια Ιατρικής κ. Σιαμοπούλου, ο καθηγητής κ. Γ. Λαγός, η κ. Στέλλα Ανδρονίκου ήταν επίσης μετέπειτα στο Δ.Σ. και πολλοί άλλοι.

- Ποιο θεωρείτε το πιο σημαντικό πράγμα που έκανε η ΕΛΕΠΑΠ μέσα σ' αυτά τα 30 χρόνια;

• Πέτυχε να κερδίσει την ανταπόκριση και την εμπιστοσύνη της Γιαννιώτικης κοινωνίας, η οποία μεταφράστηκε όλα αυτά τα χρόνια σε οικονομική ενίσχυση. Εάν δεν πεισθεί ο πολίτης ότι τα λεφτά του πιάνουν τόπο, δεν πρόκειται ποτέ να σου τα δώσει. Υπήρξαν άνθρωποι που μας έκαναν πολύ μεγάλες δωρεές, γιατί πίστεψαν ότι αυτά τα χρήματα θα αξιοποιηθούν με τον καλύτερο τρόπο.

- Το Κράτος πόσο βοηθάει την ΕΛΕΠΑΠ;

• Η επιχορήγηση απ' το Κράτος καλύπτει μόλις ένα 10% των λειτουργικών μας εξόδων! Ένα 40% έρχεται απ' τα ταμεία με τα οποία είμαστε συμβεβλημένοι. Το άλλο 50% ίσως και παραπάνω προέρχεται απ' τις δωρεές των συμπολιτών μας.

- Σ' αυτές τις τρεις δεκαετίες ποιο ήταν το μεγαλύτερο εμπόδιο που αντιμετώπισατε;

• Ήταν η καταστροφή που πάθαμε το Νοέμβριο του 1999. Όταν έγινε η ΕΛΕΠΑΠ, η Μητρόπολη μας παραχώρησε ως στέγη ένα ημιτελές κτίριο πίσω απ' το Γηροκομείο. Πήγαμε σ' αυτό το 1985 κάπου και αρχίσαμε να το διαμορφώνουμε όροφο προς όροφο, αποκλειστικά με δωρεές. Μάλιστα, το ισόγειο το φτιάξαμε με δωρεά 10 εκατ. δραχμών που μας πρόσφερε ένας άγνωστος πολίτης! Ακολούθησαν οι υπόλοιποι όροφοι με δωρεές απ' τα Ιδρύματα Μελά και Νιάρχου, από την Ευγενία Σιδόμπολα κ.α.. Όταν όμως ολοκληρώσαμε το κτίριο, γίνεται ένας σεισμός στην περιοχή, με αποτέλεσμα να παρουσιάσει αυτό πρόβλημα στατικής επάρκειας.

Την ίδια ώρα ο κ. Σπύρος Εργολάβος αρθρογραφούσε κατά των Αγαθοεργών και της ΕΛΕΠΑΠ για το γεγονός ότι στεγαζόμαστε σε κτίριο με στατικά προβλήματα. Έτσι δημιουργήθηκε ένα αρνητικό κλίμα και όταν ήρθαν για έλεγχο του κτιρίου, ενώ το πρόβλημα δεν ήταν τόσο σοβαρό, κανένας δεν αναλάμβανε την ευθύνη για να υπογράψει. Έτσι, ότι φτιάξαμε κατέρρευσε μία και καλή.

Πήγαμε λοιπόν σε ένα κτίριο κοντά στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου Κοπάνων και το 2008 μεταφερθήκαμε στο σημερινό πολύ ωραίο κτίριο της Νεοκαισάρειας.

- Τι όνειρα και στόχους έχετε για το μέλλον;

• Έχουμε έναν καινούριο και μεγάλο στόχο: Να φτιάξουμε Σπίτια Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με αναπηρία. Πρόκειται για πολύ σημαντικό έργο και θα είναι το πρώτο του είδους του που θα γίνει στην Ελλάδα. Τον περασμένο Αύγουστο πήραμε έγκριση σκοπιμότητας από το υπουργείο Υγείας, έχουμε καταθέσει στο Δήμο Ιωαννιτών το φάκελο για να βγάλουμε οικοδομική άδεια και προχωράμε ολοταχώς. Υπάρχει η δυνατότητα εξάλλου να ενταχθούμε στο ΕΣΠΑ για χρηματοδότηση.

- Σήμερα πόσα παιδιά περιθάλπει η ΕΛΕΠΑΠ;

• Σήμερα έρχονται στην ΕΛΕΠΑΠ, κάνουν θεραπεία και φεύγουν το απόγευμα περίπου 100 παιδιά. Όταν γίνουν τα Σπίτια θα μπορούμε να καλύψουμε τις ανάγκες σχεδόν 35 ατόμων, ενώ θα υπάρχει και κτίριο δημιουργικής απασχόλησης ατόμων με αναπηρία που θα καλύπτει τις ανάγκες όλου του Λεκανοπεδίου.

- Η σημερινή οικονομική κρίση πόσο σας έχει επηρεάσει;

• Η κρίση έχει επηρεάσει και εμάς, αλλά κυρίως τους γονείς που φέρνουν τα παιδιά τους στην ΕΛΕΠΑΠ από μακριά. Τα έξοδα της μετακίνησης έχουν γίνει πολύ μεγάλα για όσους έρχονται από την Πρέβεζα ή την Ηγουμενίτσα, οπότε περιορίζουν τις επισκέψεις. Εδώ έρχονται παιδιά απ' όλη την Ήπειρο, τα νησιά του Ιονίου και από την Δυτική Μακεδονία!⁵⁸

⁵⁸ . <http://www.proinoslogos.gr/contact/8368>

Μια κοινωνική δομή για άτομα με αναπηρίες

Μετά από τέσσερα χρόνια επίμονων προσπαθειών, η ΕΛΕΠΑΠ Ιωαννίνων μπορεί να χαμογελά πια: η Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης παίρνει τον δρόμο της.

Ο περιφερειάρχης Ηπείρου Αλέκος Καχριμάνης υπέγραψε την απόφαση έγκρισης της δημοπράτησης του έργου, που είναι ενταγμένο στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) με προϋπολογισμό 5,1 εκατ. ευρώ, έχοντας τη σύμφωνη γνώμη της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής της Περιφέρειας. Φορέας υλοποίησης του έργου είναι η Περιφέρεια Ηπείρου, μετά από προγραμματική σύμβαση που υπέγραψε με την ΕΛΕΠΑΠ η οποία δεν μπορεί να εκτελέσει μόνη της το έργο λόγω έλλειψης διαχειριστικής επάρκειας.

Η Στέγη αυτή αφορά επί της ουσίας σπίτια προστατευόμενης διαβίωσης για ενήλικα άτομα με αναπηρίες. Θα κατασκευαστούν συνολικά επτά σπίτια, που το καθένα θα φιλοξενεί 4 άτομα, στη Νεοκαισάρεια, όπου βρίσκεται σήμερα η ΕΛΕΠΑΠ. Εκτός από τα σπίτια, θα γίνουν μια κατοικία για βραχύβια παραμονή των ατόμων με αναπηρία και ένας κοινόχρηστος χώρος καθημερινής φροντίδας και απασχόλησης με γυμναστήριο, φυσιοθεραπεία, ιατρείο, εργαστήρια. Ο περιβάλλον χώρος προβλέπεται να δεντροφυτευτεί και να διαμορφωθεί κατάλληλα για τις υπαίθριες δραστηριότητες των ενοίκων, με χώρο αθλοπαιδιών και χώρους υπαίθριας απασχόλησης και αναψυχής.

Για την υλοποίηση αυτού του φιλόδοξου σχεδίου εκ μέρους της διοίκησης, χρειάστηκε να γίνουν πολλά βήματα. Το βασικό βήμα έγινε το 2010 όταν με απόφαση της τότε γενικής γραμματέα Περιφέρειας Ηπείρου Δήμητρας Γεωργακοπούλου-Μπάστα παραχωρήθηκαν στην ΕΛΕΠΑΠ 15 στρέμματα στη Νεοκαισάρεια. Στη συνέχεια, ακολούθησε η έναρξη του έργου στο ΕΣΠΑ, με την Περιφέρεια Ηπείρου να απλώνει χέρι βοήθειας. Στη διαδρομή έπρεπε να λυθούν όμως και πολεοδομικά ζητήματα που δεν επέτρεπαν να αναπτυχθεί η Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης όπως έπρεπε για να εξυπηρετείται ο σκοπός της. Τον Δεκέμβριο του 2012 με απόφαση του γενικού γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας Ηλία Θεοδορίδη χορηγήθηκαν παρεκκλίσεις ως προς τους όρους και τους περιορισμούς δόμησης στην περιοχή. Έτσι, αυξήθηκε το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης από 10% σε 12% ενώ επιτράπηκε η ανέγερση περισσότερων του ενός κτιρίων επί του γηπέδου.⁵⁹

5. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ ΤΟΥ Γ.Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ Γ. ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ.

Είναι ένα τμήμα με ιστορία 35 χρόνων και μακρά παράδοση στην εθελοντική αιμοδοσία.

Στη δεκαετία του 1980, μετά την κατάργηση των ιδιωτικών τραπεζών αίματος, όλο το προσωπικό της μονάδας έδωσε αγώνα για τη διάδοση της εθελοντικής μη αμειβόμενης αιμοδοσίας. Αποτέλεσμα του αγώνα αυτού (πρωτεργάτης ο διευθυντής Δημ. Αναστασόπουλος) ήταν η δημιουργία ενός μεγάλου αριθμού συλλόγων εθελοντών αιμοδοτών σε όλη την Ήπειρο. Σήμερα υπάρχουν 70 ενεργοί τέτοιοι σύλλογοι οι οποίοι αιμοτοδοτούν κατά μέσο όρο 2 φορές το χρόνο. Για παράδειγμα αναφέρουμε:

- Τον Αντιπαιδαγωγικό Σύλλογο Ιωαννίνων
- τον Πολιτιστικό Μορφωτικό Αιμοδοτικό Σύλλογο Κουτσελιού Ιωαννίνων

⁵⁹. Κώστας Αγόρης, *Πρωινός Λόγος Ιωαννίνων, Τρίτη 13 Αυγούστου 2013, Έτος 56, Αρ. Φύλλου 16093, σ. 1, 15.*

- Τον Σύλλογο Εθελοντών Αιμοδοτών και Δωρητών Οργάνων Ελεούσας
- Τον Σύλλογο εθελοντών αιμοδοτών Δήμου Ανατολής Ιωαννίνων
- Την Φοιτητική ομάδα εθελοντικής Αιμοδοσίας Παν/μίου Ιωαννίνων (Ίδρυση 1980)

Η αιμοδοσία για τον άγνωστο συνάνθρωπο είναι πράξη αγάπης και απόδειξη κοινωνικής ευαισθησίας και αλληλεγγύης.⁶⁰

Ανοιχτή Εθελοντική Αιμοδοσία της Φοιτητικής Ομάδας Εθελοντικής Αιμοδοσίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Σάββατο 23-11-2013

Ιωάννινα, 18/11/2013
 Φοιτητική Ομάδα Εθελοντικής
 Αιμοδοσίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
 ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ανοιχτή αιμοληγία από τη ΦΟΕΑ στη Λ.Α.Φ.Ι. το Σάββατο 23/11/13 και ώρα 10.00 – 14.00

Κάθε χρόνο η χώρα μας χρειάζεται περίπου 650 χιλιάδες μονάδες αίματος για επείγοντα ή τακτικά περιστατικά ασθενών που απαιτούν μετάγγιση. Δυστυχώς η προσφορά αίματος από συγγενείς ή εθελοντές αιμοδότες δεν είναι αρκετή για να καλύψει τις ανάγκες αυτές οι οποίες ολοένα και αυξάνονται, με αποτέλεσμα να αναγκαζόμαστε ως χώρα να δανειζόμαστε αίμα από τον Ελβετικό Ερυθρό Σταυρό, με μεγάλο κόστος για τη συντήρηση και τη μεταφορά προφανώς. Και εν καιρώ οικονομικής κρίσης, το πρόβλημα της έλλειψης αίματος γίνεται μεγαλύτερο, αφού οι αρμόδιες υπηρεσίες αδυνατούν να πληρώσουν το κόστος αυτό.

Κάπως έτσι, καταλήγουμε όλοι να ακούμε τελευταία για μεγάλη μείωση των μονάδων αίματος που θα παρέχει ο Ελβετικός Ερυθρός Σταυρός με αποτέλεσμα πολλές ομάδες πολυμεταγγιζόμενων ασθενών να αντιμετωπίσουν στο άμεσο μέλλον μεγάλο πρόβλημα έλλειψης αίματος.

Η Φοιτητική Ομάδα Εθελοντικής Αιμοδοσίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στα πλαίσια της προσπάθειάς της αφενός να ευαισθητοποιήσει το κοινό σχετικά με το ζήτημα της έλλειψης αίματος και αφετέρου να συμβάλλει στην κάλυψη μέρους των αναγκών των νοσοκομείων της περιοχής μας, διοργανώνει ανοιχτή εθελοντική αιμοδοσία στη Λέσχη Αξιωματικών Φρουράς Ιωαννίνων (Λ.Α.Φ.Ι.) το Σάββατο 23/11/2013 και ώρα 10.00 – 14.00 σε συνεργασία με το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων.

Καλούμε όλους τους κατοίκους των Ιωαννίνων να έρθουν να αιμοδοτήσουν βοηθώντας έτσι το έργο της Φ.Ο.Ε.Α. και των νοσοκομείων της πόλης μας και αποδεικνύοντας ότι το αίσθημα και η ανάγκη της εθελοντικής προσφοράς υπάρχει μέσα μας ακόμα, παρά τα προβλήματα της δύσκολης πια καθημερινότητας.⁶¹

«Η προσπάθεια μου να γίνω δωρητής οργάνων»

Φαίνεται πως οι διαδικασίες του Εθνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων μάλλον αποθαρρύνουν τους δυνητικούς δωρητές. Ένας αναγνώστης περιγράφει τη δική του εμπειρία. Τα στοιχεία του δεν επιθυμεί να δημοσιοποιηθούν, αλλά είναι φυσικά στη διάθεση της εφημερίδας.

«Αγαπητέ Η.Α.

Αφότου διάβασα τα δύο ρεπορτάζ της εφημερίδας σας για τις μεταμοσχεύσεις στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων αποφάσισα να γίνω κι εγώ δωρητής οργάνων. Θα σας διηγηθώ τα βήματά που ακολούθησα. Πληκτρολόγησα τις λέξεις «Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων (ΕΟΜ)» στο ίντερνετ. Μπήκα στην ιστοσελίδα και έστειλα ένα ηλεκτρονικό μήνυμα ρωτώντας αν μπορώ να υποβάλλω την αίτηση ηλεκτρονικά. Έστειλα το μήνυμα στις 15 Απριλίου. Έλαβα απάντηση στις 26 Απριλίου. Στο μεσοδιάστημα διάβασα καλύτερα τις οδηγίες και είδα ότι «η ηλεκτρονική υποβολή της δήλωσης δεν είναι εφικτή καθόσον δεν έχει νομική ισχύ η ηλεκτρονική υπογραφή με βάση την Αρχή Προστασίας Ευαίσθητων Προσωπικών Δεδομένων». Τηλεφώνησα λοιπόν στον Οργανισμό ρωτώντας αν μπορώ να στείλω την αίτησή μου με φαξ. Μία κυρία μου απάντησε ότι το φαξ που βλέπω δεν είναι το σωστό και μου έδωσε άλλον αριθμό. Πράγματι έστειλα το φαξ στις 15 Απριλίου στον σωστό αριθμό με τα στοιχεία μου. Κανείς δεν επικοινωνήσε μαζί μου (με φαξ, ταχυδρομείο, ή ηλεκτρονικά) για να επιβεβαιώσει την παραλαβή της αίτησης.

Μετά από δέκα μέρες τηλεφώνησα εκ νέου στον Οργανισμό για να ρωτήσω αν έχουν λάβει την αίτησή μου. Η υπάλληλος με ενημέρωσε ότι δεν έχει πρόσβαση στις αιτήσεις και έτσι δεν μπορεί να μου απαντήσει. Έψαξε όμως να βρει αν το όνομά μου έχει καταχωρηθεί στους δωρητές. Δεν το βρήκε. Μου ζήτησε να τηλεφωνήσω εκ νέου σε δεκαπέντε μέρες για να ρωτήσω τι γίνεται με την αίτησή μου.

⁶⁰ http://www.gni-hatzikosta.gr/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=260&Itemid=97&lang=el

⁶¹ <http://www.ioanninavoice.gr>

Θέλω να σας μεταφέρω την αίσθηση που αποκόμισα από την προσπάθεια μου να επικοινωνήσω με τον ΕΟΜ. Ήταν η ίδια ακριβώς με τη ΔΕΗ, τη ΔΕΥΑΙ ή άλλους δημόσιους οργανισμούς. Σε κάνουν να νιώθεις ότι όλα πρέπει να τα κάνεις εσύ: να ψάξεις τον σωστό αριθμό γιατί αυτός που βλέπεις είναι λάθος, να στείλεις την αίτηση, να τηλεφωνήσεις αν την είδανε, να ρωτήσεις δύο και τρεις φορές ποια είναι η τύχη της. Οποιοδήποτε εμπόδιο στη διαδικασία οφείλεις να το ξεπεράσεις με δικές σου ενέργειες. Εκείνοι μπορούν μόνο να απαντάνε, όταν οι απαντήσεις είναι εύκαιρες. Το αποτέλεσμα μετά από όλα αυτά; Σήμερα δεν γνωρίζω αν και πότε θα μου στείλουν την κάρτα δωρητή.

Όταν ένας άνθρωπος ζητά να κάνει μία δωρεά το μόνο που περιμένει είναι μία θερμή ανταπόκριση ή μια διαβεβαίωση ότι κάποιος ασχολείται με το αίτημα του. Πιστεύω ότι είναι υποχρέωση μου να είμαι δωρητής οργάνων και όχι επιλογή μου. Δεν νιώθω ότι κάνω χάρη σε κανέναν. Μόνο που δεν θέλω να νιώθω ότι εκείνοι κάνουν χάρη σε μένα. Τέλος θέλω να πω ότι όσα περιέγραφα σίγουρα δεν συνιστούν τον καλύτερο τρόπο για να βρει ο Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων του δωρητές που είναι πολύτιμοι». ⁶²

6. ΣΧΕΔΙΑ

Το Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας «Σχεδία», παρέχει δωρεάν υπηρεσίες πρόληψης και θεραπείας, με στόχο να ενισχυθεί η δυνατότητα του κάθε ατόμου να επιλέγει έναν τρόπο ζωής μακριά από εξαρτήσεις και προβληματικές συμπεριφορές. Το 2012, το κέντρο επισκέφθηκαν 110 χρήστες ουσιών, ήτοι 25 γυναίκες (22.7%) και 85 άνδρες (77.3%) και έγιναν 1.312 ατομικές συναντήσεις. Κύρια ουσία εξάρτησης ήταν η ηρωίνη, σε 97 άτομα (88.2%) και το χασίς σε 13 άτομα (11.8%). Από αυτούς, μέσα στο 2012 ολοκλήρωσαν το θεραπευτικό πρόγραμμα και βρίσκονται σε μεταθεραπευτική στήριξη οι 34 (30.9%), ενώ συνεχίζουν να βρίσκονται σε θεραπεία και να απέχουν για μεγάλο χρονικό διάστημα 22 (20%). Τέλος, διέκοψαν λόγω υποτροπής οι 8 (7.3%). Ακόμα, 46 άτομα επισκέφθηκαν ελάχιστες φορές το σταθμό και δεν εντάχθηκαν στο πρόγραμμα.

Παρεμβάσεις στα σχολεία

Ένα άλλο, πολύ σημαντικό κομμάτι της δράσης του κέντρου έχει να κάνει με την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας σε μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Έτσι, με την εποπτεία του Κέντρου, την περασμένη χρονιά υλοποιήθηκαν από εκπαιδευτικούς προγράμματα σε 15 γυμνάσια και 10 δημοτικά, προγράμματα τα οποία παρακολούθησαν 750 μαθητές. Για την υλοποίησή τους χρειάστηκαν 113 συναντήσεις εποπτείας των εκπαιδευτικών με την επιστημονική ομάδα της «Σχεδίας». Προηγήθηκαν εκπαιδευτικά σεμινάρια σε εκπαιδευτικούς. Συνολικά το 2012 έγιναν 13 εκπαιδευτικά σεμινάρια (3 σε νηπιαγωγούς, 8 σε εκπαιδευτικούς δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και 2 σε εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας) τα οποία παρακολούθησαν 390 εκπαιδευτικοί. Μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς θα πραγματοποιηθούν 6 τουλάχιστον ακόμη εκπαιδευτικά σεμινάρια τα οποία αναμένεται να παρακολουθήσουν 200 εκπαιδευτικοί. Στα σχολεία που δήλωσαν επιθυμία, έγιναν και μικρής διάρκειας παρεμβάσεις ανά τμήμα, από το επιστημονικό προσωπικό της «Σχεδίας». Συνολικά, έγιναν παρεμβάσεις σε 14 τμήματα 9 δημοτικών, σε 56 τμήματα 21 γυμνασίων και σε 10 τμήματα 6 λυκείων, τις οποίες παρακολούθησαν 1.210 μαθητές. Ειδικά στις παρεμβάσεις στα λύκεια, η συμβουλευτική απευθύνεται σε μαθητές και περιλαμβάνει ατομικές συναντήσεις με μαθητές, στο χώρο του σχολείου, σε εβδομαδιαία βάση. Παρέχεται μετά από αίτημα του διευθυντή και είναι απαραίτητη η συγκατάθεση των γονέων ή κηδεμόνων, με τους οποίους, αν χρειαστεί, υπάρχει επικοινωνία και συνεργασία. Το 2012 το κέντρο συνεργάστηκε με 13 σχολεία, έκανε 215 ατομικές συνεδρίες, 26 με εκπαιδευτικούς και 11 με γονείς.

Τα αιτήματα των μαθητών αφορούσαν σε άγχος, μελαγχολική διάθεση, έλλειψη επικοινωνίας στην οικογένεια, χαμηλή αυτοεκτίμηση, έλλειψη αυτοπεποίθησης, εξάρτηση από διαδίκτυο, χρήση ουσιών, κακοποίηση, δυσκολίες στις διαπροσωπικές σχέσεις, απώλεια και πένθος. Από την αξιολόγηση της παρέμβασης προκύπτει ότι οι μαθητές βελτιώνουν μέσω της συμβουλευτικής την εικόνα που έχουν για τον εαυτό τους, γίνονται πιο υπεύθυνοι και διαχειρίζονται αποτελεσματικότερα τα προβλήματά τους. Οι παρεμβάσεις της «Σχεδίας» στην εκπαίδευση δεν σταματούν εκεί, καθώς

⁶². <http://www.agon.gr/news/117/ARTICLE/11269/2011-04-27.html>

υλοποιεί ομάδες γονέων νηπιακής, παιδικής και εφηβικής ηλικίας. Το 2012 έγιναν 2 ομάδες γονέων, παιδικής και εφηβικής ηλικίας. Ολοκληρώθηκαν σε 7 δίωρες συναντήσεις και τα θέματα που αναπτύχθηκαν αφορούσαν την ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού, την επικοινωνία στην οικογένεια, τις σχέσεις ανάμεσα στα αδέρφια, την κατανόηση και έκφραση συναισθημάτων καθώς και τη διαχείριση δύσκολων καταστάσεων. Αυτό το διάστημα είναι σε εξέλιξη 3 ομάδες γονέων στις οποίες συμμετέχουν 40 γονείς. Ως το τέλος της χρονιάς θα υλοποιηθούν άλλες 6 ομάδες και θα συμμετέχουν περίπου 100 γονείς. Φέτος, η θέληση για συμμετοχή στις ομάδες, είναι μεγαλύτερη, όπως διαπιστώνει ο συμβουλευτικός σταθμός. Ενδεικτικό είναι ότι την περασμένη χρονιά έγιναν 15 ομιλίες σε γονείς με θέματα που αφορούσαν την εξάρτηση, την ενδοσχολική βία, την ασφαλή χρήση του διαδικτύου και το ρόλο της οικογένειας και του σχολείου στην πρόληψη και αντιμετώπιση προβληματικών συμπεριφορών. Μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς έχουν ήδη προγραμματιστεί 11 ακόμη ομιλίες σε γονείς.

Αντιμετώπιση εξαρτήσεων

Τέλος, το 2012 η «Σχεδιά», η οποία έχει επεκτείνει τη δραστηριότητά της στην αντιμετώπιση των εξαρτήσεων όπως ο τζόγος και το ίντερνετ, 96 νέα αιτήματα από άτομα και οικογένειες και πραγματοποιήθηκαν 272 συνεδρίες. Οι συναντήσεις που γίνονται έχουν, κατά βάση, συμβουλευτικό χαρακτήρα και είναι σε ατομικό επίπεδο.

Όσον αφορά το φύλο το 77% των προσερχόμενων ήταν γυναίκες και το 25% άνδρες. Στην πλειοψηφία τους οι ενδιαφερόμενοι ήταν μητέρες – γονείς, νεαροί ενήλικες και το 19% έφηβοι. Η μέση ηλικία είναι τα 33,5 έτη.⁶³

7. PAGURISTAS:

Αυτοσυστήνονται ως «Μια ανοιχτή ομάδα πολιτών που αγαπάμε τα Γιάννενα και πιστεύουμε ότι ο κάθε πολίτης ξεχωριστά, αλλά κι όλοι μαζί, μπορούμε να βρούμε κανάλια συμμετοχής και να παρέμβουμε με πράξεις στις υποθέσεις της πόλης μας».

Αναλαμβάνουν δράσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της πόλης. Πρόκειται για μια ζωντανή κοινότητα ενεργών κατοίκων που πιστεύει στην εθελοντική προσφορά και στη δύναμη της συμμετοχής και της δράσης.

Παρόμοιες κοινότητες πολιτών υπάρχουν και σε άλλες πόλεις;

Αθήνα: Atenistas

Θεσσαλονίκη: ThessAlonistas!

Πειραιάς: PireActive

Πάτρα: Patrinistas!

Ηράκλειο: Minoistas!

Μυτιλήνη: Aeolistas!

Μάλια: Sarpidonistas

Κομοτηνή: Komotinistas

Οι Paguristas καθάρισαν ένα μνημείο

Η εξώθυρα του αρχοντικού Ιωαννίδη, στη συμβολή των οδών Μιχαήλ Αγγέλου και Χαριλάου Τρικούπη, αποδεικνύει με την παρουσία της τις τελευταίες ημέρες τον λόγο για τον οποίο είναι διατηρητέο μνημείο. Ο καθαρισμός της εξώθυρας έγινε τον τελευταίο καιρό από τους Paguristas. Η εξώθυρα και η σκάλα είναι ό,τι διασώθηκε μετά την πυρκαγιά του 1977 στο αρχοντικό Ιωαννίδη.

Μέχρι πριν από δύο εβδομάδες, η εικόνα του μνημείου ήταν η γνωστή: αφίσες κολλημένες η μία πάνω στην άλλη, συνθήματα παντού, μουτζούρες, σκουπίδια στα σκαλοπάτια. Οι Paguristas αποφάσισαν να αναδείξουν αυτό το «κρυφό» μνημείο και να φροντίσουν το χώρο που το περιβάλλει. Καθάρισαν την εξώθυρα από τα συνθήματα, ξεκόλλησαν τις αφίσες, μάζεψαν τα σκουπίδια, φύτεψαν λουλούδια στα παρτέρια και τέλος τοποθέτησαν ένα μπάνερ με ενημερωτικά στοιχεία για το αρχοντικό Ιωαννίδη.

Ο πρώτος καθαρισμός έγινε στις 31 Μαρτίου –τότε τοποθετήθηκε και το μπάνερ. Δυστυχώς δεν πέρασαν λίγες μέρες, και καινούριες αφίσες άρχισαν να «κοσμούν» το διατηρητέο μνημείο. Επιπλέον, το μπάνερ εξαφανίστηκε. Το Σάββατο 7 Απριλίου, οι Paguristas τελείωσαν τον καθαρισμό και τοποθέτησαν νέο μπάνερ, με την ελπίδα ότι η καθαρή εικόνα της εξώθυρας θα διατηρηθεί. Σε

⁶³ . <http://kp-ioanninon.gr>

ανακοίνωσή τους αναφέρουν ότι ελπίζουν πως η φροντίδα για αυτό το μικρό αλλά ιδιαίτερο μνημείο στο κέντρο της πόλης θα σηματοδοτήσει το ενδιαφέρον όλων των πολιτών για τους δημόσιους χώρους. Οι Paguristas ευχαριστούν παράλληλα όσους πρόσφεραν τα υλικά για τον καθαρισμό του μνημείου και τη φύτευση των λουλουδιών (Γ. Παπαχρήστος και Αθ. Νούσιας τα λουλούδια, Π. Καρράς τα διαλυτικά χρωμάτων, εταιρία Nouoglantz), αλλά και τα καταστήματα της γειτονιάς για τη συμβολή τους.⁶⁴

Νέα καμπάνια από τους Paguristas

**«Όταν πίνεις μην οδηγείς, αλλά γύρνα στο σπίτι σου με ένα ταξί»
Αυτοκόλλητα με το μήνυμα σε ταξί των Ιωαννίνων**

«Έχεις πει; Γύρνα σπίτι με ταξί». Αυτό είναι το σύνθημα της νέας καμπάνιας που ανέλαβαν να υλοποιήσουν οι Paguristas σε συνεργασία με το Σύνδεσμο Εργαζομένων – Ιδιοκτητών Ταξί Νομού Ιωαννίνων, σε μια προσπάθεια να αποτρέψουν την οδήγηση μετά την κατανάλωση αλκοόλ.

Από το απόγευμα της Τρίτης, δεκάδες οχήματα ταξί της πόλης έχουν κολλημένο σε εμφανή σημεία ένα αυτοκόλλητο –προσφορά της ecobags- με το συγκεκριμένο μήνυμα (φωτό), καθώς τα μέλη των Paguristas βρέθηκαν σε πολλές πιάτσες ταξί, με την πρωτοβουλία να τυγχάνει της θερμής

⁶⁴. <http://www.ioanninapress.gr/prospatheia-anadeixis-mnimeion-tiw-polis-apo-pagouristas/>

ανταπόκρισης από τους οδηγούς, οι οποίοι από την πλευρά τους θέλουν να συμβάλουν στην κίνηση με ασφάλεια στους δρόμους και στον περιορισμό των τροχαίων ατυχημάτων.

Στην πιάτσα ταξί

Η αρχή έγινε από την πιάτσα των ταξί απέναντι από το Δικαστικό Μέγαρο, όπου βρέθηκε και ο πρόεδρος του Συνδέσμου Εργαζομένων – Ιδιοκτητών Ταξί Νομού Ιωαννίνων Μιχάλης Ψήνας, ο οποίος σε δηλώσεις του τόνισε ότι «είναι αυτονόητο ότι αλκοόλ και οδήγηση δεν συμβαδίζουν. Και δικός μας στόχος είναι να αποτρέψουμε να χάνονται ζωές στους δρόμους και όλοι να επιστρέφουν ασφαλείς στα σπίτια τους».

Εκ μέρους των *Paguristas* ο Γιάννης Τσατσούλης σημείωσε πως «τα τελευταία πενήντα χρόνια έχουν χαθεί 120.000 ζωές στους ελληνικούς δρόμους και υπάρχουν ακόμη δύο εκατομμύρια τραυματίες. Πρέπει να αλλάξουμε νοοτροπία και συνήθειες. Είμαστε λίγοι για να χανόμαστε στους δρόμους. Εφόσον κάποιος έχει πει, δε χρειάζεται να οδηγήσει και υπάρχει ο εναλλακτικός τρόπος να επιστρέψει σπίτι του με ταξί».⁶⁵

Με δράσεις που έκαναν στο Νησί...

**Γιαννιώτες εθελοντές έστειλαν μήνυμα κοινωνικής προσφοράς
«Όλοι μαζί μπορούμε», είπαν *Paguristas*, *Σαμαρείτες* και «μάστορες»**

• Εντυχώς που υπάρχει και ο εθελοντισμός σ' αυτή την περίοδο της κρίσης την οποία διανύουμε, για να καλύπτει τα «κενά» που πολύ συχνά αδυνατεί να αντιμετωπίσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση και οι αρμόδιοι φορείς της!

Έχει αποδειχθεί, εξάλλου, αρκετές φορές στο πρόσφατο παρελθόν ότι με στοχευόμενες δράσεις και με τη συμβολή συλλόγων, ομάδων και πολιτών, μπορούν να γίνουν μικρά «θαύματα» που να μας κάνουν όλους περήφανους.

Τελευταίο παράδειγμα εθελοντικής προσφοράς προς την τοπική κοινωνία η δράση που από κοινού υλοποίησαν στο Νησί τρεις Γιαννιώτικες ομάδες, γνωστές για τις παρεμβάσεις τους οι οποίες έχουν στόχο την βελτίωση της ποιότητας ζωής στην πόλη μας. Ο λόγος για τους *Paguristas*, τους Εθελοντές *Σαμαρείτες* του Ερυθρού Σταυρού Ιωαννίνων, αλλά και εργαζόμενους του καταστήματος «*Praktiker* Ιωαννίνων», που είναι εθελοντές του θεσμού «οι μάστορες της πόλης μας».

Συντήρησαν στο Νησί!

Την Κυριακή το απόγευμα τα μέλη των τριών ομάδων από κοινού με κατοίκους του Νησιού, κυρίως παιδιά κι εφήβους και την Τοπική Ενότητα και με την υποστήριξη του «*Praktiker*» σε υλικά και εργαλεία, ανέλαβαν να συντηρήσουν την παιδική χαρά του οικισμού, αλλά και τους περιβάλλοντες

⁶⁵. <http://www.proinoslogos.gr/component/content/article/13-2010-04-29-14-15-28/20974-1-----r>

χώρους του Νηπιαγωγείου και του Μουσείου που διατηρεί στο Νησί ο Φορέας Διαχείρισης της Παμβώτιδας.

«Όλοι μαζί μπορούμε...»

Οι εθελοντές και οι κάτοικοι εκτέλεσαν ξυλουργικές εργασίες, βαψίματα, μικροεπισκευές, προχώρησαν σε κοπή των αγριόχορτων και σε περιποίηση του πρασίνου. Στη δράση συμμετείχαν περισσότερα από 70 άτομα, δίνοντας στην τοπική κοινότητα της Νήσου, αλλά και σε όλους τους συμπολίτες των Ιωαννίνων, ένα σαφές μήνυμα. Ότι δηλαδή ο δημόσιος χώρος είναι δικός μας χώρος και με ελάχιστη προσπάθεια από όλους μας, μπορούμε να τον βελτιώσουμε και να τον διατηρήσουμε ασφαλή, καθαρό και περιποιημένο για να τον χαίρονται, τα παιδιά, οι κάτοικοι και οι επισκέπτες του τόπου μας!⁶⁶

**Ένα πυκνό... δίχτυ απλώνεται στην Ήπειρο
Ο εθελοντισμός «μετράει» στην εποχή της οικονομικής κρίσης!
Τιμήθηκαν χθες από την Περιφέρεια όσοι προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο**

• Σε εποχές τόσο δύσκολες σαν αυτή που διανύουμε, όπου, ως γνωστόν, λεφτά δεν υπάρχουν, ο εθελοντισμός αποκτά ιδιαίτερη σημασία και βαρύτητα, καθώς βοηθάει αποφασιστικά στην υλοποίηση δράσεων κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής.

Θετικό λοιπόν είναι το γεγονός ότι σ' ολόκληρη την Ήπειρο αναπτύσσεται τελευταία ένα μεγάλο δίκτυο από εθελοντές που διαθέτουν το χρόνο, τα χρήματα και γενικά τις δυνάμεις τους για το καλό του κοινωνικού συνόλου. Βέβαια, έχουμε ακόμη δρόμο μπροστά μας μέχρι να φτάσουμε στον τομέα αυτό το επίπεδο χωρών όπως η Γερμανία, όπου οι εθελοντές αποτελούν σήμερα το ένα τρίτο του δυναμικού που στελεχώνει κρατικές δομές και άλλες υπηρεσίες, όπως χαρακτηριστικά ανέφερε χθες ο Περιφερειάρχης Αλέκος Καχριμάνης, κατά την τιμητική εκδήλωση στην Περιφέρεια που ήταν αφιερωμένη στους εθελοντές της περιοχής μας.

Ο Αλέκος Καχριμάνης

«Ο καθένας από σας με τη δύναμη που έχει, από όποιο πόστο και αν βρίσκεται, προσφέρει στο συνάνθρωπό του στην εποχή της οικονομικής κρίσης, αλλά και της κρίσης των αξιών. Συγχαρητήρια σε όλους», είπε ο κ. Καχριμάνης ανοίγοντας την εκδήλωση, η οποία πραγματοποιήθηκε με αφορμή την χθεσινή Παγκόσμια Ημέρα Εθελοντισμού. Και είναι γεγονός ότι η πρωτοβουλία της Περιφέρειας να γιορτάσει την Ημέρα αυτή τιμώντας τους ντόπιους εθελοντές έπιασε τόπο, αφού μ' αυτό το συμβολικό έστω τρόπο αναγνωρίστηκε η προσφορά τους στην κοινωνία μας!

Μήνυμα προσφοράς

Οι απονομές των τιμητικών διακρίσεων έγιναν από τον Περιφερειάρχη, τους θεματικούς Αντιπεριφερειάρχες Γιάννη Καραμπίνα, Παντελή Κολόκα, και Οδυσσέα Πότση, καθώς και την περιφερειακή σύμβουλο Μαρία Τσολάκη. Παραλαμβάνοντας τα αναμνηστικά τους διπλώματα οι εκπρόσωποι των φορέων, συλλόγων και ομάδων που τιμήθηκαν έδωσαν καθένας με το δικό του ιδιαίτερο τρόπο το μήνυμα του εθελοντισμού και της προσφοράς, χωρίς μάλιστα να λείπουν και κάποιες αιχμές για το πώς αντιμετωπίζει συχνά η ίδια η κοινωνία τους εθελοντές!

Στην χθεσινή εκδήλωση τιμήθηκε καταρχήν ο Όμιλος ANTI στο πρόσωπο της Μαρί Κυριακού για το φιλανθρωπικό της έργο. Η ίδια πάντως δεν παραβρέθηκε όπως ήταν προγραμματισμένο, επικαλούμενη λόγους υγείας. Επίσης τιμήθηκαν οι Ενορίες Περιβλέπτου, Αγίου Νικολάου Αγοράς και Αγίου Νικολάου Κοπάνων για τα συσσίτια που προσφέρουν και τις κοινωνικές τους δράσεις, η ΕΛΕΠΑΠ Ιωαννίνων, οι Εθελοντές Κοινωνικής Πρόνοιας του Ερυθρού Σταυρού, τα Σώματα Σαμαρειτών, Διασωστών, Ναυαγασωστών και Νοσηλευτών του Ε.Ε.Σ., οι Σύλλογοι Εθελοντών Αιμοδοτών και Δωρητών Οργάνων Ελευσας και Ανατολής, ο Μορφωτικός και Πολιτιστικός Σύλλογος «Το Άνθος» της Μονής Δουραχάνης, η Τοπική Εφορεία του Σώματος Ελλήνων Προσκόπων, το τοπικό Σώμα του Ελληνικού Οδηγισμού, ο Ροταριανός Όμιλος Ιωαννίνων, ο Σοροπτιμιστικός Όμιλος «Διώνη», η Λέσχη Λάιους Ιωαννίνων «Σελλοί», η εθελοντική Ομάδα Πολιτών «Paguristas», η Ένωση Ραδιοερασιτεχνών Ιωαννίνων, οι Σύλλογοι Φροντιστηρίων Μέσης Εκπαίδευσης και Κέντρων Ξένων Γλωσσών Ιωαννίνων για τα δωρεάν μαθήματα σε παιδιά μειονεκτούντων οικογενειών, η ομάδα εθελοντών καθηγητών που προσφέρει μαθήματα στο Κέντρο Παιδικής Μέριμνας Θηλέων Ιωαννίνων και η εταιρία ηλεκτρικών ειδών «Παπαδόπουλος Ζώης» για τη συλλογή ειδών πρώτης ανάγκης.

Μνεία σ' όσους βοηθούν

Στη σημασία που έχει ο εθελοντισμός στις μέρες μας αναφέρθηκε ο θεματικός Αντιπεριφερειάρχης Παντελής Κολόκας, συγχαίροντας παράλληλα όσους διαθέτουν χρόνο και κόπο για να βοηθήσουν συνανθρώπους μας που έχουν ανάγκη.

Κλείνοντας την εκδήλωση ο Αντιπεριφερειάρχης Οδυσσέας Πότσης, αρμόδιος για θέματα Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, σημείωσε με έμφαση ότι μέσα από την χθεσινή εκδήλωση απονεμήθηκε εύφημος

⁶⁶. Κώστας Αγόρης, <http://www.proinoslogos.gr/component/content/article/13-2010-04-29-14-15-28/19415-2013-07-02-08-54-33>

μνεία σε όλους όσοι προσφέρουν σήμερα στο κοινωνικό σύνολο. Ανέφερε τον ανώνυμο εθελοντή, την Ηπειρωτική ευεργεσία, τους εθελοντές καθηγητές για το νέο πρόγραμμα ενισχυτικής διδασκαλίας, τους δεκάδες εθελοντικούς συλλόγους αιμοδοσίας, τους εθελοντές Μητρώου Πολιτικής Προστασίας, τους συλλόγους ατόμων με αναπηρία, τα αθλητικά σωματεία, τους συλλόγους και τις αδελφότητες Ηπειρωτών, το Ίδρυμα Βορειοηπειρωτικών Ερευνών, την ΕΗΜ, την Αντικαρκινική Εταιρεία, τη Χ.Ε.Ν., τον Όμιλο Inner Wheel.

Ο κ. Πότσης έκανε επίσης αναφορά σε όλους όσοι συμβάλλουν στην υλοποίηση της πρωτοβουλίας συγκέντρωσης τροφίμων, ειδών υγιεινής και χαρτικών του δικτύου κοινωνικής αλληλεγγύης της Περιφέρειας.⁶⁷

⁶⁷. <http://www.proinoslogos.gr/component/content/article/13-2010-04-29-14-15-28/15682---lr----->

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι δράσεις του σχολείου μας

α) Ομάδα μαθητών του ΓΕΕΛ Βελλάς στο πλαίσιο της ερευνητικής τους εργασίας με θέμα «Εθελοντισμός: Ένα μήνυμα ανθρωπισμού» με την καθοδήγηση των καθηγητριών Θεοδοσίου Αντωνίας και Σεργίου Θεανώς πήραν μαθήματα εθελοντικής προσφοράς συμμετέχοντας με τους *Paguristas* στην προετοιμασία του κτιρίου που θα στεγάσει τα παιδιά της «Κιβωτού» στην Πωγωνιανή το Σάββατο στις 7-12-13.

Μ' αυτόν τον τρόπο απέδειξαν οι μαθητές ότι η εθελοντική και ανθρωπιστική συνείδηση δε καλλιεργείται μόνο θεωρητικά αλλά πραγματώνεται ουσιαστικά μέσα από παρόμοιες δράσεις.

Η Πωγωνιανή προετοιμάζεται για τα παιδιά της «Κιβωτού» Παρέμβαση των «Paguristas» στο κτίριο που θα τα στεγάσει

• Με εντατικούς ρυθμούς συνεχίζονται στην ακριτική Πωγωνιανή οι προετοιμασίες ενόψει έλευσης των πρώτων παιδιών της «Κιβωτού του Κόσμου» που θα βρουν μια φιλόξενη και στοργική στέγη στις ανακατασκευασμένες κτιριακές εγκαταστάσεις των πρώην Σχολών Λάτση.

Λίγες μόλις ημέρες πριν καταφθάσουν στην Πωγωνιανή τα πρώτα 35 περίπου παιδιά, πολύτιμη παρέμβαση στο κτιριακό συγκρότημα όπου θα εγκατασταθούν έκαναν οι «Paguristas». Μέλη της Γιαννιώτικης εθελοντικής ομάδας ηλικίας από 7 έως 80 ετών (!), βρέθηκαν το Σάββατο σ' αυτήν και καθάρισαν τους χώρους μέσα και έξω από το κτίριο το οποίο θα στεγάσει τα παιδιά του πατρός Αντώνιου Παπανικολάου και της «Κιβωτού» του, ενώ ανανέωσαν το ραντεβού τους, ώστε πολύ σύντομα να κάνουν μία δεύτερη εξόρμηση για να ολοκληρωθεί η πρωτοβουλία που ανέλαβαν.

Έτοιμοι οι κοιτώνες

Στα κτίρια που θα στεγάσουν τα παιδιά της «Κιβωτού» οι κοιτώνες, έχουν εξοπλιστεί, ενώ με γοργούς ρυθμούς προχωρούν οι εργασίες (ελαιοχρωματισμοί κλπ.) για να είναι όλα έτοιμα για την υποδοχή τους.

Μαζί με τους «Paguristas» το Σάββατο ήταν και μια αντιπροσωπευτική ομάδα από το Γενικό Εκκλησιαστικό Λύκειο της Βελλάς αποτελούμενη από τους μαθητές Λεωνίδα Σιόντη, Αλέξανδρο Μάστορα, Αντώνη Σιόντη και τις εκπαιδευτικούς τους Αντωνία Θεοδοσίου και Θεανώ Σεργίου που συμμετέχοντας στη δράση, βίωσαν στην πράξη την έννοια του εθελοντισμού!

Η υπεύθυνη της «Κιβωτού»

Τους εθελοντές των «Paguristas» και την ομάδα του Λυκείου Βελλάς υποδέχθηκε στις πρώην Σχολές Λάτση στην Πωγωνιανή η υπεύθυνη της «Κιβωτού» Αντυ Θεοδωρακοπούλου, η οποία, αφού τους ευχαρίστησε για την πρωτοβουλία, τους ξενάγησε στα κτίρια που θα στεγάσουν τα παιδιά και τους μίλησε για το ιστορικό της «Κιβωτού» και την αναγκαιότητα που υπάρχει ώστε να βοηθηθεί όσο γίνεται περισσότερο αυτό το εγχείρημα, το οποίο είναι πολύ σημαντικό για την περιοχή μας.

Πάντως, φορείς και πολίτες της Πωγωνιανής και της ευρύτερης περιοχής έχουν από καιρό αγκαλιάσει την προσπάθεια και συμβάλουν καθένας όπως μπορεί για την επιτυχία της.⁶⁸

⁶⁸. <http://www.proinoslogos.gr/component/content/article/13-2010-04-29-14-15-28/22354--lr>

Οι μαθητές και οι καθηγήτριες του σχολείου μας «εν δράσει». Φωτογραφίες από τη συμμετοχή μας στην προετοιμασία του κτιρίου της «Κιβωτού του Κόσμου»

β) Για δεύτερη φορά ομάδα μαθητών του ΓΕΕΑ Βελλάς έδωσε το «παρών» στην προετοιμασία της «Κιβωτού». Οι εργασίες συνεχίζονται πυρετωδώς για την υποδοχή και φιλοξενία των πρώτων παιδιών ενόψει των Χριστουγέννων.

Βρέθηκαν και πάλι χθες στην Πωγωνιανή

Δεύτερη εξόρμηση των Paguristas για την «Κιβωτό του Κόσμου»

Πολύτιμη η παρέμβασή τους, μαζί με ομάδα από το Εκκλησιαστικό Λύκειο Βελλάς

• Πιστοί στο ραντεβού τους και χθες ήταν οι Paguristas, οι οποίοι έδωσαν για δεύτερη συνεχόμενη φορά το «παρών» στην ακριτική Πωγωνιανή, προκειμένου να συμβάλλουν στην προετοιμασία του κτιρίου των πρώην Σχολών Λάτση, που σε λίγες μέρες θα υποδεχθεί τα πρώτα παιδιά από την «Κιβωτό του Κόσμου».

Μέλη της Γιαννιώτικης εθελοντικής ομάδας, μαζί με μια ακόμη ομάδα από το Γενικό Εκκλησιαστικό Λύκειο της Βελλάς συνέχισαν το έργο που άφησαν την περασμένη εβδομάδα, παρεμβαίνοντας σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους του τεράστιου κτιρίου, το οποίο σιγά σιγά αποκτά νέα μορφή και καθαρίζεται.

Οι εργασίες προχωρούν με γοργούς ρυθμούς, ενώ υπ' αμμόν βρίσκεται και η υπεύθυνη της «Κιβωτού» Άντυ Θεοδωρακοπούλου, η οποία, δεν έκρυψε την ικανοποίησή της για το ενδιαφέρον που δείχνουν για την «Κιβωτό», όχι μόνο εθελοντικές ομάδες, αλλά και μεμονωμένα άτομα, τα οποία με κάθε τρόπο εκφράζουν την συμπάραστασή τους.

γ) Το Γενικό Εκκλησιαστικό Λύκειο Βελλάς συμμετέχει στην εθελοντική καμπάνια περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης «Let's do it Greece». Σκοπός της καμπάνιας είναι μέσα σε μια μέρα, στις 6 Απριλίου, να συντονιστούμε ταυτόχρονα σε ολόκληρη την Ελλάδα, πραγματοποιώντας εθελοντικές δράσεις καθαρισμού, εξωραϊσμού και αισθητικής αναβάθμισης σε κάθε γωνιά της χώρας.

Η δική μας ομάδα ξεκίνησε δυναμικά τις προετοιμασίες. Ραντεβού στις 6 Απριλίου!

2) Οι συνεντεύξεις που πήραν οι μαθητές

α) Η συνέντευξη που παραχώρησε ο Θ. Τσίγκος, μέλος της εθελοντικής οργάνωσης Let's do it Greece, στους μαθητές:

- **Κύριε Τσίγκο, ποια είναι η εθελοντική οργάνωση στην οποία συμμετέχετε;**
- Η εθελοντική οργάνωση ονομάζεται Let's do it Greece. Ξεκίνησε από 5 φίλους στην Εσθονία που αναζητούσαν τρόπους να γεμίσουν τον ελεύθερο χρόνο τους. Ξεκίνησαν από τον καθαρισμό της αυλής και της γειτονιάς τους και σταδιακά η κίνηση αυτή διαδόθηκε στη χώρα τους αλλά και σε παγκόσμια κλίμακα.
- **Ποιοι είναι οι τομείς δράσης της οργάνωσης;**
- Οι δράσεις μας είναι περιβαλλοντικές. Θάλασσες, ακτές, δάση, περιοχές ειδικότερα που έχουν υποστεί ρύπανση από σκουπίδια.
- **Ποια τα κίνητρό σας για να συμμετάσχετε στην οργάνωση αυτή;**
- Η περιβαλλοντική, οικολογική συνείδηση. Επίσης η συμμετοχή σ' αυτό το πρόγραμμα μου έδωσε την ευκαιρία να κάνω πολλά ταξίδια στην Ευρώπη, να γνωρίσω και να συνεργαστώ με πολλούς ανθρώπους με αρκετούς απ' τους οποίους έχω αναπτύξει γερούς δεσμούς φιλίας.
- **Υπάρχουν αρνητικές εμπειρίες που ανέστειλαν την επιθυμία σας για περαιτέρω συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις;**
- Η αδιαφορία των κατοίκων σε μια οργανωμένη καμπάνια για τον καθαρισμό της περιοχής τους. Συγκεκριμένα, ενώ είχα προσκαλέσει μια ομάδα φίλων-εθελοντών από το εξωτερικό για να ενισχύσουν και να συμμετάσχουν σ' αυτή την προσπάθεια, βρέθηκα την καθορισμένη μέρα

εγώ, οι φίλοι μου εθελοντές και ο αντιδήμαρχος της περιοχής. Ταυτόχρονα άλλοι από τους περαστικούς μάς κοιτούσαν έκπληκτοι, ενώ είχε προηγηθεί ενημέρωση, ενώ κάποιοι μάς χαρακτήρισαν γραφικούς!

- **Μιλάτε στον κοινωνικό σας κύκλο γι' αυτή τη δραστηριότητά σας; Παροτρύνετε άτομα του στενού σας κύκλου να συμμετάσχουν στις δράσεις της οργάνωσής σας;**
- Θεωρώ ότι κανείς δεν γίνεται εθελοντής αν δεν το επιθυμεί ο ίδιος. Θα πρέπει να υπάρχει μέσα του η διάθεση της προσφοράς προς τον άλλον. Π.χ. ο αδερφός μου δεν έχει παραδειγματιστεί καθόλου από τις δικές μου δράσεις.
- **Κλείνοντας, κύριε Τσίγκο, με ποιον τρόπο θα προσπαθούσατε να ευαισθητοποιήσετε και να ενεργοποιήσετε εμάς, τους μαθητές;**
- Να μην αντιμετωπίζετε τις δράσεις με καταναγκασμό κι αμφισβήτηση. Συνήθως οι περιβαλλοντικές δράσεις παίρνουν το χαρακτήρα εκδρομής. Αφού ολοκληρώσουμε το έργο μας στη συνέχεια διασκεδάζουμε κάνοντας πικνικ, παίζοντας ομαδικά παιχνίδια κι απολαμβάνοντας το τοπίο...

β) Η συνέντευξη που έδωσε η κ. Θεανώ Σεργίου, φιλόλογος στο ΓΕΛ Βελλάς, στους μαθητές:

- **Κυρία Σεργίου συμμετέχετε σε κάποια εθελοντική οργάνωση;**
- Δεν είμαι μέλος κάποιας εθελοντικής οργάνωσης, αλλά είμαι εθελόντρια αιμοδότρια.
- **Μιλάτε στον κοινωνικό σας κύκλο γι' αυτή τη δραστηριότητά σας; Παροτρύνετε άτομα του στενού σας κύκλου να γίνουν αιμοδότες;**
- Σε συζητήσεις που κάνω με άτομα στου στενού μου κύκλου διαπιστώνω ότι κι άλλα άτομα θα ήθελαν να προσφέρουν αίμα αλλά αδυνατούν είτε για λόγους υγείας είτε από φόβο.
- **Ποια ήταν τα κίνητρά σας για εθελοντική αιμοδοσία;**
- Βασικό μου κίνητρο είναι η **ενσυναίσθηση**, να προσπαθείς δηλαδή να μπεις στη θέση του άλλου...
- **Κυρία Σεργίου, με ποιον τρόπο θα προσπαθούσατε να ευαισθητοποιήσετε και να ενεργοποιήσετε εμάς, τους μαθητές;**
- Το βασικό μου επιχείρημα είναι ότι αν οι ίδιοι χρειαστείτε άμεσα αίμα ή κάποιος συγγενής σας έχειτε προτεραιότητα από την τράπεζα αίματος. Να σας φέρω το προσωπικό μου παράδειγμα. Όταν ένα συγγενικό μου πρόσωπο χρειάστηκε μεγάλη ποσότητα αίματος για μια χειρουργική επέμβαση και δεν μπορούσε να βρει από το συγγενικό και φιλικό περιβάλλον, συνειδητοποίησα την αναγκαιότητα και τη σπουδαιότητα της εθελοντικής αιμοδοσίας, επειδή άνθρωποι άγνωστοι βοήθησαν δίνοντας το αίμα τους. Από την άλλη πλευρά αναγνώρισα και τη σημασία τού να έχεις και τη δική σου διαθέσιμη ποσότητα σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη.

γ) Συνέντευξη των μαθητών από τα μέλη της τοπικής οργάνωσης Paguristas

- **Για ποιον λόγο ονομάσατε την ομάδα σας Paguristas;**
- Παραμονές Χριστουγέννων άκουσα σ' έναν ραδιοφωνικό σταθμό τον Τάσο Χαλκιάπουλο, ιδρυτή των Athenistas, να παροτρύνει τον κόσμο να φέρουν γλυκά σε μια συγκεκριμένη πλατεία και να κερνούν τους περαστικούς. Η ιδέα της προσφοράς με συγκίνησε πάρα πολύ και έτσι γεννήθηκε και στα Γιάννενα μία ανάλογη ομάδα. Η κατάληξη –ίστας είναι εμπνευσμένη από τα επαναστατικά κινήματα της Λατινικής Αμερικής.
- **Πότε δημιουργήθηκε η ομάδα σας και από πόσο μέλη αποτελείται;**
- Περίπου πριν από πέντε χρόνια. Τα ενεργά μέλη της ομάδας είναι περίπου είκοσι, αυτά που οργανώνουν τις δράσεις, αλλά σε ευρύτερη κλίμακα συγκεντρώνουμε περίπου 750 άτομα.
- **Ποιος είναι ο επικεφαλής της ομάδας;**
- Η πρωτοτυπία μας είναι ότι δεν υπάρχει κάποιος επικεφαλής, ούτε καν διοικητικό συμβούλιο. Σε κάθε δράση ορίζουμε έναν υπεύθυνο για τον συντονισμό των ενεργειών.
- **Ποιοι είναι οι τομείς δράσης;**
- Η πρώτη μας δράση έγινε για τη συγκέντρωση ρούχων για άπορους. Η ανταπόκριση του κόσμου ήταν συγκινητική. Μέσα σε λίγες μέρες συγκεντρώσαμε πέντε φορτο-ταξί ρούχα και τα παραδώσαμε στον Ερυθρό Σταυρό, ο οποίος και ανέλαβε τη διανομή. Πολλές φορές έχουμε ασχοληθεί με τον καθαρισμό και τον εξωραϊσμό της πόλης, έχουμε αναδείξει μνημεία, έχουμε καθαρίσει πινακίδες στους δρόμους, έχουμε αναμορφώσει παιδικές χαρές, έχουμε συγκεντρώσει βιβλία για τα άρρωστα παιδιά στο νοσοκομείο και τελευταία οι δράσεις μας επικεντρώνονται στα παιδιά της «Κιβωτού του Κόσμου» στην Πωγωνιανή.

- **Ποια είναι η αντίδραση του κοινωνικού σας περιγύρου;**
- Όπως σας είπα η ανταπόκριση του κόσμου άλλοτε είναι συγκινητική και μας εκπλήσσει ευχάριστα και άλλοτε και μας αντιμετωπίζουν με χιούμορ. Για παράδειγμα έχουμε δεχτεί τηλεφωνήματα από κάποιους που μάς ζητούν να πάμε να καθαρίσουμε την αυλή του σπιτιού τους! Η απάντησή μας είναι ότι δεν είμαστε συνεργείο καθαρισμού!
- **Υπάρχει προκατάληψη ή καχυποψία για τα εθελοντικά σας κίνητρα;**
- Επειδή κάποιο από τα μέλη μας στις προηγούμενες βουλευτικές εκλογές έβαλε υποψηφιότητα θεωρήθηκε από κάποιους ότι «χρωματίζεται» όλη η ομάδα από τις πολιτικές πεποιθήσεις του συγκεκριμένου ατόμου. Εμείς δηλώνουμε ότι είμαστε μία ανοιχτή ομάδα που πιστεύουμε σ' αυτό που κάνουμε και δεν κρύβεται τίποτε πίσω από αυτό. Ίσως και η δημόσια προβολή των δράσεών μας να αντιμετωπίζεται από κάποιους με καχυποψία. Ωστόσο είναι απαραίτητη για την κινητοποίηση και τη συμμετοχή του κόσμου σ' αυτές.

Τα μέλη της οργάνωσης Paguristas Π. Χήτας και Ε. Σωτηριάδου με τους μαθητές της Β' Λυκείου

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. *Διδάσκοντας τον Εθελοντισμό*, Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, Αθήνα 2012, σ. 18.
2. Περικλής Βασιλόπουλος, περιοδικό Κοινωνία των Πολιτών, τεύχος 12.
3. Χρήστος Τσέτσης, *Προσκοπισμός-Οδηγισμός Ιωαννίνων*, Γιάννινα 2010
4. Χρήστος Τσέτσης, *Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός*, Περιφερειακό Τμήμα Ιωαννίνων, 100 χρόνια, Γιάννινα 2011.
5. Εφημερίδα *Πρωινός Λόγος*, ιδιοκτησίας Ι.&Ε. Κουτσογιάννου, Ιωάννινα
6. Εφημερίδα *Ηπειρωτικός Αγών*, *Καθημερινή Εφημερίδα της Ηπείρου*, ιδρυτής Ευθ. Τζάλλας, Ιωάννινα.
<http://www.qualitynet.gr/mko>
<http://www.sep.org.gr>
<http://www.seo.gr>
<http://www.unesco-hellas.gr>
http://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=26777
<http://mdmgreece.gr/>
<http://www.msf.gr/about-us>
<http://www.hamogelo.gr/42.1/Poioi-eimaste>
<http://www.amnesty.org/en/who-we-are/history>
<http://www.unicef.gr/histor.php>
<http://www.greenpeace.org/greece/el/>
<http://www.actionaid.gr/ActionAidWorld>
<http://www.wwf.gr/wwf-history>
<http://www.arcturos.gr/el/index.php?option=content&perform=view&id=63>
<http://www.e-thelontis.gr>
<http://www.samarites.gr/>
<http://www.elepap.gr>
<http://www.unicef.gr/>
<http://www.anixtiagkalia.gr/>
<http://www.kethea-strofi.gr/>
<http://www.sos-villages.gr/>
<http://www.mazigiatopaidi.gr/main.php>
<http://www.iliahtida.gr/>
<http://www.hamogelo.gr>
<http://www.elpida.org/>
<http://www.makeawish.gr>
<http://www.kinisipoliton.gr/>
<http://www.aimodosia.org>
<http://www.eom.gr/>
<http://www.almazois.gr/>
<http://www.theophilos.gr>
<http://www.elepap.gr/2010-10-19-09-48-42/n.html>
http://romiazirou.blogspot.gr/2012/04/blog-post_1093.html
http://www.gni-hatzikosta.gr/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=260&Itemid=97&lang=el
<http://kp-ioanninon.gr>
<http://www.ioanninapress.gr>
<http://www.epirusonline.gr>
<http://www.ioanninavoice.gr>
http://volunteers.neagenia.gr/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=2&Itemid=19
<http://www.letsdoitgreece.org/>